

BIBLIA-TANULMÁNYOK ■ 2026/1.

Pál apostol levele a filippibeliekhez és a kolossébeliekhez

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2025

A tanulmányokat összeállította:

Egerváriné Árvai Márta (1., 5.), Farkas Ádám (7.),
Fodor Albert (10.), Kovács Zoltán (2., 12., 13.),
Somogyi Lehel (11.), Szigeti Gábor (8., 9.),
Vankó Zsuzsanna (3., 4.), Vigh Ágnes (6.)

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon,
a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le

A Keresztény Advent Közösség megbízásából kiadja:

BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE KÖNYVKIADÓ

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1181 Budapest, Reviczky Gyula u. 46.

Telefon/fax: 06-1/267-3947 ■ 06-20/379-6020

megrendeles@bikkiado.hu ■ www.bikkiado.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor ■ Sorozatszerkesztő: Vankó Zsuzsanna

Nyomtatás: Innovariant Nyomdaipari Kft., 6750 Algyő, Ipartelep 4.

www.innovariant.hu ■ Felelős vezető: Drágán György ügyvezető

ISBN 978-615-6599-15-5 ■ ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
I. TANULMÁNY ■ JANUÁR 3.	
Az apostol szeretetteljes kapcsolata a filippibeli hívőkkel, hálaadása és áldáskívánása (Fil 1,1–11)	8
II. TANULMÁNY ■ JANUÁR 10.	
Az apostol beszámolója a fogsága idején nyert tapasztalatokról és áldásokról – Lelki vívódásai a gyülekezetekért (Fil 1,12–30)	18
III. TANULMÁNY ■ JANUÁR 17.	
Szeretetközösségben éljenek egymással a gyülekezet tagjai – Krisztus testlétele és keresztdozata adjon késztetést ehhez (Fil 2,1–11)	30
IV. TANULMÁNY ■ JANUÁR 24.	
Van-e okuk a keresztényeknek örömré és hálaadásra minden körülmények között? (Fil 2,12–3,1)	37
V. TANULMÁNY ■ JANUÁR 31.	
Óvás a judaizáló, hamis tanítóktól – A hit általi megigazulás útja (Fil 3,2–15)	45
VI. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 7.	
Kit kövessen a gyülekezet, hogy megmaradjon a hitben és reménységben? – Felhívás az Úr békességének elnyerésére (Fil 3,17–4,9)	55

VII. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 14.

Fogsága körülményei között is megelégedett az apostol, és köszönetet mond a gyülekezet gondoskodásáért – Záró üdvözltek (Fil 4,10–23) 66

VIII. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 21.

Az apostol hálaadása a Kolossében élő hívőkért – Hálaadásra biztat a megváltás nagy ajándékáért (Kol 1,1–14) 77

IX. TANULMÁNY ■ FEBRUÁR 28.

Hogyan tekintsünk Krisztusra, mit jelent Ő számunkra? (Kol 1,14–23) 88

X. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 7.

A dicsőséges „titok”, amelynek hirdetésére az apostol elkötelezte magát (Kol 1,24–2,3) 98

XI. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 14.

Óvás a judaizáló tanítóktól, akik eltérítenek Krisztustól (Kol 2,4–23) 109

XII. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 21.

Szívből jövő buzdítás a Kolossében élő hívőkhöz: legyenek Krisztus követői minden tekintetben! (Kol 3,1–17) 122

XIII. TANULMÁNY ■ MÁRCIUS 28.

Tanácsok a keresztyén életvitelhez és szolgálathoz – Záró üdvözltek (Kol 3,18–4,18) 134

Igék minden napra

JANUÁR 146
FEBRUÁR 147
MÁRCIUS 148

BEVEZETÉS

Mi kapcsolja össze az apostol két levelét, melyeket ebben a negyedévben tanulmányozunk? Mindkettőt első római fogsága idején (i. sz. 61–63) írta Pál apostol. Ebből a fogságból még kiszabadult. Közeli reménységnek tűnt ez a filippibeli hívőknek szóló levél írásakor (Fil 2,24).

Filippi volt az első európai város, amelyet Pál meglátogatott második misszióútja végén (Ap csel 16,8–9). Igehirdetése hamar üldözésbe torkollt, és később a gyülekezetnek is része volt szenvedésekben Krisztusért. Ezeknek a körülményeknek is szerepük lehetett abban, hogy hitben buzgó, Krisztushoz és az apostolhoz is szeretettel ragaszkodó gyülekezet jött itt létre.

Ez adott alkalmat arra, hogy az apostol megírja nekik szóló levelét. A gyülekezet egyik tagja, Epafróditusz Rómába utazott, hogy meglátogassa fogságában az apostolt, és adományt vigyen neki. Ott azonban súlyosan megbetegedett, csaknem meghalt, gyülekezete aggódott érte. A levél írása idejére már annyira felgyógyult, hogy hazautazását tervezhette. Pál apostol általa tudott küldeni köszönő-bátorító levelet a gyülekezetnek.

A másik gyülekezetet nem személyesen Pál alapította, de a kisázsiai Efézusban és környékén végzett, három évig tartó munkája révén jött létre. Két kolossébeli hívő, Filemon és Epafrás megtérése közvetlenül is hozzá kapcsolódott. Onézimus, akit Pál Rómában vezetett Krisztushoz, szintén Kolosséból való volt (lásd Fil 4,8-at és a Filemonhoz írt levelet). A gyülekezetet tévtanítók kezdték bomlasztani. Ennek híre eljutott az apostolhoz, és a gyülekezetért aggódva írta meg levelét.

Mindkét levél igen fontos, mai keresztények számára is érvényes tanításokat tartalmaz.

Az apostol szeretetteljes kapcsolata a filippibeli hívőkkel, hálaadása és áldáskívánása

(Fil 1,1–11)

Mielőtt a gyülekezethez írt levelet tanulmányoznánk, röviden ismertetjük, milyen körülmények között alakult meg az első keresztény közösség Európa területén. Pál apostol második misszióútján, i. sz. 50-ben érkezett ebbe a városba. Isten egyértelmű vezetése és emlékezetes tapasztalatok kapcsolódtak Filippiben végzett szolgálatához. Ezért is létesült szoros testvéri kapcsolat a gyülekezet és Pál apostol között.

1 Hogyan jutott el Pál apostol Filippibe?

Ap csel 16,6–12 ■ „Eljáván pedig Frigiát és Galácia tartományát, mivelhogy eltiltattak a Szent Lélektől, hogy az ígét Ázsiában hirdessék, Misia felé menve, igyekeztek Bithíniába jutni, de nem engedte őket a Lélek. Áthaladva azért Misián, lementek Troásba. Azon az éjszakán látás jelent meg Pálnak: egy macedón férfi állt előtte, kérve őt és ezt mondva: Jöjj át Macedóniába, és légy segítségül nekünk! Mihelyt pedig a látást látta, azonnal igyekeztünk elmenni Macedóniába, megértve, hogy oda hívott minket az Úr, hogy azoknak prédikáljuk az evangéliumot. Elhajózva

azért Troásból, egyenesen Sámóthrákéba mentünk, és másnap Neápolisba, onnét pedig Filippibe, mely Macedónia azon részének első gyarmatvárosa. Ebben a városban töltöttünk néhány napot.”

.....

.....

.....

Az apostolok nem a saját elképzelésük szerint végezték missziómunkájukat. Bár voltak terveik, de mindig várták és elfogadták a mennyei útmutatást – amelyet különböző módon kaptak az Úrtól. Ebben az esetben akadályok álltak útjukba, amikor Bithiniába, egy kis-ázsiai tartományba szerettek volna eljutni. (Ez nyilván nem jelenti azt, hogy ott nem volt szükség evangéliumhirdetésre, el is jutott később erre a területre is a kereszténység. Későbbi források utalnak rá, hogy több keresztény gyülekezet volt ebben a tartományban a 2. század elején.) Az Úr látta, hogy hol vannak készséges, befogadó szívű emberek, és hol van szükség Pál apostol lelki ajándékaira ebben a kezdeti, úttörő misszióban.

Ebben az esetben nagyon egyértelműen mutatta meg Isten, hol várják sóvárogva a megváltás üzenetét. „Légy segítségül nekünk” – hangzott a hívás. Ez bátorítást adott nekik annak ellenére, hogy már az első európai városban, Filippiben méltatlan üldöztetést, börtönt kellett elszenvedniük. Az apostol bizonyos volt abban, hogy itteni szolgálata nem lesz gyümölcstelen, hiszen maga az Úr mutatta meg neki ezt a helyszínt.

Számunka is tanulságul szolgál, hogy Isten mindig kézben tartja azt az ügyet, amelynek célja az evangéliumhirdetés. Ma is kész tanácsolni, irányítani a munkát, amit emberekre bízott. A kérdés az, mennyire igényeljük és fogadjuk el Isten útmutatását, vagy inkább a saját elképzeléseinket követjük.

2 Kik voltak az első megtérők a városban?

Ap csel 16,13–15 ■ „Szombatnapon kimentünk a városon kívül egy folyóvíz mellé, ahol az imádkozás szokott lenni, és leülve, beszélgettünk az egybegyűlt asszonyokkal. Egy Lídia nevű, Thiatira városbeli bíboráros asszony, aki félté Istent, hallgatott reánk. Az Úr megnyitotta szívét, hogy figyeljen azokra, amiket Pál mondott. Amikor pedig megkeresztelkedett egész házanépével együtt, kért minket, mondván: Ha az Úr hívének ítéltetek engem, jöjjetek az én házamhoz, és maradjatok ott – és unszolt minket.”

.....

.....

.....

Az első európai keresztény Lídia volt, aki egész családjával együtt befogadta az evangéliumot. Kis-Ázsiából származott ugyan, és úgynevezett „istenfélő” volt, de családjával Filippiben telepedett le. Mivel zsinagóga nem volt a városban, a szabadban tartottak szombatonként istentiszteletet. Itt kereste fel ezt a kis csoportot Pál apostol a kísérelőivel (Silás és Lukács kísérték el a második misszióútjára), és Lídia nem csupán az evangéliumot fogadta el, hanem igaz vendégszeretettel azokat is befogadta házába, akik hirdették.

* Így nevezték azokat a pogány származású embereket, akik szimpatizáltak a zsidók hitével, látogatták a zsinagógában az istentiszteleteket. A babiloni fogságot követően sokfelé éltek szétszóródva zsidók a perzsa, majd a hellén és a Római Birodalom területén. Ahol már tíz zsidó férfi volt, zsinagógát, azaz összejöveteli, istentiszteleti helyet létesítettek. Azokat pedig, akik formálisan is áttértek a zsidó hitre, prozelitáknak nevezték. Vö. Ap csel 2,5–10.

3 Milyen emlékezetes esemény eredményezte azt, hogy újabb megtérőkkel bővült a filippi gyülekezet?

Ap csel 16,22–33 ■ „Feltámadt a sokaság ellenük. A bírák pedig letépetve ruháikat, megvesszőztették őket. Miután sok ütést mértek rájuk, tömlöcbe vettette megparancsolták a tömlöctartónak, hogy gondosan őrizze őket. Ilyen parancsot véve, ő a belső tömlöcbe vetette őket, lábukat kalodába szorította. Éjfél tájban Pál és Silás imádkozott, majd énekkel dicsőítette Istent. A foglyok hallgatták őket. Hirtelen nagy földindulás lett, amitől megrendültek a tömlöc fundamentumai. Azonnal megnyíltak az ajtók mind, és mindannyiuk bilincsei feloldódtak. Felserkent a tömlöctartó, és miután látta, hogy nyitva vannak a tömlöc ajtajai, kivonva fegyverét, meg akarta ölni magát, mivel azt gondolta, hogy elszöktek a foglyok. Pál azonban nagy fennszóval kiáltotta: Semmi kárt ne tégy magadban, mert mindnyájan itt vagyunk! Ő pedig világosságot kérve beugrott, s remegve borult Pál és Silás elé. Miután kihozta őket, mondta: Uraim, mit kell cselekednem, hogy üdvözljek? Azok pedig mondták: Higgy az Úr Jézus Krisztusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házádnépe! Hirdették neki és mindazoknak, akik házánál voltak, az Úr igéjét. Ő magához véve őket az éjszakának azon órájában, megmosta őket az ütésektől, majd megkeresztelkedett azonnal ő és az övéi mindnyájan.”

.....

.....

.....

Több csoda is történt Fipippiben: először egy szolgálólány kiszabadítása démoni rabságából, megszabadítása úgymond a „jö-

vendőmondás lelkétől”. (Az ilyen jelenségeket az Ige egyértelműen démoni eredetűnek minősíti, még ha igaz dolgokat kever is bele az ősellenség a jóslás tartalmába, mint ebben az esetben is.) Miután a megszállott rabszolgai szabadság lett, urai, akik eddig kihasználták „jövendőmondó képességét”, hamis vádakkal elítéltették az apostolokat. A következő csoda az volt, hogy az ártatlanul megkínzott, sebekkel borított apostolok, akik ráadásul kalodába zártan mozdulni sem tudtak, dicsőítő énekeket énekeltek a börtönben, zúgolódás és panasz helyett. Ez annyira hatott a többi fogolyra, hogy amikor a harmadik csoda történt – a földrengés megnyitotta a börtönkapukat –, senki nem mozgult közülük. Miután az ártatlanul elítélt és lelki békéjüket megőrző, Istent dicsőítő apostolok nem szöktek meg, ők is maradtak. Nyilvánvaló, hogy Isten Lelke volt itt jelen, akinek a hatása alá kerültek. Ez a csoda rendítette meg a börtönőrt is, mert először biztosra vette, hogy minden fogoly megszökött az éjszaka leple alatt. Tudta, hogy az apostol és társa ártatlanul szenvedett, és ehhez a parancsot teljesítve ő maga is hozzájárult, ezért még inkább megdöbben Pál szavaitól: „Semmi kárt ne tégy magadban, mert mindnyájan itt vagyunk!”

Megtérése és annak körülményei bizonyosan hozzájárultak ahhoz, hogy még inkább terjedt az evangélium Filippiben. Itt is olvassuk, mint az előzőleg Lídiával kapcsolatban, hogy hite megpecsételéseként megkeresztelkedett, egész házanépével együtt. A „házanépe” kétségtelenül családja felnőtt tagjaira vonatkozott, hiszen az első keresztény korszakban csecsemő- vagy gyermekkereszttség még nem létezett. Ekkor még komolyan vették Jézus tanítását, hogy az újjászületést követi a kereszttség, azaz önálló döntés következménye. Helyesen értelmezték Jézus szavát: „aki hisz és megkeresztelkedik, az üdvözülni”.

„[Pál és Silás] Filippiben végzett munkájukat nem tekintették hiábavalónak. Jóllehet ellenállásba ütköztek, de a Gond-

viselés beavatkozása érdekében, a börtönőr és házanépe megtérése gazdagon kárpótolta őket az átélt gyalázatért és szenvedésekért. Igazságtalan bebörtönöztetésük és csodálatos szabadulásuk híre messze vidéken elterjedt, sokak figyelmét az apostolok munkájára irányította, olyan emberekét is, akikhez üzenetük másként nem érhetett volna el. Pál apostol filippibeli működése egy gyülekezet megalakulását eredményezte, amelynek taglétszáma állandóan növekedett. E gyülekezet buzgalma és odaadása, de mindenekfölött az a készsége, amellyel Krisztusért minden szenvedést elviselt, mély és tartós benyomást gyakorolt sokakra. Azokat az értékes igazságokat, amelyekért az apostol oly sok áldozatot hozott, nagyra becsülték az itteni hívők, és szívvel-lélekkel odaszentelték életüket Üdvözítőjük ügyének.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Távoli országokban c. fejelet.)

4 Hogyan derül ki mindjárt a levél bevezetéséből, hogy a Filippiben lévő gyülekezetet Pál apostol különösképpen is a szíven hordozta?

Fil 1,1–5 ■ „Pál és Timóteus, Jézus Krisztus szolgálói, minden szentnek a Krisztus Jézusban, akik Filippiben vannak, a gyülekezetvezetőkkel* és a diakónusokkal egyetemben: Kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól. Hálát adok az én Istenemnek, minden rólatok való emlékezésemben, Mindenkor minden könyörgésemben nagy örömmel könyörögve mind-egyikötökért. Mivelhogy részt vettetek az evangélium ügyében az első naptól fogva mind ez ideig.”

* Pontosított fordítás szerint. A *püspök* szó nem szerepel az Újszövetség eredeti szövegében, az így fordított szó (*episzkoposz*) felügyelőt, gyülekezetvezetőt jelent.

Pál apostol ezt a levelét első római fogságából írta (i. sz. 63-ban, tehát 13 évvel a gyülekezet létrejötte után). Filippiből adományt küldtek a részére, amint leveléből kiderül, Epafródítusz által, akivel most elküldi köszönetét és levelét. Megemlíti benne azt is, hogy kezdettől fogva támogatták őt ilyen módon, és ezáltal részt vettek az evangélium ügyében.

Sem a távolság, sem fogsága nem akadályozhatta meg az apostolt abban, hogy imádsággal támogassa hívő testvéreit. Megindító olvasni, hogy „mindenkor, minden könnyörgésében mindegyikükért” könyörög, tehát személyre szólóan, rendszeresen megemlékezik róluk, és hogy ezt örömmel teszi. Vajon mi mennyire hordozzuk szívünkön hittestvéreinket, tudunk-e rendszeresen, kitartóan imádkozni értük, vagy inkább csak alkalmanként? Az első keresztény gyülekezetek hite és az evangélium gyors terjedése ilyen kitartó könyörgések útján valósult meg.

5 Milyen bátorítással folytatja az apostol a levelét? Hogyan hangsúlyozza újra irántuk érzett megkülönböztetett szeretetét?

Fil 1,6–8 ■ „Meg lévén győződve arról, hogy aki elkezdte bennetek a jó dolgot, elvégzi a Krisztus Jézus napjáig. Amint méltó, hogy ilyen értelemben legyek mindegyikőtök felől, mert én szívemben hordalak titeket, mint akik társaim vagytok mind fogságomban, mind az evangélium oltalmazásában és megbizonyításában; mindnyá-

jan résztársaim vagytok a nekem adott kegyelemben. Mert Isten a bizonyágom, mennyire vágyakozom mindnyájatok után a Krisztus Jézus szeretetében.”

.....

.....

.....

A ragaszkodó testvéri szeretet különleges megnyilatkozásai ezek a kifejezések: „szívemben hordalak titeket”, „vágyakozom mindnyájatok után”. Személyesen talán nem is találkozott Pál a gyülekezet tagjainak nagy részével, akik a kezdeti idők óta tértek meg. Mégis, állandóan figyelemmel kísérte a gyülekezet növekedését, együttműködését az evangéliumhirdetés szolgálatában.

A filippibeliek odaadása és készsége ismeretében biztosította őket az apostol: „aki elkezdte bennetek a jó dolgot, elvégzi a Krisztus Jézus napjáig”. Ha az övékéhez hasonló hitet és buzgalmat tanúsítunk, mi is bízhatunk ugyanebben.

Kifejezi Pál apostol azt a meggyőződését is, hogy Isten folyamatosan munkálkodik minden megtért hívő életében azért, hogy felkészítse, alkalmassá tegye az üdvösségre. Mert Ő nem csupán elhív, hanem meg is igazít, meg is szentel, győzelemre segít mindenkit, aki Istent szereti és ragaszkodik Őhozzá (lásd Rm 8,28–31). Ezek az ígéretek adnak erőt nekünk is, amikor önmagunk gyengeségeit látva vagy bármi más okból elbizonytalanodnánk.

„Vannak, akik már érezték Krisztus megbocsátó szeretetét, és őszintén Isten gyermekei kívánnak lenni, de ismerik jellemük fogyatékoságát és életük bűnös voltát, ezért kételkednek abban, hogy valóban megújította szívüket a Szentlélek. Nekik szeretném odakiáltani: Ne ingadozzatok,

ne essetek kétségbe! Gyakran kell még térdre borulnunk, gyakran fogunk még Krisztus lábainál bűneink és fogyatkozásaink felett sírni, mindazáltal nem szabad elcsüggednünk. Sőt még ha Sátán földre teper is bennünket, Isten akkor sem taszít és felejt el minket. Nem, hiszen Krisztus Isten jobbján ül, és képvisel bennünket!...

Ha átengeditek neki magatokat, az üdvösség bennetek megkezdett munkáját folytatni fogja és befejezi Jézus Krisztus napjáig. Legyen imátok bensőségesebb és hitetek szilárdabb! Ha saját erőnkben kételkedünk is, annál inkább bízunk Megváltónk hatalmában!

Minél bensőségesebb érintkezésbe lépünk Jézussal, annál nyilvánvalóbb lesz saját bűnös voltunk. Látásunk megtisztul, felismerjük fogyatkozásainkat, az Ő tökéletes jellemének éles ellentétéként. Ez a legfőbb bizonyítéka annak, hogy Sátán csalásai elvesztették erejüket, és munkálkodik bennünk Isten Lelkének éltető ereje.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, A tanítványság próbaköve c. fej.)

6 Mi volt Pál apostol legfőbb kívánsága, miért imádkozott a gyülekezet tagjaira gondolva?

Fil 1,9–11 ■ „Azért imádkozom, hogy szeretetetek még jobban és jobban bővelkedjék ismeretben és minden értelmességben, hogy megítélhessétek, mi a rossz és mi a jó, hogy legyetek tiszták és botlás nélkül valók a Krisztus napjára. Teljesek lévén az igazság gyümölcsével, melyet Jézus Krisztus teremt Isten dicsőségére és magasztalására.”

.....

.....

.....

Ez az igei kijelentés azt is megerősíti, hogy a szeretet több a pusztá érzelemnél. A szeretet életelv, ami megismerés, az ige megértése által növekedhet. Ez feltétele annak, hogy az ember a tökéletesség felé haladjon. Ismeretbeli növekedés nélkül nincs jellembeli fejlődés sem. Gyakorlati életünkben csak akkor léphetünk folyton előre, akkor juthatunk el „az igazság gyümölcseivel való teljességre”, ha folyamatosan gyarapodunk az isteni bölcsesség, szeretet és igazság ismeretében, ami képessé tesz a jó és rossz közötti különbségtételre.

Isten ezek által az eszközök által azt a végső célt munkálja, hogy „tiszták és botlás nélkül való” legyünk Krisztus napjára. Az igazság gyümölcse a jellembeli megtisztulás. Nem a mi erőfeszítéseink eredménye, hanem Krisztus „teremti” meg bennünk, folyamatosan munkálkodva értünk a Szentlélek által.

„A megszentelődés és szent élet nem elragadtatásból áll, hanem azt jelenti, hogy akaratunkat teljesen Istennek adjuk át. Jelenti, hogy élünk Isten minden Igéjével, amely az Ő szájából származik. Jelenti, hogy benne bízunk minden kísértésben, mind a sötét, mind a fényes napokban. Azt jelenti, hogy hitben járunk minden körülmények között, hogy rendíthetetlen bizalommal támaszkodunk Őrá, és megnyugszunk szeretetében.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, A Lélek adománya c. fejezet)

Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja. – A közösség a rászorulókat anyagi vagy természetbeni támogatásban részesíti, a szükségleteknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten.

Az apostol beszámolója
a fogsága idején nyert tapasztalatokról
és áldásokról – Lelki vívódásai
a gyülekezetekért
(Fil 1,12–30)

1 Hogyan fordította Isten jóra, az evangélium ügyének előmenetelére az apostol fogságát? Hogyan jutott el az evangélium még a császár udvarába is?

Fil 1,12–13 ■ „Tudtotokra akarom pedig adni, atyámfiain, hogy az én dolgaik inkább előmenetelére lettek az evangéliumnak. Annyira, hogy a Krisztusban híressé lett az én fogságom a testőrség egész házában és mindenki más előtt.”

Vö. Fil 4,22 ■ „Köszöntenek titeket mind a szentek,* minde- nekfelett pedig a császár udvarából valók.”

.....
.....
.....

* A közfelfogásban a *szent* szóhoz a hibátlanság, az erkölcsi tökéletesség kapcsolódik, de a szó mindenekelőtt Istennek odaszentelődött emberre utal. Ilyen értelemben alkalmazza e megjelölést a Rómában megtértekre.

Sok példát lehetne hozni a Bibliából arra, hogy vereségből, kudarcból, kilátástalan körülményekből Isten az igazság, az igaz ügy győzelmét hozza ki, a hit embereinek kitartása által. (Gondolhatunk többek között a filippi gyülekezet születésekor történetekre is, lásd Ap csel 16,12–40.) Pál most hosszabb fogságba került, de Isten gondviselése révén folytathatta a gyülekezete-kért végzett tevékenységét, noha ez a munka már egészen más lehetőségek és keretek között folyt ahhoz képest, ahogyan az apostol ezt megelőzően munkálkodott. Az pedig, hogy még a Római Birodalom egyik leghírhedtebb uralkodójának, Nérónak az udvarából is lettek megtérők, a fogoly apostol minden előzetes várakozását felülmultha.

„Éppen ezekben a napokban, amikor [Isten ügyének] legfőbb harcosa úgyszólván el volt vágva minden nyilvános munkától, aratta az evangélium nagy győzelmét, ugyanis éppen a császár udvarából csatlakoztak tagok a gyülekezet-hez. Sehol a világon nem lehetett volna a római császári udvarnál hátrányosabb környezetet elképzelni a kereszténység ügye számára. Úgy látszott, mintha Néró kiirtotta volna lelkéből a lelkiismeret utolsó késztetéseit is, szinte még a nyomát is, Sátán képmását vette fel. Kísérete és udvaroncai általában hozzá hasonlóan féktelenek, kegyetlenek, aljasak, romlottak voltak. Lehetetlennek tűnt, hogy a kereszténység gyökeret verjen az udvarnál, Néró palotájában. De miként eddig is sokszor, most is igaznak bizonyult Pál állítása, hogy az Ige fegyverei »erősek Istennek erősségek lerontására« (2Kor 10,4). A kereszt győzelmét dicsőítették a Néró udvartartásából megnyert lelkek. A császár közvetlen környezetéből is megtértek néhányan, és Isten gyermekeivé lettek. Ezek nemcsak titokban voltak keresztények, hanem nyíltan is. Nem szégyellték hitüket.

Milyen eszközökkel nyitott utat és nyert teret a kereszténység ott, ahol ez annyira lehetetlennek látszott? Pál fog-

ságának tulajdonítja, hogy Néró udvarából is... lelkeket nyerhetett meg. Az apostol attól tartott, hogy a filippibeliek azt feltételezik, hogy szenvedései hátráltatják az evangélium haladását. Biztosította tehát őket: »Tudtotokra akarom pedig adni, atyámfiak, hogy az én dolgaik inkább előmenetelére lettek az evangéliumnak.« (Fil 1,12) Nem Pál prédikációi, hanem béklyói irányították az udvar figyelmét a kereszténységre. Fogolyként sok lelket szabadított meg azoktól a béklyóktól, amelyekkel a bűn fogva tartotta őket... Pál türelme és vidámsága, bátorsága és hite hosszú fogsága alatt állandó prédikációként hatott. Lelkülete, amely teljesen eltért a világ lelkülététől, bizonyossága volt annak, hogy a földinél nagyobb erő, magasabb hatalom él benne. Pál példaadása nagyobb buzgóságra készítette a keresztényeket is. Arra készítette őket, hogy úgy képviseljék Krisztus ügyét, mint ahogy az apostol tette azt nyilvános munkálkodása idején, amitől most elzárták. Így az apostol fogságának hatása érezhetővé vált. Amikor erejét és használhatóságát látszólag béklyóba verték, és a legkevesebbet munkálkodhatott a korábbiakhoz képest, akkor gyűjtött be kévéket Isten csűrébe olyan földekről, amelyek megközelíthetetlenek tűntek.» (Ellen G. White: *Az apostolok története*, A császár házából c. fej.)

2 Mi árnyékolta be az apostol örömét, melyet az evangélium terjedéséért érzett?

Fil 1,14–18 ■ „Többen az Úrban való atyafiak közül bízva az én fogságomban, nagyobb bátorsággal merték szólni az ígét. Némelyek ugyan irigységből és versengésből, de mások jóakaratból is hirdetik Krisztust. Némelyek versengésből prédikálják Krisztust, nem tiszta lélekkel, abban a hitben, hogy fogságom nyomorúságait ezzel megnövelik,

de mások szeretetből, tudva azt, hogy én az evangélium oltalmazására rendeltetem. Mert mit mondjak? Csak hogy minden módon, akár színből, akár szívből, Krisztus prédikáltatik, és én ennek örülök, sőt örülni is fogok.”

.....

.....

.....

Az apostol tudomást szerzett arról, hogy távollétében egyesek „irigységből és versengésből”, „nem tiszta lélekkel” hirdették Krisztust. Ezek az igehirdetők az apostollal ellentétben nem győzték le önző emberi természetüket, míg másoknak prédikáltak, s így méltatlanná lettek erre a szent hivatásra (vö. 1Kor 9,27). Ugyanakkor méltatlanságuk ellenére is átadtak igaz ismereteket Krisztusról, a Megváltóra irányították emberek figyelmét, s ennek Pál örült.

„Az evangélium ügye nincs emberekhez kötve. Pál azáltal is meg akarja világítani ezt, hogy beszél az evangélium többi munkásáról. Két táborot különböztet meg közöttük. Az egyik tábornak nem tiszták a szándékai, irigykednek Pálra..., túl akarják őt szárnyalni... Népszerűségre vágyanak... A másik tábor tiszta lélekkel, az evangéliumhoz való tiszta magatartással szolgál. Szolgálatukban a fő szempont: az evangélium védelme, szolgálata... Az evangélium ügye annyira Isten kezében van, hogy Ő még a színből való szolgálatot is fel tudja használni az evangélium ügyének előbbrevitelére. *Pál nem vezére az ügynek, hanem a többiekkel szolgáló munkatárs.* Figyeljük meg jól: Pál nem azt írja, hogy az hibás, amit mondanak... Gal 1,8–9-ben kifejtette már, hogy az üzenet tartalmának milyen jelentőséget tulajdonít. A tévtanításoknak nem örült volna azzal az olcsó vigasztalással, hogy Krisztus ügye ezáltal is előrehalad valamiképpen... *Itt nem az evangélium tartalmáról van szó, hanem az evangélium hirdetői-*

nek az indítékáról. Így is mondhatnánk: a presztízskérdésről... Mivel valódi evangéliumot hirdetnek, Pál túlnéz a tisztátalan motívumokon... Ha ezek az ellenfelek Pálnak személy szerint fájdalmat okoznak is, mit számít?... *Az indíték lehet nem jó, de az eredmény jó.* Bár a jó az apostol ellenfelei által terjed, de terjed. A színből való szolgálat is előreviszi az Úr ügyét, és ennek Pál örül.” (Sarkadi Nagy Pál: *A Filippiekhez írt levél magyarázata. Jubileumi kommentár*, III. kötet, Bp., Kálvin Kiadó, 1995, 317. o.)

3 Hogyan mozdította elő az apostol fogsága az evangélium ügye mellett a saját üdvösségét is? Miért remélhette azt, hogy „semmiben sem szégyenül meg”? Miként fogalmazta meg Pál – egészen röviden – a kereszténység lényegét?

Fil 1,19–21 ■ „Tudom, hogy ez üdvösségemre lesz a ti könyörgetések által és Jézus Krisztus Lelkének segítségével által. Amaz én esengő várásom és reménységem szerint, hogy semmiben meg nem szégyenülök, hanem mint mindenkor, úgy most is nagy bátorsággal fog magasztaltatni Krisztus az én testemben, akár életem, akár halálom által. Mert nekem az élet Krisztus...”

.....

.....

.....

Pál itt annak a meggyőződésének ad hangot, hogy fogságának körülményei, valamint még a Krisztust színből hirdetőik által okozott szomorúság is valamilyen módon üdvösségét szolgálja. Az apostol saját életében is átélte, tapasztalta azt, amit Rómaiakhoz írt levelében örökérvényű igazságként fogalmazott

meg: „Azoknak, akik Istent szeretik, minden együtt munkálkodik a jóra.” (Rm 8,28) A legfőbb jó pedig nem más, mint az üdvösség, az örök életre való alkalmasság. Mély alázatra vall, hogy lelki formálódásában mindezeknek jelentőséget tulajdonít Pál, és ezenkívül még a filippibeliek érte mondott imáiról és a Szentlélek segítségéről is megemlékezik.

Pált szolgálata során számtalanszor megalázták, durván bántalmazták, megszégyenítették (2Kor 11,23–25; 1Kor 4,10–13; Rm 8,36), s végül egy örülség jeleit mutató uralkodó „kezébe adott”, aki elvehette az életét. Ezért az apostol reménysége, hogy „semiben nem szégyenül meg”, nem értelmezhető csupán evilági keretek között, e földi élet vonatkozásában. Ő maga írja másutt: „Ha csak ebben az életben reménykedünk a Krisztusban, minden embernél nyomorultabbak vagyunk.” (1Kor 15,19) Azáltal, hogy kitartott Isten műve előmozdításáért viselt szenvedéseiben, Krisztust magasztalta élete és halála által is, valóban nem vallott szégyent. Okkal hitte, hogy „az igaz Bíró megadja majd neki az igazság koronáját* ama napon” (2Tim 4,7).

„Pál elérte azt a teljes erkölcsi érettséget Krisztusban, amit ember elérhet. De milyen folyamat volt az, ami által lelke ilyenén fejlődött! Élete állandó nehézség és küzdelem volt: »Gyakorta utazásban, veszedelemben folyóvizeken, veszedelemben rablók közt, veszedelemben népem között, veszedelemben pogányok között, veszedelemben városban, veszedelemben pusztában, veszedelemben tengeren, veszedelemben hamis atyafiak közt. Fáradtságban és nyomorúságban, gyakorta virrasztásban, éhségben és szomjúságban, gyakorta böjtölésben, hidegben és mezítelenségben.« (2Kor 11,26–27)” (Ellen G. White, 5. levél, 1880)

* Az eredeti görög szövegben a *sztefanosz* szó szerepel, amely a versenyeken a győzteseknek átadott koszorú volt.

„Az apostolnak megtérésétől fogva Krisztus volt minden mindenkben. »Nekem az élet Krisztus« – jelentette ki. Az egész Szentíráson belül ez a legtökéletesebb, néhány szóban adott meghatározás arról, mit jelent kereszténynek lenni. Az evangélium teljes igazsága benne van ebben a kijelentésben. Pál megértette, és milyen komolyan gondolta ezt! Szavai azt tükrözik, hogy valóban Krisztus volt gondolkodása középontja, a kezdeményező és a támogató számára mindenben, Ő volt életének forrása.” (Ellen G. White: *„A Te Igéd igazság”*, 201. o.)

4 Mi a helyes értelmezése Pál azon kijelentésének, hogy „kíván elköltözni és Krisztussal lenni”?

Fil 1,21–26 ■ „Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség. De ha e testben való életem munkámat gyümölcsozteti, hogy melyiket válasszam, meg sem mondhatom. Mert szorongattatom e kettő között, kívánok elköltözni és Krisztussal lenni, mert ez sokkal inkább jobb, de ebben a testben megmaradnom viszont szükségesebb értetek. Ebben bízva tudom, hogy megmaradok és együtt maradok mindnyájatokkal a ti hitben való gyarapodásotokra és örömtökre, hogy bőven dicsekedhessetek* velem Krisztus Jézusban az én nálatok való újabb megjelenésem által.”

Vö. 2Kor 5,1–8 ■ „Tudjuk, hogy ha ez a földi sátorházunk elbomol, épületünk van Istentől, nem kézzel csinált, örökkévaló házunk a mennyben. Azért is sóhajtozunk ebben, óhajtván felöltözni erre a mi mennyei hajlékunkat... Bizodalmunk pedig van, azért inkább szeretnénk kiköltözni e testből, és elköltözni az Úrhoz.”

* Lásd ezzel kapcsolatban a 4. tanulmány 3. kérdésénél mondottakat.

Vö. 2Tim 4,6–8 ■ „Immár megáldoztatom, és az én elköltözésem ideje beállott. Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam. Végezetre eltételek nekem az igazság koronája, melyet megad nekem az Úr ama napon, az igaz Bíró, nemcsak nekem pedig, hanem mindazoknak is, akik vágyva várják az ő megjelenését.”

„A halál és a feltámadás közötti időt nem érzékeli az ember, azért beszél az apostol Istenhez költözésről. Az embert *halandó*-nak nevezi 2Kor 5,4-ben, ami nyilvánvalóvá teszi, [hogy] nem a lélek halhatatlanságáról van itt szó. Az apostol látása, személyes meggyőződése a halál utáni állapotról, közelebből arra vonatkozóan, hogy mit értett ő az *elköltözésen*, teljesen világos 2Tim 4,6–8 alapján. Itt egyszerre beszél *elköltözésről*, és arról, hogy *ama napig félre van téve számára az igazság koronája*, amelyet a visszatérő Krisztus kezéből fog megkapni. Az első textusban Pál megállapítja, hogy teste alá van vetve az idő pusztításának, látja halálát, és vágyódik, nem arra, hogy ezt a testet levesse (vagyis nem az alvásra a *hadesben*), hanem hogy felöltse a romolhatatlan testet... A második igehelyen azt a vágyát juttatja kifejezésre, hogy szeretne már Krisztussal együtt lenni. Ez pedig az Úr visszatérésével valósul meg, s a gyakorlatban összemosódik a halállal, nem számítva be azt az intervallumot, mely alatt az ember a sírban alszik.” (Alfred-Felix Vaucher: *Az üdvösség története*, Spalding Alapítvány, 2006, 109. o.)

„Pál apostol teljes bizonyossággal tudta, hogy bármeddig is tartson ez az idő, ugyanabban a pillanatban, amikor visszanyeri öntudatát, Jézus Krisztus előtt találja magát. Halála után nem kell tehát várnia erre a találkozásra, mert akik mélyen alusznak, azoknak nincs fogalmuk az idő múlásáról.” (John Hancock Pettingell: *The Life Everlasting*, Philadelphia, 1882, 173. o., idézi Vankó Zsuzsa: *A bibliai tanítások rendszere*, Bp., Sola Scriptura Teológiai Főiskola, 2010, 292–293. o.)

5 Milyen felhívással fordult az apostol ismételten a gyülekezeteihez?

Fil 1,27–28 ■ Krisztus evangéliumához méltón viseljétek magatokat, hogy akár odamenvén és látván titeket, akár távol lévén, azt halljam dolgaitok felől, hogy megálltok egy lélekben, egy érzéssel viaskodva az evangélium hitéért, és meg nem félemlvén semmiben az ellenségek előtt: ami azoknak a veszedelem jele, nektek pedig az üdvössége, és ez Istentől van.”

Vö. Kol 1,10 ■ „Járjatok méltón az Úrhoz, teljes tetszésére, minden jócselekedettel gyümölcsöt teremvén és növekedvén Isten megismerésében.

Vö. 1Thess 2,12 ■ „Kérve kértünk, hogy Istenhez méltón viseljétek magatokat, aki az ő országába és dicsőségébe hív titeket.”

Annál magasabb kíváncsiságot nem fogalmazhatott volna meg az apostol, mint hogy „Krisztus evangéliumához”, „az Úrhoz”, „Istenhez méltón viseljék magukat, aki az Ő országába és dicsőségébe hívja őket”. Ezt nem érhetik el küzdelmek nélkül, viaskodniuk kell az evangélium hitéért. S az önmaguk felett aratott győzelmek mellett el kell jutniuk a gyülekezet egységére is, ami ugyancsak nagy kihívás és feladat.

„A görög *politeuó* szó jelentése: *polgárnak lenni vagy úgy viselkedni, mint egy polgár*; a *politész* (polgár) szóból származik (vö. Fil 3,20). Ugyanez a kifejezés (*politeuó*) szerepel Ap csel 23,1-ben is. Az egész mondat szabad fordításban így hangozhat: »Viseljétek magatokat úgy, mint Krisztus evangéliumi országának polgárai.«... A keresztény ember életének összhangban kell lennie hitével. Krisztus evangéliumának hatása alatt igaznak és hűségessé válnak,

békességszeretőnek és szeretetteljesnek, kegyelmesnek és alázatosnak kell lennie.” (Gk. Biblia-kommentár, VII. kötet, 149. o.)

„»Lelki erőt ajánl az apostol a filippieknek, hogy meg ne zavarodjanak ellenségeik dühöngésétől. Abban az időben kegyetlen üldözések tomboltak szinte mindenütt, mert Sátán mindent elkövetett, hogy megakadályozza az evangélium terjedését, és annál inkább dühöngött, minél hatalmasabban kiárasztotta Lelkének kegyelmét Krisztus. Az apostol tehát azt kívánja, hogy a filippiek legyenek állhatatosak, erősek, és semmiképpen ne essenek zavarba. »Ez nekik a kárhozat bizonyítéka lesz, nektek pedig az üdvösségé.« Amikor ugyanis a hitetlenek háborúra vonulnak Isten ellen, már mintegy eleve megmutatkozik bennük a romlás, és minél kegyetlenebbül üldözik a hívőket, annál közelebb kerülnek saját pusztulásukhoz... Amikor ellenségeink ránk rontanak, az jele és bizonyága üdvösségünknek. Az üldöztetések Isten gyermekei számára bizonyos értelemben gyermekké fogadásuk pecsétjét jelentik, feltéve, ha békétűrőssel és állhatatosan viselik azokat.” (Kálvin János: *A Galata, az Efézusi, a Filippi, a Kolosséi és a Thesszalonikai levelek magyarázata*, II. kötet, Bp., Kálvin Kiadó, 2016, 30. o.)

6 Miért különleges kegyelem az igazságért, Krisztusért szenvedni? Miért törvényszerű, hogy „akik kegyesen akarnak élni Krisztus Jézusban, üldöztetni fognak”?

Fil 1,29–30 ■ „Mert nektek adatott az a kegyelem Krisztusért, nemcsak hogy higgyetek Őbenne, hanem hogy szenvedjétek is Őérte. Ugyanolyan tusakodásokatok lévén, amelyet láttatok nálam, és most hallotok felőlem.”

Vö. Ap csel 16,22–25 ■ „A bírák [Filippiben] pedig letépették ruháikat, és megvesszőztették őket. Miután sok ütést mértek rájuk, tömlőcbe vettettek, megparancsolva a tömlőc-tartónak, hogy gondosan őrizze őket. Aki miután ilyen parancsolatot kapott, a belső tömlőcbe vetette őket, és

lábaikat kalodába szorította. Éjfél tájban pedig Pál és Silás imádkozva, énekkel dicsőítették Istent. A foglyok pedig hallgatták őket.”

.....

.....

.....

A keresztények többsége ma még nem az igazság miatt, nem a Krisztusba vetett hit megvallása miatt kerül megpróbáló helyzetekbe, hanem az Istennel való kapcsolat hiányosságai miatt, amelyek törvényszerűen megtermik a maguk keserű gyümölcseit (vö. Jn 15,4–5; 1Pt 4,15). Ezekhez a szenvedésekhez képest az igazságért, Krisztus nevéért szenvedni hatalmas kiváltság, a lelkierő, az Istennel szerzett tapasztalatok és a boldogság forrása.

„A 30. vers szerint a filippibeliek ugyanolyan üldöztetéseket éltek át, mint amilyeneket Pál is elszenvedett. Amikor Pál első alkalommal járt Filippiben, megverték és börtönbe vetették (Ap csel 16,22–23). Ez az esemény olyan mély nyomot hagyott benne, hogy a thesszalonikaiakhoz írt levelében is megemlíti (1Thess 2,2). Filippi hívői kétségkívül élénken emlékeztek arra, hogyan szenvedett Pál városukban. Emellett ismerték az apostol jelenlegi szenvedéseit is Rómában, és Epafródítusz hamarosan még többet elmond nekik erről (Fil 2,25). Pál apostol azt akarta megmutatni nekik, hogy küzdelmük hasonló ahhoz, amelyet ő is vívott – és amelyben Krisztus erejével győzött. Amit ő elviselt, azt ők is képesek lesznek elviselni – ugyanabban az isteni erőben bízva.” (Gk. Biblia-kommentár, VII. kötet, 150–151. o.)

„A világ szereti a bűnt, és gyűlöli az igazságot, ezért ellenségeskedik Jézussal. Mindenki, aki visszautasítja a végtelen szeretetet, zavaró dolognak találja a kereszténységet. Krisztus világossága elűzi a bűnöket leplező sötétséget, és a meg-

újulás szükségessége nyilvánvalóvá válik. Akik alávetik magukat a Szentlélek befolyásának, azok saját magukkal kezdenek harcolni, míg akik a bűnhöz ragaszkodnak, azok az igazság és képviselői ellen háborúznak.

Így jön létre a viszály, és Krisztus követőit a nép megzavarásával vádolják. Valójában Istennel való közösségük miatt vonják magukra a világ gyűlölködését, Krisztus gyalázatát hordozzák. Azon az ösvényen haladnak, amelyen a világ legnemesebbjei jártak, nem szomorúan, hanem örvendezve, még ha üldözték is őket. Minden tüzes próba Isten eszköze megtisztításukra, amely egyre alkalmasabbá teszi őket a Vele történő együttműködésre. Minden ütközet az igazságért vívott nagy küzdelem részét képezi, és mindegyik nagyobbá teszi a végső győzelem örömét. Ezt szem előtt tartva hitük és türelmük próbáját inkább derűsen, mint rettegéssel fogadják, ne akarják elkerülni. Isten szolgálai az Ő jóváhagyására sóvárognak, teljesíteni akarják a világ iránti kötelezettségüket, minden feladatukat, függetlenül az emberek félelmétől vagy kegyétől...

A menny minden adománya között, amit csak nyújthat az embernek, a legmélyebb bizalom és a legnagyobb megtiszteltetés: Krisztus szenvedéseiben részesülni.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A hegyi beszéd; János bebörtönzése és halála c. fejezet.)

Szeretetközösségben éljenek
egymással a gyülekezet tagjai
– Krisztus testtelétele és keresztdozata
adjon készletést ehhez

(Fil 2,1–11)

1 Milyen szeretetközösség legyen a gyülekezet tagjai között az apostol hő vágya szerint?

Fil 2,1–3 ■ „Ha annakokáért helye van Krisztusban az intésnek, ha helye van a szeretet vigasztalásának, ha helye van a Lélekben való közösségnek, ha helye van a szívnek és könnyörületességnek, teljesítsétek be az én örömet, hogy egyenlő indulattal legyetek, ugyanazzal a szeretettel viseltetvén, egy érzésben, ugyanazzal az indulattal. Semmit nem cselekedve versengésből, sem hiábavaló dicsőségvágyból, hanem alázatosan, egymást különbnek tartva magatoknál.”

Vö. Jn 17,21 ■ „Hogy mindnyájan egyek legyenek, amint te énbennem, Atyám, és én tebenned, hogy ők is egyek legyenek mibennünk...!”

.....

.....

A *ha* szóval bevezetett kérdések költői kérdések, azaz magától értetődő *igen* a felelet rájuk. A Filippiben alakult keresztény

gyülekezet alapvetően jó gyülekezet volt, mind a testvéri közösség, mind a misszió iránti buzgalom tekintetében. De az ellenség még itt is talált olyan rést, ahol be tudott hatolni és bomlasztani próbálta a gyülekezet egységét (vö. 4,2).

Az utolsó vacsorán elhangzott búcsúbeszédei után Jézus azért imádkozott olyan buzgón akkori és későbbi tanítványai egységéért, mert az őszintén megtért és megszentelődés útján járó hívők között is veszélyeztetett az egység fennmaradása. Az önző én, bár „megerőtlenül” az újjászületés nyomán (Rm 6,6), mindig ott lapang és feltámadni kész, amíg csak újjáteremtett testet nem kapunk Jézus eljövetelkor. Sátán igyekszik felszítani a versengést, a dicsőségvágyat a hívő keresztényekben is. Ezért tudatosan törekednünk kell arra, hogy az ösztönös természetünkéből fakadó érzelmeket az értelem és a lelkiismeret ellenőrzése alá helyezzük. Meg kell tagadnunk magunkban ezeket az önző indítékokat a Szentlélek segítségül hívásával. Értelmes belátás alapján legyünk alázatosak, ismerve vétkeinket és esendő voltunkat! Ebből kiindulva tartsuk testvéreinket magunknál „előbbre valónak”!

2 Hogyan fogalmazza meg tömören az apostol azt a végső erkölcsi alapelvet, amelyet a keresztények mindig, mindenben kövessenek?

Fil 2,4 ■ „Ne nézze ki-ki a maga hasznát, hanem mindenki a másokét is!”

Vö. 1Kor 10,24 ■ „Senki ne keresse azt, ami az övé, hanem ki-ki azt, ami a másé!”

Vö. 1Kor 13,5 ■ „A szeretet nem keresi a maga hasznát...”

Vö. Rm 15,2 ■ „Mindegyikünk az ő felebarátjának kedvezzen, annak javára, épülésére!”

Így fogalmazza meg Pál apostol – a Szentlélek ihletésére – több levelében is a legfőbb erkölcsi alapelvet a felebarátainkhoz való viszonyulást illetően. Ezt jelenti a „szeresd felebarátodat, mint önmagadat” parancsolat betöltése a gyakorlatban. Nagy dolog ennek az alapelvnek a következetes érvényesítése életünkben. Önerőnkből ez nem is lehetséges. Akkor és annyiban valósulhat csak meg, ha a Szentlélek bennünk „lakik” és „vezérel minket” (Rm 8,9.14).

3 Kinek a példája adjon késztetést ennek az alapelvnek a követésére, vagyis az igaz szeretet gyakorlására?

Fil 2,5 ■ „Annakokáért az a gondolkodásmód legyen bennetek, mely volt a Krisztus Jézusban is.”

.....

.....

Jézus Krisztusban találjuk meg a teljes önzetlenség, a másokat önmaga elé helyező gondolkodásmód és cselekvési törvény következetes érvényesítésének a példaképét.

„Jézus az önmegtagadás, és a másokról való körültekintő gondoskodás életét élte e földön. Érték volt számára minden emberi lélek. Tiszteletet parancsoló, isteni méltóság jellemezte viselkedését, mégis szeretetteljes figyelemmel hajolt le Isten családjának minden egyes tagjához. Minden emberben elveszett lényt látott, akinek a megmentése az Ő feladata.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Isten szeretetét az ember iránt c. fej.)

„Ha teljes alázattal törekszel megérteni, milyen volt Krisztus értelme, gondolkodása, akkor Isten nem hagy sötétben...” (Ellen G. White, *The Youth's Instructor*, 1892. október 13.)

4 Miképpen nyilatkozott meg ez az alapelv Jézus Krisztus testtelésében?

Fil 2,6–7 ■ „Amikor Istennek formájában volt, nem tekintette zsákmánynak azt, hogy ő Istennel egyenlő, hanem önmagát megüresítette, szolgai formát vett föl, emberekhez hasonlóvá lett.”

Vö. 2Kor 8,9 ■ „Ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztusnak jótéményét, hogy gazdag lévén, szegénnyé lett értetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok.”

„Amikor Krisztus emberré lett, a legszerényebb élethelyzetet választotta..., így a legszegényebb hívő sem mondhatja, hogy Krisztus sohasem ismerte a szorongató szegénységet. Ha a pompa, gazdagság, tekintély birtokában lett volna, a legszegényebb réteg elkerülte volna társaságát. Ezért a többségét, az alacsony sorsúak helyzetét választotta... Ha nemes, mennyei természetével jött volna közénk, külső megjelenése vonja magára az emberek figyelmét... A Krisztusba mint Megváltóba vetett hitnek nem a látás bizonyítékán kellett nyugodnia, nem személyes vonzereje miatt kellett hinniük benne, hanem jelleme kiválósága miatt, amit nem találtak és nem is találhattak meg másban.” (Ellen G. White, 9. kézirat, 1896)

„Övé volt az egész világ, mégis teljesen megüresítette magát, így szolgálata idején elmondhatta: »A rókáknak van barlangjuk, az égi madaraknak fészük, de az Emberfiának nincs hová fejét lehajtania.«” (Ellen G. White, 76. kézirat, 1903)

„Hatalmában állt letenni [isteni] életét, és hatalmában állt újra felvenni azt. Istennel való egyenlőségét nem tekintette olyasminek, amihez mindenképpen ragaszkodott volna.” (Ellen G. White: *Sabbath School Worker*, 1906. szeptember 4.)

„Krisztus valóságosan emberré vált. Emberré válásával bizonyította alázatát. Egyúttal testben megjelent Isten is volt.” (Ellen G. White, 67. kézirat, 1898)

5 Miképpen nyilatkozott meg az önfeláldozás, a minden képzeletet felülhaladó szeretet Krisztus keresztségében?

Fil 2,8 ■ „Amikor olyan állapotban találtatott, mint ember, megalázta magát, engedelmes volt halálig, mégpedig a keresztfá haláláig.”

Vö. Rm 15,3 ■ „Krisztus sem önmagának kedvezett, hanem amint meg van írva: Gyalázóidnak gyalázásai hullottak rám.” (Vö. Zsolt 69,8.10)

Vö. Ésa 50,5–6 ■ „Az Úr Isten megnyitotta fületem, és én nem voltam engedetlen, hátra nem fordultam. Hátamat odaadtam a verőknek, arcomat a szaggatóknak, képemet nem fedeztem be a gyalázás és köpdösés előtt.”

.....

.....

.....

Jézus – az Atya megváltási tervét elfogadva – önként üresítette meg magát a halhatatlan isteni élettől és hatalomtól. Bármikor visszavehette volna ezeket. Mi emberek könnyen kiáltunk fel nehézségek, szenvedések közepette: Nem bírom tovább! Jézus is

a miénkhez hasonló emberi természetet vett magára, az Ő emberi természete is hevesen tiltakozott a szenvedés ellen (lásd Jn 12,27; Mk 14,32–36). Ő azonban, velünk ellentétben, bármikor változtathatott volna helyzetén, eltávolíthatta volna magától a szenvedést, a kereszthordozást, mégsem „fordult hátra”. Önként kiszolgáltatta magát a szinte elképzelhetetlen mértékű testi-lelki szenvedéseknek, hogy megmentsem minket.

„[A Getsemáne-kertben] Jézus természete háromszor riadt vissza az utolsó, minden ténykedését megkoronázó áldozattól... Lélekben az emberi nemzetség egész története még egyszer elvonul a világ Megváltójának szeme előtt. Látja, hogy a törvény megszegőinek el kell veszniük, ha magukra hagyja őket. Látja az emberek tehetetlenségét. Látja a bűn hatalmát. Az elkárhozott világ jajkiáltásai és panaszkodásai a szíve mélyéig hatolnak. Látja a világ fenyegető végzetét, és meghozza döntését: megmenti az embereket a kárhozattól, bármibe kerül is ez neki! Elfogadja vérrel való megkeresztelését, hogy általa az elkárhoztatásra szánt milliók örök életet nyerhessenek.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A Getsemáne c. feje.)

6 Hogyan válaszolt az Atya arra a teljes szeretetre, teljes önfeláldozásra, amely Krisztus testtelételeiben és kereszthalálában megnyilatkozott?

Fil 2,9–11 ■ „Annakokáért Isten is felmagasztalta őt, és ajándékozott neki olyan nevet, amely minden név fölött való, hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieké, földieké és föld alatt valóké. Minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.”

Vö. Mt 28,18 ■ „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön.”

.....

.....

.....

„A tanítványok többé nem éreztek semmiféle bizalmatlanságot a jövővel kapcsolatban. Tudták, hogy Jézus a mennyben van, és azt is, hogy rokonszenve, részvéte mindig velük van. Tudták, hogy Isten trónjánál van egy barátjuk, ezért buzgón terjesztették Isten elé kéréseiket Jézus nevében.”
(Ellen G. White: *Jézus élete*, Az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz c. fejezet)

Az a törvényszerűség, amely Jézus felmagasztalásában megnyilatkozott, ránk emberekre vonatkozóan is érvényes: „Mindenkinek, aki magát felmagasztalja, megaláztatik és aki magát megaláztatja, felmagasztaltatik.” (Lk 14,11) Ezt az igazságot értette meg Dávid. Amikor felesége Mikál, Saul leánya megvetését fejezte ki amiatt, hogy Dávid, királyi méltóságát félretéve, alattvalóival egy sorba helyezte magát, örvendezve egy ünnepség során, ezt mondta: „Minél inkább megalázom magamat, annál dicséretre méltóbb leszek a szolgálók előtt, akikről te szólsz.” (2Sám 6,22)

Az e heti adomány az eleki szociális otthon munkáját támogatja.

Van-e okuk a keresztényeknek örömré és hálaadásra minden körülmények között?

(Fil 2,12–3,1)

1 Hogyan viszonyuljanak a keresztények az üdvösség reménységéhez, amelyet Krisztus végtelen áron szerzett meg számukra?

Fil 2,12–13 ■ „Azért, szerettem, amiképpen mindenkor engedelmeskedtetek, nemcsak úgy, mint az én jelenlétemben, hanem sokkal inkább most, az én távollétemben, félelemmel és rettegéssel vigyétek véghez a ti üdvösségeteket, mert Isten az, aki munkálja bennetek mind az akarást, mind a véghezvitelt jó kedvéből.”

.....

.....

.....

A Filippiben alakult gyülekezetet Isten Szava iránti engedelmesség jellemezte. Lelkiállapotuk, fejlődésük örömet jelentett az apostolnak. Kéri azonban őket, hogy távollétében, fogsága idején még inkább törekedjenek hűségre mindenben. Arra biztatja őket, hogy életük fő célja legyen az örök élet elnyerése. Mindig ezt a célt tartsák szemük előtt, ez legyen a legfontosabb

számukra minden földi dolog felett. Levele későbbi részében azt írja nekik, hogy – ami a világi dolgokat illeti – „semmi felől ne aggódjanak” (4,6). „Félelemmel és rettegéssel” ügyeljenek viszont arra, hogy az üdvösség végcéljához vezető útról le ne térjenek semmilyen mértékben. Mert ha csak átmenetileg is lekanyarodnak erről az útról, az kockázattal és veszteséggel jár. Gondoljanak arra, hogy a Szentlélek munkálkodik bennük, azért, hogy célba érjenek. Isten Szentlelkét bántják és szomorítják meg, ha ellenállnak készítetéseinek.

A Lélek nem erőltet senkit, a legkisebb mértékben sem. Először mindig a szándékot, a jó akarását munkálja bennünk. A véghezvitelben is közreműködik, mennyei erőt, segítséget ad, de csak azt követően, hogy készítetéseit elfogadtuk, és a jó mellett döntöttünk.

Nekünk is szükséges megtanulnunk, hogy sohase azonnal a véghezvitelt akarjuk elérni másoknál, ne akarjunk nyomást gyakorolni rájuk ennek érdekében. Bánjunk másokkal úgy, ahogy Isten bánik velünk: mi is csak a jóra törekvést, a jó szándékot igyekezzünk buzdítani másokban, a döntés szabadságát pedig hagyjuk meg nekik.

„Az üdvösséget társulás, együtt munkálkodás útján nyerjük el. Együttmunkálkodás létesül a megtérő bűnös és Isten között... Isten munkálkodik, és az ember is. Az embernek kell ellenállnia a kísértésnek, de az erőt ehhez Istentől nyeri. Így egészíti ki egymást a végtelen bölcsesség, részvétel és erő, másrészt a gyengeség, bűn és teljes tehetetlenség.

Isten azt akarja, hogy uralkodjunk önmagunk felett, de beleegyezésünk és együttmunkálkodásunk nélkül nem segíthet rajtunk. Isten Lelke az embernek adott erők és képességek által munkálkodik. Önmagunktól nincs erőnk, hogy szándékainkat, vágyainkat és hajlamainkat összhangba hozzuk Isten akaratával. Ha azonban készek vagyunk arra, hogy készségesekké tegyen bennünket, akkor az Üd-

vözítő elvégzi helyettünk, »lerontja az okoskodásokat, és minden magaslato, amely Isten ismerete ellen emeltetett, és foglyul ejt minden gondolatot, hogy engedelmeskedjék a Krisztusnak« (2Kor 10,59).” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómából írt levelek c. feje.)

2 Milyen küldetést töltsenek be Krisztus követői evilági környezetükben?

Fil 2,14–16 ■ „Mindent zúgolódások és versengések nélkül cselekedjete, hogy legyetek feddhetetlenek és tiszták, Isten szeplőtlen gyermekei az elfordult és elvetemedett nemzetség közepette, akik között fényletek, mint csillagok e világon. Életnek beszédét tartván eléjük...”

.....

.....

.....

Ezt jelenti a gyakorlatban az apostol előző kéréseinek meg-szívlelése. Arra buzdítja az apostol a gyülekezet tagjait, hogy ne engedjenek meg maguknak zúgolódást a megpróbáltatások és nehézségek között, valamint semmilyen versengést egymás közt. A zúgolódást az Isten gondviselésébe vetett bizalom zárja ki, a versengést pedig az énnék való meghalás. Ekkor, ennek nyomán akadálytalanul uralkodhat már szívükben a testvéri szeretet.

A mi korunkban, a végidőben minden előző időszaknál igazabb, hogy „elfordult és elvetemedett” nemzedék körében kell igaz, Krisztust követő életet élnünk. Ennyire fertőzött környezetben nem lehet csupán a többiekhez viszonyítottan igaznak lenni. Csakis akkor tudunk ellenállni a környezet és a korszel-

lem nyomásának, ha „feddhetetlenek, tiszták, szeplőtlenek” leszünk. Ez esetben úgy fogunk fényleni környezetünkben, mint a csillagok a sötét éjszakában. Ekkor lesz hiteles szóbeli bizonyítékunk. Ekkor remélhetjük, hogy az emberek igaznak, megismerésre méltónak fogják találni az eléjük tárt „élet beszédét”.

3 Mi adott okot az örömré az apostolnak minden körülmények között?

Fil 2,16–18 ■ „Hogy dicsekedhessem majd a Krisztus napján, hogy nem futottam hiába, sem nem fáradtam hiába. Sőt ha italáldozatként kiöntetem is a ti hitetekért hozott áldozat és szolgálat során, mégis örülök, együtt örülök mindegyikötökkel. Azért ti is örüljetek, örüljetek velem együtt!”

.....

.....

A *dicsekedés* szó negatív tartalmú a magyar nyelvünkben, az énközéppontúság egyik megnyilatkozásának tekinthető. Nem ilyen dicsekedésről szól az apostol. Az alábbi igék rávezetnek, mit kell értenünk azon a dicsekedésen, amire okot remélt találni az apostol „a Krisztus napján” a gyülekezettel kapcsolatban: „Hol van tehát a dicsekedés? Kirekesztetett... a hit törvénye által.” (Rm 3,27) „Mid van ugyanis, amit ne kaptál volna? Ha pedig kaptad, mit dicsekszel úgy, mintha nem kaptad volna?” (1Kor 4,7) „Ne dicsekedjék a bölcs az ő bölcsességével, az erős se dicsekedjék az erejével, a gazdag se dicsekedjék gazdagságával! Hanem azzal dicsekedjék..., hogy értelmes és ismer engem, hogy én vagyok az Úr, aki kegyelmet, ítéletet és igazságot gyakorlok e földön.” (Jer 9,23–24) „Az Úrban való dicsekedés” tehát nem más, mint hálás örvendezés és Isten dicsőítése az Ő jótéteményeiért.

Az apostol az evangélium hirdetéséért való fáradozását nevezte „futásának” más alkalommal is: „Semmivel sem gondolok, még az én életem sem drága nekem, csak hogy elvégezhessem az én futásomat örömmel, azt a szolgálatot, amelyet vettem az Úr Jézustól, hogy bizonyóságot tegyek Isten kegyelmének evangéliumáról.” (Ap csel 20,24) Ha ez az olyannyira szükséges és áldott szolgálat mártíromsághoz vezetne az apostol esetében, akkor is lenne ok az örömrre, mert áldozathozatala nem volt hiábavaló. Amiképpen a megváltásunkért elképzelhetetlenül súlyos szenvedést vállaló Krisztusról is megíratott egy messiási próféciaiban: „Lelke szenvedése folytán látni fog és meglegszik..., mert sokakat megigazít.” (Ésa 53,11) Ekkor még bizonytalan volt a császár előtti meghallgatás eredménye, és Pál számolt a mártíromság lehetőségével is. A gyülekezetet is fel akarta készíteni erre, előre vigasztalni kívánta őket.

4 Hogyan szólt Pál apostol e levelében munkatársáról, Timótheusról?

Fil 2,19–23 ■ „Remélem az Úr Jézusban, hogy Timótheust rövid időn belül elküldöm hozzátok, hogy én is megviduljak, megértvén a ti dolgaitokat. Mert nincs velem senki hozzá hasonló indulatú, aki igazán szíven viselné dolgaitokat. Mert mindenki a maga hasznát keresi, nem a Krisztus Jézusét. Az ő kipróbált voltát pedig ismeritek, hogy miképpen atyjával a gyermek, együtt szolgált velem az evangélium ügyében. Őt azért remélem, hogy elküldöm, mihelyt meglátom az én dolgaimat, tüstént.”

.....

.....

Az apostol ügye még nem zárult le. Számolt a halálos ítélet lehetőségével is, és azzal is, hogy szabadon bocsátják. Ebből az

első fogságból valóban kiszabadult még Pál, és meglátogathatta az általa alapított gyülekezeteket. Újabb fogsága azonban mártíromsággal végződött (lásd a bevezetésben foglaltakat).

Az apostol és fiatal munkatársa, Timótheus között különösen szeretetteljes kapcsolat volt. „Igaz fiának” nevezi őt az apostol, hozzá intézett levelében (1Tim 1,2). Halála előtt írt utolsó, ugyancsak Timótheusnak szóló levelében pedig ez olvasható: „Kívánlak téged látni... Eszembe jutva a benned lévő képmutatás nélkül való hit, amely lakozott először a te nagyanyádban, Loisban, és anyádban Eunikában, meg vagyok győződve azonban arról, hogy benned is.” (2Tim 1,4–5) Az apostol mielőbb – saját, közeljövőben remélt látogatását megelőzően – szándékozott Filippibe küldeni Timótheust. A gyülekezet iránti aggódó szeretetéről tanúskodik ez is. Arról is megemlékezik az apostol, hogy bőven érték csalódások egyes munkatársak részéről, ami növelte fogsága szomorúságát (lásd pl. 2Tim 4,10). Kevés olyan önfeláldozó munkatársa volt, mint Timótheus, aki semmilyen egyéni érdekét vagy vágyát nem helyezte Krisztus ügye elé.

5 Hogyan szól az apostol a gyülekezet hozzá küldött követéről, Epafródituszról?

Fil 2,24–30 ■ „Bízom pedig az Úrban, hogy magam is csakhamar el fogok menni. De szükségesnek tartám, hogy Epafródituszt, az én atyámfiát, munkatársamat és bajtársamat, nektek pedig követeteket és szükségletemben áldozatot hozó szolgátokat hazaküldjem hozzátok. Vágyva vágyott ugyanis mindnyájatok után, és gyötrődött amiatt, hogy meghallottátok, hogy beteg volt. Mert bizony beteg volt, közel a halálhoz, de Isten könyörült rajta. Nemcsak őrajta pedig, hanem énrajtam is, hogy szomorúság ne jöjjön szomorúságomra. Annakokáért hamarabb küldtem őt haza, hogy meglátván őt, ismét örüljete, és nekem is

kisebb legyen a szomorúságom. Fogadjátok azért őt az Úrban teljes örömmel, és az ilyeneket megbecsüljétek, mert a Krisztus dolgáért jutott majdnem halálra, kockára tévén életét, hogy kárpótoljon engem azért, hogy nekem tett szolgálatotoknál ti nem voltatok jelen.”

.....

.....

.....

Ismét megerősíti az apostol, hogy közeli szabadulását tartja inkább valószínűnek, mint üggye rosszra fordulását. Szeretettel és megbecsüléssel ír Epafródituszról, aki a filippibeli gyülekezet küldöttként meglátogatta őt és hozta neki a gyülekezet ajándékát fogsága nélkülözéseinek enyhítésére. Majdnem az életébe került ez a küldetés, mert súlyosan megbetegedett. Az apostol hálás, amiért a betegség nem halállal végződött. Ezzel kapcsolatban utal fogsága „szomorúságára”, mert ezt írja: „hogyan szomorúság ne jöjjön szomorúságomra”. Láthatjuk ebből, hogy lehet az ember egyidejűleg szomorú, bizonyos körülmények miatt, ugyanakkor az Úrban örvendező. Buzdítja a gyülekezetet, hogy becsüljék meg az Epafródituszhoz hasonló hűséges hívőket. „Munkatársának és bajtársának” nevezi őt az apostol, mivel áldozatra is kész volt az evangélium ügyéért, és nem riadt vissza a küzdelemtől.

6 Hogyan szólít fel az apostol ismételten az Úrban való örömrre?

Fil 3,1 ■ „Továbbá atyámfiak, örüljétek az Úrban!”

.....

.....

Okot látott erre az apostol fogsága nehézségei között is. Arra buzdította a gyülekezetet, hogy ők is így gondolkodjanak. Krisztus kijelentése teljesedett be azáltal, hogy az apostol és e korszak hívő keresztényei is tudtak örülni az üldöztetések és a különböző megpróbáltatások között is. Búcsúbeszédei során mondta Jézus: „Azért beszéltem ezeket nektek, hogy megmaradjon bennetek az én örömem, és a ti örömetek beteljék.” (Jn 15,11)

„Sokakban téves elképzelés él Jézus életéről és jelleméről. Úgy gondolják, nem volt benne melegség és derű, csak szigorúság és örömtelenség... Megváltónk valóban »fájdalmak férfija« volt, ismerte a bánatot, mert szíve nyitva volt minden emberi nyomorúság, minden emberi jajszó számára. De annak ellenére, hogy csupa önmegtagadás volt az élete, amelyet folytonosan beárnyékolt a fájdalom és a gond, kedélye nem volt nyomott. Tekintetéből nem lehetett kiolvasni sem szomorúságot, sem elégedetlenséget. Ellenkezőleg, mindenkor békés nyugalom és derű tükröződött rajta. Szíve kimeríthetetlen életforrás volt, és bárhová ment, nyugalmat, békét, örömet és vidámságot vitt magával.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, Öröm az Úrban c. fej.)

Milyennek ismer minket a környezetünk? Szomorúnak, panaszkodónak, avagy mindenkor derűsnek, bizakodónak, vidámnak? Vegyük számba, milyen érvekkel háríthatjuk el magunktól a szomorúságba és csüggedésbe süllyedést, hogyan emelkedhetünk ki bármilyen mélységből, illetve hangolódhatunk át reménységre, és indulhatunk neki bátorsággal bárminek, ami előttünk áll.

*Az e heti adomány a médiaosztályt
és az internetes műsorszórás működését támogatja.*

Óvás a judaizáló, hamis tanítóktól

– A hit általi megigazulás útja

(Fil 3,2–15)

1 Milyen hamis tanítás terjedt az első keresztény gyülekezetek körében, amelytől Pál apostol a filippibelieket is óvta?

Fil 3,2–3 ■ „Őrizkedjete az ebektől, őrizkedjete a gonosz munkásoktól, őrizkedjete a körülmetélkedéstől! Mert mi vagyunk a körülmetélkedés, akik lélekben szolgálunk Istennek, és Krisztus Jézusban dicsekedünk, nem a testben bizakodunk.”

Ha Sátán nem tudja megakadályozni az igazság terjedését, hamis tanításokkal próbálja megzavarni a hívők gondolkodását. Az apostoli kor jellegzetes tévtanítása volt a körülmetélkedés szükségességének hirdetése, a pogányok közül megtért keresztények számára is. Az első apostoli zsinatnak is ez volt a fő témája, mert erőteljesen hangoztatták a zsidó-keresztények közül sokan: „Ha körül nem metélkedtek Mózes rendtartása szerint, nem üdvözülhettek.” (Ap csel 15,1) Végül határozat is született, hogy erre nem kötelezhetők a pogányok közül megtértek.

A zsidó nép olyannyira bízott kiválasztottságában, hogy keresztelő János, Jézus útkészítője kemény szavakkal próbálta őket

ebből a veszélyes önigazultságból felébresztteni: „Teremjetelek azért megtéréshez méltó gyümölcsöket, és ne mondogassátok magatokban: Ábrahám a mi atyánk, mert mondom nektek, Isten ezekből a kövekből is támaszthat fiakat Ábrahámnak.” (Lk 3,8)

Az ószövetségi jelt, amely testi leszármazás alapján fejezte ki a választott néphez tartozást, felváltotta már a keresztség, az „újjaszületés fürdője”, ami nem beleszületés alapján állt, hanem az újjaszületés megpecsételését jelentette. Ez a jelképes cselekedet sem üdvözít azonban önmagában. Ma is érvényes a figyelmeztetés: a megtérés gyümölcsei, a gondolkodásmód, a lelkiület megváltozása, a hitből való engedelmesség nélkül ez is csupán a „kegyesség látszata” (2Tim 3,5). Napjainkban is fenyegeti a hívő keresztényeket ugyanez a veszély. Amikor a külsőségek, vagy a hovatartozásunk, a formális istentisztelet gyakorlása miatt kihűl az „első szeretet”, és a saját cselekedeteinkben, saját vélt igazságunkban bízunk.

„Egy fa értékét nem a neve, hanem a gyümölcse határozza meg. Ha a gyümölcs értéktelen, a név nem mentheti meg a fát a pusztulástól. János kijelentette a zsidóknak, hogy Isten előtti helyzetüket jellemük és életük határozza meg. Hitvallásuk semmit sem ér. Ha életük és jellemük nincs összhangban Isten törvényével, akkor ők nem az Ő népe.”
(Ellen G. White: *Jézus élete*, Kiáltó szó a pusztában c. fej.)

2 Hogyan tekint vissza az apostol a megtérése előtti életére? Mennyiben hitelesíti ez a beszámoló az üdvösség egyedüli útjáról szóló tanítását?

Fil 3,4-6 ■ „Jóllehet nekem van bizakodásom test szerint is. Ha bárki más mer testben bizakodni, én sokkal inkább. Körülmetéltettem nyolcadnapon, Izráel nemzetségéből, Benjámín törzséből való vagyok, zsidókból való zsidó,

törvény tekintetében farizeus, buzgóság tekintetében az egyházat üldöző, a törvénybeli igazság tekintetében feddhetetlen voltam.”

.....

.....

Pál, a pogányok apostola zsidó származású volt. Tapasztalatból mondhatta el tehát, miért téves az a tanítás, amely ellen küzdött. Ha egy pogányságból megtért igehirdető képviselte volna, hogy az ószövetségi jelképek és rendtartások érvényüket veszítették, akkor az a vád érhetne volna, hogy pogány származása miatt vélekedik így. De Pál személyében olyan valaki emelte fel szavát a zsidó gyakorlatokban való bizakodás ellen, aki nem csak zsidó származású volt, de a legszigorúbb szabályok szerint élő farizeusokhoz tartozott. Ráadásul mindezt teljes odaadással, buzgósággal tette, emberi mérce szerint „feddhetetlenül” élt, és a hit védelmezőjeként lépett fel. Joggal mondhatta tehát: „ha bárki más mer testben bizakodni, én sokkal inkább”.

Egy ilyen meggyőződéses farizeus megtérése valóban nagy csodának számított, hiszen ha valaki jónak, igaznak tartja magát, nem érzi szükségét a bűnbánatnak. Még Jézus tanítványai is csodálkozva kérdezték Mesterüket – amikor a gazdag ifjú megszomorodva elment, pedig ifjúságától megtartott minden parancsolatot, csak éppen a gazdagságáról nem tudott lemondani –: „Kicsoda üdvözülhet tehát?” (Mt 19,25).

„Ha valaki azt állítja, büntelen, maga az állítás bizonyítja, hogy aki ezt mondja magáról, messze van a szentségtől. Mivel fogalma sincs Isten végtelen tisztaságáról és szentségéről, sem pedig arról, hogy miként élhet összhangban Istennel. Fogalma sincs Jézus jellemének tisztaságáról, nemes voltáról és szépségéről, sem pedig a bűn veszélyességéről és gonoszságáról, azért tarthatja magát szentnek. Az

ember minél távolabb van Krisztustól, minél hiányosabbak a fogalmai Isten jelleméről és kívánalmairól, annál igazabbnak látja magát.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Újkori ébredések c. fej.)

3 Megtérése után hogyan értékelte Pál mindazt, amire korábban üdvbizonyosságot alapozta?

Fil 3,7–82 ■ „Amelyek nekem egykor nyereségek voltak, azokat a Krisztusért kárnak ítéltam. Sőt annakfelette most is kárnak ítélek mindent az én Uram, Jézus Krisztus ismeretének gazdagsága miatt: akiért mindent kárba veszni hagytam és szemétnak ítélek, hogy Krisztust megnyerjem.”

.....

.....

Az apostol nem a világból tért Istenhez, nem az erkölcstelen cselekedeteket, megvetendő bűnöket vetette el magától ilyen szavakkal: kár és szemét. Ez könnyebben érthető lenne mindenkinek számára. Ezért is mondta Jézus kora vallási vezetőinek: „A vámszedők és a parázna nők megelőznek titeket Isten országában.” (Mt 21,31) Ám a büszke farizeus, aki számon tartotta származását, neveltetését, jó cselekedeteit, aki eddig saját feddhetetlenségében, buzgóságában bízott, mindezt Krisztus jelenlétében teljesen átértékelte. Nem csupán hiábavalónak nevezte, hanem „kárnak” is, mivel akadálya volt annak, hogy megismerje és elfogadja hit által a Megváltót, és meglássa saját elveszett voltát. Mert aki jónak, egészségesnek tartja magát, az úgy érzi, nincs szüksége megtérésre, orvosra. Pál apostol hozzátette: „sőt most is kárnak ítélek mindent”. Múltbeli „dicsekedése”, kiváltságai, neveltetése az idő múlásával sem lettek vonzóvá számára. Veszélyes dolog, ha valaki a megtérése után mintegy nosztalgiá-

val emlékezik és eleveníti fel a bűnös élvezetekkel teli napjait, mintha vissza vágyakozna, mint a pusztában vándorló zsidók az egyiptomi húsos fazekak után.

„A büszke szív ki akarja érdemelni az üdvösséget, ezzel szemben mind a mennyre való jogcímünk, mind alkalmasságunk Krisztus igazságában rejlik. Az Úr semmit sem tehet az ember megmentésére, amíg az meg nem győződik saját gyengeségéről, le nem vetkőzi minden önelégültségét, és alá nem veti magát Isten irányításának. Ekkor kaphatja meg az ajándékot, melyet Isten nyújtani kíván. Ő semmit sem tart vissza a szükségletét átérző lélektől. Az ilyen embernek szabad bejárása van Őhöz, akiben a teljesség lakozik.” (Ellen G. White: Jézus élete, A hegyi beszéd c. feje.)

4 Milyen új életcél lépett a törvénybeli igazság helyébe, és mi adott az apostolnak késztetést a hitben való folyamatos növekedéshez?

Fil 3,9–11 ■ „Találtassam őbenne, mint akinek nincs saját igazságom a törvényből, hanem van igazságom a Krisztusban való hit által, Istentől való igazságom a hit alapján: hogy megismerjem őt és feltámadásának erejét, és az ő szenvedéseiben való részesülésem, hasonlóvá lévén az ő halálához. Ha valami módon eljuthatnék a halottak feltámadására!”

Krisztus is beszélt erről a kétféle igazságról: „Mert mondom nektek, hogy ha a ti igazságotok nem több az írástudók és farizeusok igazságánál, semmiképpen sem mehettek be a mennyek

országába.” (Mt 5,20) Pál megfogalmazza, hogy mi is ez a „több” igazság, amely Krisztusban való hit által lehet a miénk, és Istentől származik. Ez nem csupán a kegyesség látszatát, hanem a szív, az elme megtisztulását eredményezi, és Krisztushoz hasonló jellemtulajdonságokat alakít ki a megtérő életében. Efézusbelieknek írt levelében így összegzi az apostol a kereszteni jellemfejlődés végcélját: „Míg eljutunk mindnyájan az Isten Fiában való hitnek és az Ő megismerésének egységére, érett férfúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kor mértékére” (Eféz 4,13)

„Sokan úgy vélik, a munka egy részét maguknak kell elvégezniük. Bízna Krisztus bűnbocsánatában, de saját erejükből akarnak igaz életet élni. Az ilyen próbálkozások sikertelenek lesznek. Jézus ezt mondja: »Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.« (Jn 15,5) A kegyelemben való növekedésünk, örömünk és hasznosságunk mind a Krisztussal való egyesülésünktől függ. Csak ha napról napra, sőt ha óráról órára közösségünk van Ővele, ha Őbenne maradunk, csak akkor növekedhetünk a kegyelemben. Ő nemcsak a szerzője, hanem befejezője is hitünknek. Krisztus az Alfa és az Ómega, a kezdet és a vég. Ám nemcsak a kezdetnél és végnél, hanem minden lépésünk-nél legyen velünk. Fenségesen fejezik ki ezt Dávid következő szavai: »Az Úrra néztem szüntelen, mert jobb kezem felől van, meg nem rendülök.« (Zsolt 16,8)

Azt kérdezed, hogyan maradhatsz meg Krisztusban? Azon a módon, ahogy elfogadtad Őt. »Azért amiképpen vettétek a Krisztus Jézust, az Urat, akképpen járjatok őbenne.« (Kol 2,6) »Az igaz pedig hitből él.« (Zsid 10,38) Ti átadtátok magatokat Istennek, és tulajdonai lettetek, hogy neki szolgálatok és engedelmeskedjete, és vettétek Krisztust, az Üdvözítőt. Bűneitekért jóvátételt nem adhattok, önmagatok nem tudtátok volna szíveteket megváltoztatni, átad-

va magatokat Istennek, elhittétek, hogy Ő Krisztusért mindezt megtette értettedek. Hitben lettetek Krisztus tulajdonaivá és hit által kell benne folyton növekednetek odaadás és elfogadás által. Mindent oda kell adnotok: szívet, akaratot, szolgálatot és saját éneteket is, hogy parancsait mindenekben teljesíthessétek. Hasonlóképpen kell mindent venni: Krisztust mint az áldások összességét, hogy szívetekben maradjon, és erősségetek, igazságotok és segítőtök legyen, hogy adjon erőt engedelmeskedni!” (Ellen G. White: *Jézushoz vezető út*, Növekedés Krisztusban c. fej.)

5 Pál apostol szerint mi az ember feladata a teljes győzelem elérése érdekében?

Fil 3,12–14 ■ „Nem mondom, hogy már elértem, vagy hogy már tökéletes volnék, hanem igyekszem, hogy el is érjem, amiért meg is ragadott engem a Krisztus Jézus. Atyámfiai, én önmagamról nem gondolom, hogy már elértem volna, de egyet cselekszem: azokat, amelyek hátam mögött vannak, elfelejtve, azoknak pedig, amelyek előttem vannak, nekik dőlve, célegyenest igyekszem Istennek a Krisztus Jézusban, onnét felülről való elhívása jutalmára.”

Krisztus igazsága, amelyet hit által nyerünk, folyamatosan munkálja bennünk a vágyat, hogy mind közelebb kerüljünk Őhöz. Pál apostol nem vallotta magát tökéletesnek, de efelé a szent cél felé igyekezett. Erre az eltökéltségre, állhatatosságra int bennünket is Krisztus, és tudatosítja ugyanakkor azt is, hogy

csak a vele való állandó kapcsolat által lehetséges életünk megszentelődése. „Aki én bennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt, mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.” (Jn 15,5)

„Emberi erőfeszítés semmire nem megy a mennyei erő nélkül, és emberi igyekezet nélkül a menny nem sokat tehet értünk. Isten kegyelme úgy lesz a miénk, ha a magunk részét megteesszük. Isten azért adja kegyelmét, hogy munkálja bennünk az akarást és a cselekvést, de sohasem helyettesíti saját erőfeszítésünket.” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Babilon királyi udvarában c. fej.)

„A Szentírás világosan kinyilatkoztatja, hogy a megszentelődés útján lépésről lépésre lehet előre jutni. Amikor a bűnös a megtérésekor békességet talál Istenben az engesztelő vér útján, a keresztény élet csak elkezdődött. A hívőnek törekednie kell a »tökéletességre«, és felnőni »Krisztus teljességével ékeskedő kor mértékére.«” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Újkori ébredések c. fej.)

6 Milyen értelemben válhatunk tehát tökéletessé? Mi az alapja a keresztény közösség egységes látásának, és hogyan vezethet Isten újabb felismerésekre az Ige által?

Fil 3,15-16 ■ „Valakik annakokáért tökéletesek vagyunk, ilyen értelemben legyünk! És ha valamiben másképpen értetek, Isten azt is ki fogja jelenteni nektek: Csakhogy amire eljutottunk, ugyanabban egy szabály szerint járunk, ugyanazon értelemben legyünk!”

.....

.....

„Mindenekelőtt azt figyeljük meg, hogy Pál apostol élete és szolgálata vége felé határozottan kijelentette, hogy nem tartja magát tökéletesnek, nem gondolja, hogy elérte volna már ezt a célt. Rövid vallomásán belül kétszer is nyomatékosan megerősíti ezt a kijelentését. Fontosnak tartotta ezt hangsúlyozni... Ha valaki tökéletesnek vallja magát, akkor nem kevesebbet állít magáról, mint azt, hogy olyanná lett, mint Isten. Ez pedig antikrisztusi gőg, sátáni elbizakodottság! Nemcsak azt hangsúlyozta azonban az apostol, hogy még nem érte el a tökéletességet. Ezzel egyidejűleg határozottan vallotta és vállalta a tökéletesség célját: »Nem mondom, hogy már tökéletes volnék – írja –, hanem igyekszem, hogy el is érjem.« Később pedig: »Célegyenest igyekszem Istennek a Krisztus Jézusban onnét felülről való elhívása jutalmára.« Vajon így valljuk-e, vállaljuk-e mi is a tökéletesség célját? Célegyenest igyekszünk-e az elérésére? Milyen csodálatos, hogy ez a tökéletesség – a kitartásban és a szívben való tökéletesség – olyan cél, ami életünk minden egyes pillanatában elérhető, mert megvalósítható a valódi, hitbeli átadás által!” (Vankó Zsuzsa: *A tökéletesség mint egyetemes emberi életcél*, 15., 17. o.)

Pál apostol azt is hangsúlyozza, hogy Isten fokozatosan vezeti el népét az Ő Igéje által minden igazságra, újabb és újabb ismereteket tár fel. Sokszor szükség van arra, hogy az egységes látás érdekében tanácskozzanak egymással azok, akik Krisztus őszinte követői, illetve akik Isten népe tanítóiként felelősek a tiszta igei tanításért (lásd Ap csel 15. fej.).

Mindazáltal sokszor időbe telik, amíg egy-egy felismerés általánosan elfogadottá válik a gyülekezetben. Pál apostol itt egy alapvető kérdést tisztázott: hogy milyen értelemben lehet és kell beszélni a tökéletességről. Ez vitathatatlan alapigazság. Egyéb részletkérdések tekintetében pedig ugyanazt az elvet alkalmazza, amit az apostolok a jeruzsálemi zsinaton, vagyis, hogy Isten fokozatosan elvezet majd minden őszinte hívőt ugyanarra az állápontra. „Csakhogy – teszi hozzá az apostol – amire eljutotunk, abban egy szabály szerint járjunk, ugyanazon értelemben

legyünk.” Tehát az Isten népe által egyszer már felismert és elfogadott hitigazságokat nem lehet időről időre kétségbe vonni vagy figyelmen kívül hagyni. Aki keresztség által szövetséget kötött Krisztussal, az közösséget vállalt az Ő népével is, így minden bibliai tanítás, amely Istentől származónak bizonyult, irányadó a közösség minden tagjára nézve. Ez az „egy szabály szerint járás” és az „ugyanazon értelemben élés” és cselekvés az alapfeltétele a gyülekezet egységének. Sajnos napjainkban egyre többször tapasztalhatjuk, még lelki vezetők részéről is, bizonyos általánosan elfogadott hitigazságok megkérdőjelezését vagy tagadását.

„Az az állásfoglalás, hogy lényegtelen, mit hisz az ember, Sátán egyik legjobban bevált csalása. Az ősellenség tudja, hogy az igazság megszenteli azt az embert, aki szeretettel elfogadja az igazságot. Ezért folyvást hamis elméletekkel, mesékkel, más evangéliummal igyekszik felcserélni az igazságot. Isten szolgái kezdetől fogva harcoltak a hamis tanítók ellen, nem csupán azért, mert ezek a tanítók gonosz emberek, hanem mert olyan hazugságokat terjesztenek, amelyek végzetesen hatnak a lélekre...

Akik igazán meg akarnak szabadulni kételyeiktől, csak egy úton járhatnak. A meg nem értett dolgok megkérdőjelezése és kicsinyes kifogásolása helyett figyeljenek a már reájuk sugárzó fényre, és nagyobb világosságot kapni. Teljesítsék minden felismert kötelességüket, és azokat a feladatokat is meg fogják érteni és el tudják végezni, amelyeket ma még nem látnak tisztán.” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, Sátán cselvetései c. fej.)

Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.

Kit kövessen a gyülekezet, hogy megmaradjon a hitben és reménységben? – Felhívás az Úr békességének elnyerésére

(Fil 3,17–4,9)

1 Milyen értelemben kéri Pál apostol a hívőket, hogy legyenek az ő követői? Kikről és miért mondja azt, hogy Krisztus keresztyének ellenségei?

Fil 3,17–19 ■ „Legyetek én követőim, atyámfiai, és figyeljete azokra, akik úgy járnak, amiképpen mi nektek példátok vagyunk. Mert sokan járnak másképpen, akik felől sokszor mondtam nektek, most pedig sírva is mondom, hogy Krisztus keresztyének az ellenségei, akiknek végük veszedelem, akiknek istenük az ő hasuk, akiknek dicsőségük a gyalázatukban van, akik mindig a földiekkel törődnek.”

.....

.....

Az Ige útmutatása szerint Krisztus az egyedüli példakép, akit követnünk kell (Jn 21,22; Jel 14,4). Ugyanakkor mások példája is segíthet, de hátráltathat is hitéletünkben. Az istenfélő ember példája inspirálhat, hogy még szorosabb, személyes kapcsolatba kerüljünk Krisztussal.

Pál sokszor tett bizonyosságot megteréséről, arról, hogy Isten kegyelméből szembefordult korábbi életével, és már csak egy célja van, amit az előző versekben megfogalmazott (Fil 3,7–14). A gyülekezet tagjai látták Krisztusban elrejtett életét, buzgalmát. Pál nem önmagára akarta irányítani a figyelmet Krisztus helyett, hanem Krisztus iránti olthatatlan szeretetének példájával bátorítani akarta a testvéreket, hogy hozzá hasonlóan élő, személyes kapcsolatot tartsanak fenn Krisztussal. Amint a korinthusi hívőknek írta korábban: „Legyetek az én követőim, amint én is Krisztusé.” (2Kor 11,1)

Az életpélda hatása óriási felelősség, különösen a lelki vezető részéről, mivel befolyása szélesebb körben kiterjed. Pál idejében is voltak olyanok, akiknek az élete nem tükrözte a krisztusi elveket. Beszélhet valaki szépen, de ha élete nincs összhangban az evangéliummal, ha „mindig a földiekkel törődik”, akkor Krisztus keresztiének ellensége. „...ha feltámadtatok Krisztussal, az odafelvalókat keressétek, ahol Krisztus van, Isten jobbján ülve.” (Kol 3,1)

Milyen súlyos szavak, de egyben milyen komoly figyelmeztetés ez mindannyiunknak! Ezek az emberek nem úgy ellenségei Krisztus keresztiének, hogy tagadnák azt, hogy Krisztus meghalt a mi bűneinkért. Hitvallásuk szerint követik Jézust, miközben életük cselekedetei azt bizonyítják, hogy az evangélium ereje nem formálta át őket krisztusivá. Testiesen, azaz énközpontú, ösztönös természet sugallatai szerint gondolkodnak. Nem az Úrban bíznak teljes szívvel, hanem erősebben kötődnek a földiekhez. Ezáltal hamis színben tüntetik fel az evangéliumot, „levelek” (beszéd, hitvallás) vannak, de „gyümölcs” (jellem- és cselekedetbeli változás) nincs. Akarva-akaratlanul azt hirdetik életükkel, hogy e felszínes kereszténység megfelel, ennyi elég az üdvösséghez.

2 Milyen látásmóddal lehet megtartani hitünket e sok nyomorúsággal, szenvedéssel teli világban? Mi a végső, igazi reménye a Krisztust szerető és követő embernek?

Fil 3,20–21; 4,1 ■ „A mi országunk a mennyben van, ahonnét a megtartó Úr Jézus Krisztust is várjuk. Aki elváltoztatja a mi nyomorúságos testünket, hogy hasonló legyen az Ő dicsőséges testéhez, amaz Ő hatalmas munkája szerint, mely által maga alá is vethet mindeneket. Annakokáért, szeretett atyámfiain, akik után úgy vágyakozom, ti az én örömem és koronám, ekképpen álljatok meg az Úrban, szeretteim!”

.....

.....

Az Istenben igazán hívő embernek nem ebben a világban van az igazi hazája. Ezen a földön csak „idegen és vándor” (Zsid 11,13). Jézus is ezt mondta: „Az én országom nem e világból való.” (Jn 18,36) Az őt követő hívők azt tekintik életcéljuknak, hogy eljussanak ebbe az országba, hazaérkezzenek ebbe az igazi hazájukba. Hányan keseregnek itt e földön, hogy ezt vagy azt a tervüket nem tudják megvalósítani. A hívő embernek is vannak tervei és céljai ezen a földön, de ha nem is tud sok mindent elérni, mert akadályok, nehézségek, csalódások ezt lehetetlenné teszik, nem törik össze, mert reménysége igazi, örök hazájára irányul, ahol „tóvá lesz a délibáb, és a szomjú föld vizek forrásivá” (Ésa 35,7).

Jézus visszajövetelével valóra válik korszakok generációinak vágya és reménye, akik Jézus útmutatása szerint állhatatosan így imádkoztak: „Jöjjön el a te országod!” (Mt 6,10)

Az igazak feltámadásával kapcsolatban ünnepélyes kijelentést tesz Pál apostol: Jézus „elváltoztatja a mi nyomorúságos testünket”. Örök életre alkalmas testtel támadnak fel az igazak, illetve ilyenné változnak el az élő megváltottak. Nem lesz betegség, öregség, halál. Ezenfelül még azt is kijelenti az Úr az apostol által, hogy a megváltottak teste Jézus dicsőséges testéhet lesz hasonló. Jézus földre jövelekor letette „isteni formáját”, és „mindenestől fogva hasonló” lett mihozzánk. Emberré válva fel-

vette „szolgai formánkat”, bűnre hajló természetével együtt. Emberfia személyisége azonosságával történt feltámadása, de újjáteremtett testben jelent meg tanítványai között. Emberfia mivoltát örökre megőrzi, örökre eggyé lett velünk emberekkel.

Jézus az Ő dicsőséges testéhez teszi hasonlóvá a megváltottak testét. Milyen hatalmas megtiszteltetés és kiváltság! Ezért írja a hittestvéreknek Pál, hogy csakis ebben a hitben, reménységben lehet „megállni az Úrban”, mert nem a jelen nyomorúságára és szenvedéseire nézünk, hanem állandóan hitben tekintünk előre erre a célra. „Mert hitben járunk, nem látásban.” (2Kor 5,7)

3 Mit jelent az apostol felhívása, hogy „egyenlő indulattal” legyenek egymás iránt a testvérek? Miért alapvető fontosságú ez a hívó gyülekezetben?

Fil 4,2–3 ■ „Evódiát intem, Sintikhét is intem, hogy egyenlő indulattal legyenek az Úrban. Igen, kérlek téged is, igaz szolgatársam, légy segítségül ezeknek, mint akik az evangélium dolgában együtt viaskodtak velem, Kelemennel is, és ama többi munkatársaimmal, akiknek a nevei felírva vannak az élet könyvében.”

.....

.....

A levélből nem derül ki, hogy milyen konfliktus volt a gyülekezet két, néven nevezett tagja között. Pál rávilágít arra, hogy a testvérek közötti konfliktusokat a Krisztussal való közösség oldhatja meg. Enélkül a legkisebb látásmódbeli különbségek is képesek egyenlenséget okozni. Sátán folyton arra törekszik, hogy nézeteltéréseket, viszályt szítson a testvérek között. Az ilyen viszályal szégyent hozunk Istenre, és alapot adunk Sátán vádjaira:

„Ez az a nép – kérdi Sátán –, amely elfoglalja majd helyemet és a velem tartó angyalok helyét a mennyben? Azt vallják, hogy engedelmeskednek Isten törvényének, de vajon megtartják-e előírásait? Nem szeretik-e jobban önmagukat, mint Istent? Nem helyezik-e saját érdekeiket a szolgálat fölé? Nem szeretik-e a világ dolgait? Nézd csak bűneiket, amelyek irányt szabnak életüknek! Figyeld, milyen önzők, rosszindulatúak, gyűlölködők! Engem angyalaimmal elűzől magadtól, őket pedig – akik ugyanolyan bűnösök – megjutalmazod? Igazságosan nem teheted ezt, Isten! Az igazság elítélésüket követeli!” (Ellen G. White: *Próféták és királyok*, Józua és az angyal c. fej.)

„Ha Krisztussal vagyunk közösségben, testvéreinkkel is közösségünk lesz. Ápolni kell az egymás iránti szeretetet, a gyülekezet megerősítéséért, és hogy a legjobb benyomást tegyünk a világiakra hitünk felől. »Új parancsolatot adok nektek – mondta Krisztus –, hogy egymást szeressétek, amint én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást! Erről ismerik meg az emberek, hogy a tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok.«” (Ellen G. White: *Spalding–Magan-gyűjtemény*, 122. o.)

4 Van-e okunk minden élethelyzetben az örömrre? Miért elengedhetetlenül fontos az örök élet elnyeréséhez a szelídség?

Fil 4,4-5 ■ „Örüljete az Úrban mindenkor, ismét mondom, örüljete! A ti szelídlelkűsegetek ismert legyen minden ember előtt! Az Úr közel!”

Vö. 2Kor 6,10 ■ „Mint bánkódók, noha mindig örvendezők...”

Vö. Zsolt 37,11 ■ „A szelídek pedig öröklík a földet, és gyönyörködnek nagy békességben.”

.....

.....

.....

Pál apostol római fogságából buzdít az állandó örömrre. Saját élete volt a példa, hogy az Istenben bízó ember nemcsak a kedvező körülmények között örül Isten áldásainak, hanem a próbák, nehézségek és bajok között is talál okot az örömrre.

„Ez az öröm töltötte be Pálnak és Silásnak a szívét, amikor a filippibeli börtönben éjfélkor imádkoztak és Istent énekekkel magasztalták. Krisztus velük volt, és jelenlétének fénye mennyei dicsőséggel töltötte be a börtön sötétjét.” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, Kik a boldogok? c. fej.)

A hívő embernek sem közömbös, hogy mi történik vele, vagy a körülötte levőkkel, de bánat, csalódás, fájdalom között is ott van annak a csendes öröme, hogy az Úr pontosan tudja, milyen helyzetben van, nincs egyedül, számíthat segítségére.

„Az életnek e meredek útján mindenütt fellelhetők az öröm forrásai, amelyek a bölcsesség útján haladó fáradt vándorokat felüdítik. Ők még a szenvedések közepette is vidáman kitartanak, mert Krisztus — akit lelkük szeret — láthatatlanul mellettük halad. Minden egyes felfelé vezető lépésnél határozottabban érzik kezének érintését, újabb és újabb sugarakat vetít ösvényükre a Láthatatlan, s dicséneük mind magasabbra szárnyal. Így haladnak mindig feljebb és feljebb, míg dicshimnuszuk egyesül az Isten trónusa köré sereglett angyalok énekével.” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, Bírálat helyett mutass jó példát! c. fej.)

Az Ige bizonyossága szerint az előttünk álló legnehezebb körülmények között is örvendezhetünk majd, bízva a szabadító Isten ígéreteiben: „Mert a fügefa nem fog virágozni, a szőlőkben nem lesz gyümölcs, megcsal az olajfa termése, a szántóföldek sem teremnek eleséget, kivész a juh az akolból, és nem lesz ökör az istállóban. De én örvendezni fogok az Úrban, és vigadok az én szabadító Istenemben.” (Hab 3,17–18)

Az apostol ezután annak a jellemvonásnak szükségességét tárja elénk, amelynek talán leginkább híjával vagyunk. Mit is jelent a szelídség, bibliai értelemben? A szelídség a bennünket ért rosszra, az élet nehézségeire, próbáira adott türelmes, jóakaratú reagálás. Ez teljes ellentéte az emberi természetnek.

„Becsés erény az a szelídség, amely kész zokszó nélkül szenvedni, próbákat elviselni. A szelídség türelmes, igyekszik boldog lenni bármilyen körülmények között. A szelídség mindig hálás, maga szerzi a boldogság énekeit. A szelídség elviseli a csalódást, nem torolja meg a bántalmakat. A szelídség nem duzzog némán. A mogorva természet a szelídség ellentéte, mert ez csak megsebez, és fájdalmat okoz, anélkül, hogy örömet szerezne.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, III., 335. o.)

Jézus eljövele közel van, tudjuk. De szelídek vagyunk-e már? A vég idején, a nagy próbák, igazságtalan támadások között erre lesz a legnagyobb szükségünk. Ha most, a kisebb próbákban nem állunk meg, visszavágunk, haragszunk, netán megtoroljuk a sértéseket, bántásokat, akkor hogyan fogunk megállni az előttünk álló legnagyobb próbákban? Az Úr sokszor azért enged meg ilyen „álruhás áldásokat” az életünkben, hogy megtanítson most az alázatra, szelídlelkűségre.

Az apostol a felhívásához még azt is hozzáteszi, hogy a szelídségünk „minden ember előtt” nyilvánvaló legyen, az ún. „leg” helyzetekben is. Nagyon hangsúlyos az igei figyelmeztetés, hogy

Krisztus-várásunk hiábavaló, ha nem jutunk el erre a szintre, hiszen a „szelídek öröklik a földet”.

„Vegyük fontolóra Mózes életét. Mózes jellemének legragyóbb vonása a szelídség volt, a zúgolódás, szitkozódás és kihívás közepette... Mindenekfölött pedig hadd tanítson téged Krisztus élete. Ő, amikor szidalmazták, a szidalmat nem viszonzta, amikor szenvedett, nem fenyegetőzött. Meg kell tanulnod e leckét, másképp nem teszed be lábadat a mennybe. Krisztus legyen az erősséged. Az ő nevével hatalmasabb leszel, mint a hódítók.” (Ellen G. White: *Bizonyítételek*, IV., 368. o.)

„A lélek csak a szelídség és az alázatosság ápolásában talál békét.” (Ellen G. White: *Értelem, jellem, egyéniség*, I., 45. o.)

Az öröm és a szelídség elválaszthatatlan egymástól. Mindenkor örülni, a bántások, nehéz körülmények között is csak úgy lehet, ha szelídlelkűek vagyunk.

5 Mi az az egyedüli módja az aggodalmaskodástól való megszabadulásnak? Miért adjunk hálát, amikor kérünk valamit az Úrtól, mit fejezünk ki ezzel?

Fil 4,6–7 ■ „Semmi felől ne aggódjatok, hanem imádságokban és könyörgésekben minden alkalommal hálaadással tárjátok fel kívánságaitokat Isten előtt! És Isten békessége, amely minden értelmet felülhalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat Krisztus Jézusban.”

.....

.....

.....

Az aggodalom az, ami leginkább kimerít, felőrli az életerőt, elhomályosítja a lelki látást. Ilyenkor nem tudunk a hit szemével látni, csak a realitás, a valós vagy képzelt bajok képe lebeg szemünk előtt. Ezzel szemben azt mondja az apostol, hogy „**semmi** felől ne aggódjatok”!

„Nem a munka, hanem az aggodalom öl. Az aggodalom elkerülésének egyedüli útja: minden bajunkat Jézushoz vigyük. Ne nézzük a dolgok sötét oldalát. Ápoljunk derűs lelkiületet!” (Ellen G. White, 208. levél, 1903)

„Az aggodalmaskodás vak, nem láthat a jövőbe, Jézus azonban kezdettől fogva látja a véget. Minden nehézségben van kész útja, amely a szabaduláshoz vezet. Mennyei Atyánk ezerféle módon gondoskodik rólunk – ezekről sejtelmünk sincs. Akik elfogadják azt az elvet, hogy az Istennek végzett szolgálatot és az Ő tiszteletét mindenek fölébe helyezik, azoknak az aggodalmai szertefoszlának, sima út tárul lábuk elé.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, A hívás c. fejj.)

Miért fontos, hogy hálaadással kérjünk? Miért ne csak akkor adjunk hálát, ha elnyertük, amit kértünk? Önmagában az a tény, hogy a világegyetem uralkodóját megszólíthatjuk, elé vihetjük kéréseinket, és Ő foglalkozik az ügyeinkkel, mélységes hálára ad okot. Dávid így fogalmaz: „Dicsekedjete az ő szent nevében; örvendezzen szívük azoknak, akik az Urat keresik!” (1Krón 16,10) Nem azt mondja, hogy akkor örvendezzünk, ha minden úgy alakul, ahogy kértük, hanem önmagában azért örvendezhetünk, azért lehetünk hálásak, hogy kereshetjük, megszólíthatjuk az Urat, és Ő válaszolni fog, mert „aki kér, mind kap” (Mt 7,8). Nem biztos, hogy pontosan azt kapjuk, amit kértünk, de biztos, hogy azt a legjobbat kapjuk, ami leginkább a javunkra válik. A hálával kérés bizalmat fejez ki.

6 Miért nem mindegy, hogy miről gondolkodunk? Milyen messzeható következményei vannak a gondolatainknak?

Fil 4,8-9 ■ „Atyámfiak, amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak tiszták, amik csak kedvesek, amik csak jó hírűek, ha van valami erény és ha van valami dicséret, ezekről gondolkodjatok! Amiket tanultatok is, el is fogadtatok, hallottatok is, láttatok is tőlem, azokat cselekedjétek, és a békesség Istene veletek lesz!”

Vö. 2Kor 10,5 ■ „Lerontva okoskodásokat és minden magaslatot, amely Isten ismerete ellen emeltetett, és foglyul ejtve minden gondolatot, hogy engedelmeskedjék Krisztusnak.”

.....

.....

.....

Sokan úgy vélik, csak az számít, amit teszünk, az viszont mindegy, milyenek a gondolataink. Pedig „ha helytelenül gondolkodtok, helytelenül éreztek, és ebből a kettőből épül fel erkölcsi jellemetek” – írja Ellen White (*Bizonyságtételek*, V., 310. o.). Mindannyian a jellemünk alapján leszünk megítélve. Éppen ezért nem mindegy, mit engedünk megtelepedni a gondolatainkban.

„Gondolataidat mindenkor ellenőrizd! Ez nem könnyű feladat, határozott, kemény igyekezet kell hozzá. Isten pedig ezt kívánja tőled. Ez olyan kötelesség, amely minden felelős lényre hárul. Istennek még gondolatainkért is felelősséggel tartozunk. Ha hiábavaló képzelgések foglalják el bensőnket, ha megengedjük, hogy tisztátalan gondolatok foglalkoztassanak, akkor bizonyos értelemben ugyanolyan

bűnösök vagyunk Isten szemében, mint ha gondolatainkat tettere váltottuk volna, hiszen a gondolatok megvalósítását csak az alkalom hiánya gátolta.” (Ellen G. White: *Üzenet az ifjúságnak*, 75. o.)

Világunk nem kedvez a szent és tiszta gondolatoknak. „Mert mindaz, ami a világban van, a test kívánsága, és a szemek kívánsága, és az élet kérkedése nem az Atyától van, hanem a világból.” (1Jn 2,16) Ezért Jóbhoz hasonlóan „szövetségre kell lépnünk szemünkkel”, hogy nem tekintünk ezekre, nem nézünk, hallgatunk ilyesmit, mivel amit nézünk, látunk, hallunk, beengedünk a gondolatainkba, az akarva-akaratlanul, de hat ránk.

Sátán a gondolatainkon keresztül kísért. Az még nem bűn, ha valami eszünkbe jut, de ha időzünk az efféle gondolatoknál, ha melengetjük ezeket, és nem kérjük Isten segítségét, hogy „foglyul ejtsük” mindet, ha megengedjük, hogy „fészket rakjon a fejünkön” a kísértés, akkor bűnné válik, ami kihat a lelkivilágunkra. „Balgatag dolog elgondolása bűn.” (Péld 24,9)

„Szemlélés által változunk el. A tisztátalan gondolatokkal foglalkozó ember lassan odáig jut, hogy kíváncsúnak ítél olyan bűnöket, amelyektől azelőtt irtózott.” (Ellen G. White: *Pátriárák és próféták*, Hitehagyás a Jordánnál c. fejezet)

„Isten kegyelmének jobbító befolyása segít bennünket: fölfelé vonzza lelkünket, és hozzászoktat minket, hogy tiszta és szent dolgokról elmélkedjünk.” (Ellen G. White: *Boldog otthon*, 330. o.)

Fogsága körülményei között is
megelégedett az apostol,
és köszönetet mond a gyülekezet
gondoskodásáért – Záró üdvözlések
(Fil 4,10–23)

1 Hogyan köszönte meg az apostol a filippibeliek adományát, gondoskodását?

Fil 4,10 ■ „Felette igen örültem az Úrban, hogy immár megújultatok a felőlem való gondviselésben, mely dologban gondoskodtatok is, de nem volt alkalmatok.”

.....

.....

.....

A filippibeliek felismerték, mire van szüksége Pál apostolnak, összefogtak és megszervezték a támogatását. Pál kifejezte háláját ezért, és méltatta figyelmességüket. Habár ő maga sokat munkálkodott a gyülekezetekért, mégsem várta el, hogy gondoskodjanak róla, hanem hálásan megköszönte a tőlük kapott javakat.

„Az apostol kinyilvánítja, hogy szívében hordozza a jótétéményt, amit a filippiek cselekedtek vele... Gyakran megtörténik,

hogy azok, akiknek valamilyen szolgálattal örömet szereztünk, nem törődnek vele, sőt semmibe veszik. A filippiek segítséget küldtek Pál apostolnak, ezért megírja a gyülekezetnek, hogy ajándékuk nagyon jólesett neki, és örül annak, hogy újból feltámadt bennük a buzgalom a róla való gondoskodás tekintetében. Szavaiban egy hasonlat rejtőzik: a fákban tavasszal újra megindulnak az életnedvek, és virágozni kezdenek. Ám ezt követően azonnal kiigazítja az előbb mondottakat, nehogy azt a látszatot keltse, hogy meg akarja vádolni őket múltbeli hanyagságuk miatt. Ezért tehát azt mondja, a múltban is gondoltak rá, csak a körülmények nem adtak alkalmat arra, hogy hamarabb nyújtsanak neki segítséget. Így a hibát az idők alkalmatlan voltára hárítja.” (Kálvin János: *A Filippibeliekhez írt levél magyarázata*, Bp., Kálvin Kiadó, 1992, 76. o.)

2 Mit jelent a megelégedettség? Miért fontos ez a lelki egészségünk szempontjából?

Fil 4,11 ■ „Nem hogy az én szűkölködésemmre nézve szólnék, mert én megtanultam, hogy azokban, amelyekben vagyok, megelégedett legyek.”

Vö. 1Tim 6,6 ■ „De valóban nagy nyereség az istenfélelem megelégedéssel.”

.....

.....

.....

Pál példaképe volt a megelégedésnek. Nemcsak tanította, hanem gyakorolta is ezt a lelkületet. Kifejezi, hogy rendkívül hálás a filippibeliektől kapott javakért, ám ha nem kapott volna tőlük semmit, akkor sem lett volna kevésbé hálás Istennek.

Pál kétkezi munkát is végzett, ha arra volt szükség (vö. Ap csel 20,33–35). Ne felejtjük el, a római fogságból írja, hogy ő minden élethelyzettel elégedett tud lenni. Ő sem így született, hanem tudatosan törekedett erre. Ezért fogalmaz így: *megtanultam*.

Jó hír tehát, hogy ez tanulható, habár tudatos eltökéltség nélkül nem fog menni. Az ember természeténél fogva elégedetlen, így attól függően, hogy ki hogyan szocializálódott, annyi csak a különbség, hogy jobban vagy kevésbé vagyunk azok. A megelégedés viszont nem csupán az elégedetlenség hiánya, hanem több annál. Nem egyfajta apátia, hogy „így is jó, meg úgy is jó”, bármilyen élethelyzetet közönyösen elfogadunk és nem bosszankodunk miatta, minekutána úgysem tudunk változtatni rajta. Ez nem nevezhető megelégedésnek. A megelégedés egy kifejezetten pozitív és hálás lelkület, annak tudatában, hogy Isten minden élethelyzetet a saját és környezetünk lelki fejlődésére tud fordítani. Ha úgy látja jónak, hogy megenged nehézségeket, nélkülözést, akkor ezáltal jellemfejlődésre sarkall, ha pedig úgy látja, hogy a bőséggel is tudunk helyesen élni, akkor pedig azért adunk hálát és próbálunk nem visszaélni vele.

„A megelégedettséget [a hívők] nem a javak bőségével mérik, hanem Isten akaratával, vagyis meggyőződést nyernek afelől, hogy minden dolgukban Isten gondviselése és akarata által nyernek vezetést.” (Kálvin János, i. m., 76. o.)

„A világiak elve, hogy minél többet harácsoljanak össze a világ mulandó javaiból. A nyereség önző szeretete az életelvük. A legtisztább öröm mégsem lelhető fel a gazdagságban, sem ahol örökké csak a másé kívánása emészt, hanem ahol megelégedés uralkodik, és az önfeláldozó szeretet az uralkodó elv. Ezek élík életüket a bűnös kívánságok betöltésével, ezek szíve epekedik több földi gazdagságra. Az önzés és az elégedetlenség áldozatai ők, abban a hiábavaló tülekedésben, hogy a maguk kényeztetésében találjanak

boldogságot. Mégis a boldogtalanság pecsétje ül arcukra, és mögötte pusztá sivatag van csupán, mivel ösvényük nem terem jó gyümölcsöket a jó cselekedetekkel.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, III., 382. o.)

A megelégedés azonban nem korlátozódhat csupán az anyagi javakra. Vannak, akik nem nevezhetők anyagiasnak, mégis állandóan panaszkodnak, zsörtölődnek egyéb dolgok miatt. A környezet, a gyülekezet, az ország és a világ működése, az időjárás, a technikai eszközök nem működése, és sorolhatnánk, hogy mi minden miatt elégedetlenkedünk. Ez nem jelenti azt, hogy ki kell egyeznünk mindennel és mindenkivel, ami és aki kívánnivalót hagy maga után, vagy jónak kell neveznünk a rosszat. Csupán annyit jelent, hogy ezt is el tudjuk fogadni Isten kezéből, anélkül, hogy panaszkodnánk miatta. Mindez pedig nem kell, hogy gátat vessen annak, hogy amire van befolyásunk, azon változtathatunk. Viszont ezt meg lehet tenni bosszankodás nélkül is. Az elégedetlenségre okot adó dolgok egy része belül van a befolyási körünkön, egy része viszont kívül esik azon. Fontos, hogy azon igyekezzünk változtatni, amire van befolyásunk és fogadjuk el, amire nincs, nem pedig fordítva.

Sokan úgy vélik, az elégedetlenség a fejlődés kulcsa: ha megelégszünk mindazzal, amit elértünk akár ismeretben, akár munkában vagy gyermekeink nevelésében, akkor megállunk a fejlődésben. Ez részben igaz lehet, mégis félreértése a megelégedés bibliai jelentésének. Ugyanis éppen a Filippi levél előző fejezetében tanított Pál apostol a tökéletességről, arról, hogy a fejlődés minden lépcsőfokán lehetünk tökéletesek. Fontos, hogy hálásak legyünk mindazért, amit Isten kegyelméből elérhettünk, s nem tekinthetünk folyton csak a hiányosságainkra és a gyengeségeinkre, mert az végül ahhoz vezet, hogy nem Krisztushoz hasonlóan fogjuk értékelni magunkat. Pedig Ő hatalmas árat fizetett értünk, számára mi rendkívül értékesek vagyunk. Egy keresztény számára ezen kell alapulnia a helyes önértéke-

lésnek, és ez nem fog akadályt képezni a további fejlődésben, sőt erőforrása lesz annak. Fontos megemlíteni, hogy a mai digitális kultúra olyan eszményi életet fest főként a fiatalok elé, amely megalapozza az önmagukkal és élethelyzetükkel, sőt az egész életükkel való állandó elégedetlenséget. Fontos, hogy ezzel szemben keresztényként tudjunk felmutatni olyasmit, amire igazán szükségük lenne.

Ellen White a megelégedettséget a virágmaghoz hasonlítja, amit el kell vetni (lehetőleg már gyermekkorban), hogy kikeljen, és szépséget hozzon életünkbe:

„A le nem csillapított szívből hiányoznak a megnyugvás és megelégedés elemei. Hogy jellemünk összhangban legyen a lényünket kormányzó bölcs törvényekkel, ahhoz fegyelmelni és helyesen korlátozni kell az értelmet és szívet. A nyugtalanság és elégedetlenség a kényeztetés és az önzés következménye. A szív talaja, mint a kerté, gyomot, bojtortjánt terem, hacsak nem vetnek bele nemes virágmagot, illetve ha nem gondozzák és nem művelik. Amint a természetben, úgy van ez az ember lelkével is.” (*Bizonyságtételek*, IV., 202. o.)

3 Milyen életszínvonalon éljen egy keresztény? Miért tudunk szűkölködni és bővelkedni is?

Fil 4,12 ■ „Tudok megaláztatni is, tudok bővelkedni is, mindenben és mindenkiben ismerős vagyok, a jóllakással is, az éhezéssel is, a bővelkedéssel is, a szűkölködéssel is.”

.....

.....

A keresztény egyházak tanítása megoszlik ebben a kérdésben. Vannak, akik az ún. jóléti teológiát vallják, ami abban áll, hogy

egy jó keresztény anyagilag is megáldatik, következképpen, ha valaki szűkölködik, ott hitbeli problémák vannak. Mások ezzel ellentétben a puritán életet tartják helyesnek, miszerint egy keresztény akkor nem jár jó úton, ha a legszűkebb értelemben vett szükségleteken kívül bármije is van. Pál apostol szavai e két szélsőség között jelölik ki a helyes irányt. Bár Jézus és a tanítványok egyszerű életet éltek, a hithősök között akadnak olyanok is, akik bővelkedtek. Isten bölcsességén múlik, hogy kinek milyen életszínvonalat juttat, illetve enged meg. Azt azonban határozottan nem javasolja a hívő embernek, hogy igyekezzon földi javakat gyűjteni. Egyeseknek megadatik, hogy a bőségben legyen alázatuk, szorgalmuk, becsületességük gyümölcseként. Ezek Isten művét építhetik vele. Az a legjobb út, ha a kapott lehetőségekkel megelégedve élünk, figyelembe véve azt, hogy életszínvonalunk változhat is, sok esetben nem marad állandó egész életünk folyamán. Ezért is mondja Pál, hogy ő megtanult az ilyen változásokhoz rugalmasan alkalmazkodni.

„Aki tudja józanul, önmérséklettel és hálaadással felhasználni a bővelkedést, az kész lesz elhagyni mindenét, amiye van, bármikor, ha azt látja, hogy ez Istennek úgy tetszik, megosztva javait lehetőség szerint testvéreivel... Ritka erény ez, és nagyobb értékű, mint eltűrni a szegénységet. Mindazok, akik Krisztus tanítványai akarnak lenni, igyekezzenek elsajátítani Pál apostolnak ezt a tanítását. Vállalják azt is, hogy elhordozzák a szegénységet. Ne legyen számukra nehéz és kellemetlen az sem, ha helyzetük úgy alakul, hogy meg kell válni gazdagságuktól.” (Kálvin János, i. m., 76–77. o.)

„Láttam, hogy ha Isten gondviselése folytán halmozódott fel a gazdagság, akkor a birtoklás nem bűn, és ha nem nyílik lehetőség e gazdagságot Isten ügye fejlesztésére fordítani, nem bűn, ha megmarad. De ha lehetőség kínálja magát javaikat Isten dicsőségére fordítani, és visszatartják, akkor ez a bukásuk okozója lesz.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, I., 169. o.)

Az idők jeleit látva egyre nagyobb szükség lesz a szóban forgó alkalmazkodóképességre. Fontos, hogy ne ragaszkodjunk se javakhoz, se egy adott életszínvonalhoz. Ugyanakkor ne ítélkezzünk e tekintetben mások felett.

4 Hogyan érhetjük el, hogy mindenre legyen erőnk? Elérhető-e ez egyáltalán?

Fil 4,13 ■ „Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.”

.....

.....

Pál ezzel a mondattal egészíti ki meglegedésről szóló bizonyágtételét és tanítását. Sokan ugyanis kérkednek lelki erejükkel, hogy ők minden élethelyzetet, minden próbát nagyszerűn tudnak viselni, akár azért, mert sok tapasztaltuk van már, akár azért, mert elég erősnek hiszik magukat. Valóban fejleszthető az alkalmazkodó képességünk, de nem szabad elfeledkeznünk róla, hogy bármikor elbukhatunk, ha a magunk erejére támaszkodunk. A tapasztalatok és a kiállt próbák csak akkor nyújthatnak erőt, ha folyamatosan Krisztusra nézünk. Csak „Krisztusban” lehet mindenre erőnk. Az Ő ereje viszont mindenre elegendő!

„Ne feledjétek: az az erőtök, az a győzelmetek, ha együtt munkálkodtok Krisztussal mint személyes Megváltókkal. Ez a ránk eső rész.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, VII., 39. o.)

Akik pedig gyengének érzik magukat, hogy elviseljék a megpróbáltatásokat, vagy bármit is tegyenek Krisztusért, bátorításul szolgál ez a kijelentés: nem a saját erőnkben kell bízni, hanem abban bízunk, hogy a miénknél erősebb hatalom áll rendelkezésünkre!

„Akik önbizalomhiánnyal küszködnek, ezért félnek a feladatoktól és kötelességektől, tanuljanak meg Istenre hagyatkozni! Így sokan közülük, akik egyébként haszontalanul élnének a világban, sőt talán mások terhére is, Pál apostollal együtt majd elmondhatják: »Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít.«” (Ellen G. White: *Nevelés*, 255–256. o.)

Ez tehát az alkalmazkodóképesség kulcsa: a Krisztussal való kapcsolat. Erre mindennél jobban kell vigyáznunk, mert egyedül ez tarthat meg minket lelki egészségben.

5 Milyen szociális kötelezettsége van Isten egyházának? Hogyan kell gondoskodni a nélkülözőkről, különösen a közöttünk lévő rászorulókról és Isten szolgáiról?

Fil 4,14–20 ■ „Mindazáltal jól tettétek, hogy nyomorúságomban részesekké lettetek. Tudjátok pedig ti is, filippibeliek, hogy az evangélium hirdetésének kezdetén, amikor Macedóniából kimentem, egyetlen egyház sem volt részes velem a kölcsönös adásban és vevésben, csak ti egyedül. Mert Thessalonikában is, egyszer is, másszor is, küldtetek nekem szükségleteimre. Nem mintha kívánnám az ajándékot, hanem kívánom azt a gyümölcsöt, mely sokasodik a ti hasznatokra. Megkaptam pedig mindent és bővelkedem, beteltem, vévén Epafróditusztól, amit küldtetek, mint kedves jó illatot, kellemes, Istennek tetsző áldozatot. Az én Istenem pedig be fogja tölteni minden szükségleteteteket az Ő gazdagsága szerint dicsőségesen a Krisztus Jézusban. Istennek pedig és a mi Atyánknak dicsőség mindörökkön-örökké. Ámen.”

A filippi gyülekezet Epafróditusz által küldte adományait Pálnak, aki úgy mutatja be, mint munkatársát és bajtársát (Fil 2,25), Pál pedig Epafróditusszal küldte levelét a gyülekezetnek, melyben kifejezi köszönetét. Megemlékezik arról, hogy az összes gyülekezete közül ők voltak azok, akik a legnagyobb lelki bánattal gondoskodtak róla. Értékeli szociális érzékenységüket, hogy észrevették szükségletét. Ennek az alapvető keresztény erénynek a fejlődését látni – ráadásul nemcsak egy-egy emberben, hanem közösségi szinten is – nagyobb öröm volt neki, mint a kapott javak: „Nem mintha kívánnám az ajándékot, hanem kívánom azt a gyümölcsöt, mely sokasodik a ti hasznotokra.” Pál kifejezte, hogy hitüknek ez a gyakorlati megnyilvánulása Isten előtt kedves jó illat, hitük valódi gyümölcse.

A nélkülözőkről való gondoskodás kezdetektől fogva alapvető gyakorlati tanítása a Bibliának. Az Ószövetségben kiemelkedő helyet foglalt el a szegények, az özvegyek és árvák ügye, szociális hálót építve ki az ószövetségi zsidó társadalomban (pl. Ésa 1,17). Később Jézus még tovább fejlesztette ezt személyes példaadásával, amint gondoskodott a betegekről, a nőkről és gyermekekről is, sőt még a bűneik miatt kitaszítottakat is felemelte. A juhok és kecskék példázatában pedig egyenesen az üdvösségre alkalmasító tulajdonságként mutatja be ennek a készségnek a meglétét (vö. Mt 25,40). A későbbiekben, az apostolok munkájában is fontos szerepet játszott a szegényekről való gondoskodás, a vendéglátás és az adományok szervezése (pl. Ap csel 2,45-46; 6,2-4; 9,36; 11,27-30). Értékes, önkéntes felajánlásokat kaptak, amelyeket a szükségletek szerint osztottak szét (ld. Ap csel 4,34-35). Később azonban ez a buzgalom alább hagyott, Pál a filippi-beli keresztényekben látta ennek az erénynek a felelevenedését, amiért rendkívül hálás volt Istennek.

„Abban nyilvánul meg szeretetünk Isten iránt, hogy jót teszünk rászoruló, szenvedő hittestvéreinkkel, akiknek szükségük van erre a segítségre. Mindenki, aki figyelmes együtt-

térzéssel észreveszi az Úr szegényeit, ezáltal elkötelezi magát Istennek e felhívása teljesítésére: »Annakokáért míg időnk van, cselekedjünk jót mindenekkel, kiváltképpen pedig a mi hitünk cselédeivel.« (Gal 6,10)... Igaz család tagjaként viseljetek gondot egymásra: ápoljátok a betegeket, gyámolítsátok a gyöngéket, tanítsátok a tudatlanokat, képezzétek a tapasztalatlanokat – a hit cselédei így gondoskodjanak rászorulóikról, gyámoltalanjaikról!... A rászorulóknak két olyan csoportja létezik, akikkel mindig is együtt fogunk élni: azok, akik szabad választási képességük, lehetőségeik rossz felhasználásával tönkretették magukat..., valamint azok, akik az igazság ügyéért kerültek szűkös anyagi helyzetbe. Úgy kell szerezniünk a felebarátainkat, mint önmagunkat, akkor a Szentlélek tanácsa és vezetése által helyesen fogunk cselekedni mindkét osztály esetében.» (Ellen G. White: *Jóléti szolgálat*, Szegények a gyülekezetben c. fejezet)

6 Miért jó kapcsolatot ápolni távolabb élő hittestvéreinkkel is? Hogyan működött közre ebben az apostol?

Fil 4,21-23 ■ „Köszöntsetek minden szentet a Krisztus Jézusban. Köszöntenek titeket az atyafiak, akik velem vannak. Köszöntenek titeket minden szentek, mindenekfelett pedig a császár udvarából valók. A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen mindnyájatokkal! Ámen.”

„Az apostol először azokat említi, akik vele voltak, majd minden »szentet« általánosságban, vagyis az egész római gyülekezetet, és különösen azokat, akik a császár házából valók voltak. Isten irgalmasságának ugyanis különleges megnyilatkozása az, hogy a

bűnnek és gonoszságnak ebbe a mélységébe is eljutott az evangélium...” (Kálvin János, i. m., 80. o.)

A levelek végén lévő köszöntések bátorításul is szolgáltak, hogy a hívők kis csoportjai érezzék: nincsenek egyedül. A hívők szeretettel gondolnak egymásra, szükség esetén gondoskodnak is egymásról, és ha lehetőség nyílik, szívesen meg is látogatják egymást. Pál az üdvözetek közvetítésével is erősítette a gyülekezetek közösségét. Megosztotta a gyülekezetek nehézségeit is, így tudtak egymásért imádkozni, de megosztotta a tapasztalatokat is, így tudtak együtt örülni is. Jó lenne a mai elidegenedett világunkban is, ha nemcsak helyi szinten működne a gyülekezeti közösség, hanem a távolságok ellenére is jobban tudnának kapcsolódni egymáshoz a testvérek, és erre már jóval több lehetőség áll rendelkezésünkre, mint az apostoli korban.

„Amikor valaki közösségben van valakivel, akkor testvériség és ennek nyomán közösségi érzés, bensőséges kapcsolat bontakozik ki közöttük. Az összetartozás, a testvéri kapcsolat érzése hatja át őket. Egy közösség nem attól közösség, mert így nevezik. Akkor válik valódi közösséggé, ha az együvé tartozás jellemző vonásai megjelennek a résztvevők kapcsolatában... Csak akkor szeretünk szép helyekre utazni, szépséges tájakat látni, ha nem egyedül gyönyörködhetünk a látnivalókban... Az a közösség, amely Isten szeretete révén számomra felkínált valóság, akkor öröm, ha más is részesedik belőle... Ebben a sötét borongós világban, az elmúlás világában megjelent Isten Fia, hogy közösségbe hívjon magával, s így a mi örömünk teljes legyen. Hogy megmutassa: ebben a közösségben van az emberi élet értelme, célja, ebben a közösségben élhetünk teljes életet.” (Sonnleitner Károly: *Közösség*, Bp., BIK Könyvkiadó, 2009, 9–13. o.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

Az apostol hálaadása a Kolossében élő hívőkért – Hálaadásra biztat a megváltás nagy ajándékáért (Kol 1,1–14)

A filippibeli gyülekezetnek írt levél áttanulmányozása után a kolossébelieket megszólító apostoli levél gondolatait ismerjük meg közelebbről. Ellen White így vélekedik e bibliai irat jelentőségéről: „A kolossébeliekhez írt levél tele van a legértékesebb tanulságokkal mindazok számára, akik Krisztus szolgálatában állnak. Olyan gondolatokkal, amelyek megmutatják a céltudatosság fontosságát, és rávilágítanak magának a célnak a magasztosságára is. Mindez láthatóvá válik annak az életében, aki helyesen képviseli a Megváltót. Lemond mindarról, ami akadályozná haladását a felfelé vezető úton, vagy másokat térítene le a keskeny ösvényről. Mindennapi életében az irgalom, kedvesség, alázat, szelídség, türelem és Krisztus szeretete fog megnyilatkozni. Arra van a legnagyobb szükségünk, hogy megtapasztaljuk a magasabb rendű, tisztább, nemezebb élet erejét.” (*Az apostolok története*, A Rómából írt levelek c. fejr.)

1 Mit tudhatunk a levél címzettjeiről, keletkezése céljáról és körülményeiről?

Kol 1,1–2 ■ „Pál, Jézus Krisztus apostola Isten akaratából, és Timótheus, a mi testvérünk a Kolossében lévő szenteknek

és hívő testvéreknek: kegyelem nektek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.”

.....

.....

A Bibliában nem találunk közvetlen utalást arról, hogy ki és mikor alapította a kolossébeli gyülekezetet. Maga a város és környéke Pál korában a római Ázsia provinciához tartozott, a mai Törökország területén. Közelében két olyan település is volt, ahol szintén létezett keresztény közösség. Mintegy 21 km-re feküdt Hierapolistól, és 16 km-re Laodiceától.

Nincs biztos adat arra vonatkozóan sem, hogy Pál apostol járt-e valamikor személyesen Kolossé városában. Két olyan emberről viszont olvashatunk a Bibliában, akik Kolossében éltek, egyikük Epafrás (akiről a levélben Pál említést is tesz; 1,7 vö. Fil 23), a másik pedig Filemon, akihez Pál személyes levelet írt. Az apostol hosszabb időn át, mintegy három esztendeig hirdette az evangéliumot a Kolossétól körülbelül 175 km-re fekvő Efézusban. Özönlöttek ide a látogatók az egész Ázsia tartományból, és messzire elvitték a hallott tanítások hírét. Minden bizonnyal közéjük tartozott Epafrás és Filemon is, akik hazatérve városuk lakóival is megosztották a Krisztusról szóló evangéliumot.

A levelet Pál első római fogsága idején, körülbelül i. sz. 62-ben írta, miután Epafrás meglátogatta, és információkkal látta el a gyülekezet állapotát illetően.

„Bár Pál talán nem maga alapította a kolossébeli gyülekezetet, valószínűleg nagyon is valóságos értelemben volt annak lelki atyja. Ebből a levélből egyértelmű, hogy felelősnek tartotta magát a kolossébeli keresztények lelkiállapotáért, és jól ismerte szükségleteiket, valamint a rájuk leselkedő veszélyeket is. Ezek a hírek adták az okot a levél megírására... A kolossébeli hívők számára a legnagyobb veszély a közöttük terjedő hamis tanításokból fakadt.” (Gk. Biblia-kommentár, VII., 183. o.)

Pál leveleiben a megszólításoknál gyakran találkozunk a „szentek” kifejezéssel (lásd Rm 1,7; 1Kor 1,2; 2Kor 1,1; Eféz 1,1; Fil 1,1 stb.). Erről ezt olvashatjuk:

„Pál úgy írt a testvéreknek, mint akik »szentek Krisztus Jézusban« – de nem olyanoknak írt, akik tökéletes jelleműek lettek volna. Úgy írt nekik, mint olyan férfiaknak és nőknek, akik kísértések ellen küzdenek, és akiket az elbukás veszélye fenyeget. A békesség Istenéhez irányította őket, aki »az örök szövetség vére által« »készségessé tesz minden jó cselekedetre, hogy teljesítsétek az ő akaratát, és azt munkálja bennetek, ami kedves előtte, a Jézus Krisztus által« (Zsid 13, 21).” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnymán*, 167. o.)

Pál apostol az *odaszentelődés* értelemben nevezi *szentnek* keresztény testvéreit itt és más leveleiben, mivel ők Istennek szánták oda magukat, az Ő szolgálatára szentelték életüket.

2 Miért ad hálát az apostol a gyülekezet lelkiállapotáról értesülve? Mely három keresztény erényt emeli ki?

Kol 1,3–5 ■ „Hálát adunk Istennek, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyjának, mindenkor értetek könyörögvén, mivel hogy hallottuk a ti hiteteket a Krisztus Jézusban, és a szeretetet, amellyel minden szentekhez vagytok. A menyekben nektek eltett reménységért, melyet előbb hallottatok az igazság beszédében, amely az evangélium.”

.....

.....

.....

Az apostol hálát ad Istennek a megváltás hatalmas ajándékáért, amely Jézus Krisztus áldozatának megismerése és a Szentlélek munkálkodása által a kolossébeli hívők életében is megjelent. Kiemeli azt a három fontos gyakorlati tapasztalatot, amelyek létfontosságúak minden keresztény számára:

1. **Személyes hit Jézus Krisztusban.**
2. **Isten és a testvérek iránti szeretet.**
3. **A „mennyben nektek eltett reménység”.**

Hasonló összegzést találunk a korinthusiakhoz írt első levél 13. fejezetének végén is, amely „a szeretet himnuszát” foglalja magában:

„Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három. Ezek között pedig legnagyobb a szeretet.” (1Kor 13,13)

A Krisztusba vetett valódi, személyes hitből fakad mind a szeretet, mind a remény. A mi kereszténységünkben megvan-e ez a három nélkülözhetetlen elem? És a szeretet gyakorlati valóságát úgy látjuk-e, ahogyan az alábbi idézet rávilágít:

„A szeretet mennyei eredetű palánta, és ha azt akarjuk, hogy virágozzék szívünkben, naponta ápolnunk kell. Szélsőség, gyengeség, hosszútűrés, mindennek az elviselése – ezek a szeretet fájának értékes gyümölcsei.” (Ellen G. White, *The Review and Herald*, 1888. június 5.)

Pál bátorítja a levél címzettjeit, hogy személyes imádságaiban is folyamatosan könyörögjünk értük. Az imádságok legfőbb célja az, hogy megmaradjanak a valódi evangélium mellett, így „növekedve Isten megismerésében”.

Milyen tanulságot hordoz számunkra az apostol imaélete? Mennyire érezzük fontosságát a saját gyülekezetünkért, valamint a közösségünkért való folyamatos könyörgésnek?

3 Mit tartalmaz az evangélium, és milyen céllal hirdettetik? Milyen mértékben volt eredményes Pál munkája?

Kol 1,5-8 ■ „...amelyet előbb hallottatok az igazság beszédében, mely az evangélium, amely eljutott hozzátok, miképpen az egész világra is, és gyümölcsöt terem, úgy, amint nálatok is, attól a naptól fogva, melyen hallottátok és megismertétek Isten kegyelmét igazán. Úgy, ahogy tanultátok is Epafrástól, szeretett szolgatársunktól, aki hű szolgálja értetek Krisztusnak, aki meg is jelentette nekünk a ti Lélekben való szereteteket.”

Kol 1,23 ■ „Ha ugyan megmaradtok a hitben alaposan és erősen, és el nem távoztok az evangélium reménységétől, amelyet hallottatok, amely hirdettetett minden teremtménynek az ég alatt, amelynek lettem én, Pál, szolgájává.”

Vö. Rm 15,17-19 ■ „Van azért mivel dicsekednem Jézus Krisztusban, az Istenre tartozó dolgokban. Mert nem merek szólni semmiről, amit nem Krisztus cselekedett volna általam a pogányok engedelmességére, szóval és tettel. Jelek és csodák ereje által, Isten Lelkének ereje által, úgyannyira, hogy Jeruzsálemtől és környékétől fogva Illíriáig betöltöttem Krisztus evangéliumát.”

Pál az „igazság beszédéként” tárja olvasói elé az evangéliumot. Különös jelentősége van ennek a kijelentésnek a levél megírása okának és céljának ismeretében. Mivel a hamis tanítások beszivárgása által hitük folyamatos támadásnak volt kitéve, az apostol fontosnak tartja, hogy megerősítse őket abban, „amit korábban hallottak”, örömmel és lelkesedéssel fogadtak. Az általuk is

megismert örömhír magában foglalta többek között a következőket:

- Isten valódi lényének, jellemének, szándékainak kinyilatkoztatását,
- a bűntől való szabadulás és az Istennel való közösség helyreállításának reménységét,
- Isten kegyelmének megismerését „igazán”, azaz személyesen, a maga valóságában, a bűnbánat és a bűnbocsánat elnyerése által.

Az evangélium hirdetésének célja, hogy ne maradjon olyan ember a földön, aki erről ne értesülhetne. A folyamatot Pál a gyümölcsterméshez hasonlíttja. Amint a Krisztussal való közösség életet teremt valakiben, ez az élet – akárcsak az egészséges fa esetében – mindenképpen gyümölcstermést eredményez. A termés pedig minden esetben gyarapodást jelent (vö. Mt 13,23).

A levél megírása idején joggal mondhatta el Pál, hogy az evangélium „az egész világra eljutott”. Ő maga is hatalmas munkát végzett ennek érdekében, hiszen szinte a Földközi-tenger teljes környezetét bejárta. Meg kell említenünk viszont azokat is, akik – Epafráshoz és más hűséges munkásokhoz hasonlóan – elvitték a hallott örömhírt a maguk lakóhelyére és akár távolabbra is. Jelentősegteljes az a kifejezés a levélben, hogy „nálatok is”, amit úgy kell értenünk, hogy „bennetek is és átalatok is”. Egy élő, gyümölcstermő gyülekezet Isten egyetemes tervébe kapcsolódik bele, az Ő célja teljesítéséhez járul hozzá.

4 Hogyan fogalmazza meg Pál imádságában a kolossébeli hívők lelki fejlődése iránti vágyát?

Kol 1,9–11 ■ „Azért mi is, amely naptól fogva [ezeket] hallottuk, nem szűnünk meg értetek imádkozni, és kérni, hogy betöltessetek [Isten] akaratának megismerésével minden lelki bölcsességben és értelemben, hogy járjatok

méltón az Úrhoz, teljes tetszésére, minden jó cselekedettel gyümölcsöt teremvén és növekedvén az Isten megismerésében. Minden erővel megerősítettven az Ő dicsőségének hatalma szerint minden kintartásra és hosszútűrésre örömmel.”

.....

.....

Pál több levelében is hasonló szempontokat fogalmaz meg a keresztyén ember lelki fejlődésével, az elérendő célokkal kapcsolatban. Vegyük sorra az ige alapján ezeket:

- Isten akaratának megismerése,
- az ezzel való beteljesedés vagy betöltődés,
- a lelki, azaz nem pusztán emberi bölcsesség és értelem elnyerése, ezáltal
- az Úrhoz méltón járnai, teljes tetszésére, amikor „minden cselekedet jó”, mert Isten vezetése alatt és ereje segítségével valósul meg,
- gyümölcstermés (lásd az előző kérdésnél), ezáltal pedig
- növekedés Isten megismerésében, azaz mind szorosabb és folyamatosabb közösség Isten Lelkével, és ennek következtében
- megerősödés a mindennapi küzdelmekben.

„Ezek a szavak bemutatják Krisztus követőinek a keresztyén élet csodálatos lehetőségeit, és világossá teszik, hogy **nincsenek határai az áldásoknak**, amelyeket Isten gyermekei kaphatnak. Isten ismeretében folyamatosan gyarapodva, erőről erőre, magasságról magasságra haladhatnak a keresztyén tapasztalatokban, míg »dicsőséges ereje« által alkalmassá válnak arra, hogy a szentek örökségében részesüljenek a világosságban.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában írt levelek c. fejezet)

Az apostol a levél elején már kifejezte háláját a gyülekezet lel­kületéért, de nem elégedett az eddig elért eredménnyel, hanem további előrelépésre vágyott. Megerősíti, hogy eddig is rendszeresen, folyamatosan imádkozott értük, példát adva számunkra is, hogy akkor sem hagyhatunk fel az imádsággal, ha személyes vagy gyülekezeti életünkben előrelépés történik. Az imádság ilyen esetekben történő elhanyagolása vagy nem kellőképpen komolyan vétele készíti elő sokszor a talajt a későbbi elesések számára.

A *megismerés* szó ismétlésével hangsúlyozza Pál, hogy mi az az „ismeret”, amellyel rendelkezniük kell. Teszi ezt azért is, mert a tévtanítók előszeretettel utaltak valamilyen új ismeretre, tudásra, amelyet meg kell még szerezniük üdvösségük érdeké­ben. Biztosítja a gyülekezetet, hogy Isten szándékainak és aka­ratának megismerése és még mélyebb megértése mellett nincs szükségük egyéb „tudományra”. Erről a kérdésről a levél folyta­tásában további gondolatokat oszt meg olvasóival.

„Az apostol a gyülekezet elé tárja vágyakozását, hogy Isten akaratát még mélyebben megismerhessék és megérthessék. Ez egyenlő azzal, hogy világossá vál­nak előttünk Isten mindent átfogó céljai. Aki ilyen ismerettel rendelkezik, annak az élet minden részlete – problémáival és sokszor megmagyarázhatatlan rejtélyeivel együtt is – új értelmet nyer. A keresztény felismeri, hogy Istennek terve van az életével, és saját célja az isteni cél beteljesítése lesz... A keresztény viselkedés mércéje Isten akara­ta, a cél az, hogy minden napunkon elnyerjük tetszését. Az Ő akaratára teremtetünk és megváltattunk, hogy eredeti terve beteljesedhessen. Ami egyáltalán nem tetszik neki, az a bűn. Jézus mennyei Atyjához fűződő kapcsolatáról szólva azt mondta: »Én mindenkor azokat teszem, amelyek kedvesek neki.« (Jn 8,29)... A szavakkal és cselekedetekkel történő bizonyásgtétel­ben való fejlődéssel párhuzamosan meg kell történnie a lelki megkülönböztető képesség élesedésének és a tudás elmélyülésé­nek is. Az igazság megértése fokozatosan történik. Krisztus követőjének képesnek kell lennie arra, hogy visszatekintve lássa,

történt-e jelentős előrelépés az életében. Előre tekintve pedig látnia kell a célt, tudva azt, hogy újabb és újabb magaslatokra kell eljutnia.” (Gk. Biblia-kommentár, VII. köt.)

5 Milyen jellemtulajdonság szükségességét tárja még olvasói elé az apostol? Mennyire időszerű ez a kérdés bármely kor hívői számára, de különösen napjainkban?

Kol 1,11 ■ „Minden erővel megerősítette az Ő dicsőségének hatalma szerint minden állhatatosságra és hosszútűrésre örömmel.”

Zsid 10,36 ■ „Állhatatosságra van szükségetek, hogy Isten akaratát cselekedve elnyerjétek az ígéretet.”

Lk 21,19 „A ti állhatatosságotok által nyeritek meg lelketeket.”

Rm 2,6–7 ■ „Aki megfizet mindenkinek az ő cselekedetei szerint. Azoknak, akik a jó cselekedetben való állhatatossággal dicsőséget, tisztességet és halhatatlanságot keresnek, örök élettel.

A szövegben állhatatossággént (*hüpomoné*) és hosszútűrés-ként (*makrothümé*) szereplő kifejezések sokféle fordításban szerepelnek a Bibliában.

„A hosszútűrés elvisel dolgokat, sok mindent anélkül, hogy szóval vagy tettel bosszút akarna állni. A hosszútűrés a sértésekkel szembeni türelmet és kitartást is jelent. Ha hosszútűrő vagy, akkor nem osztod meg másokkal a testvéred hibáiról és tévedéseiről alkotott feltételezett tudásodat. Törekedni fogsz segíteni és megmenteni őt, mert Krisztus

vérével vásárolta meg. »Mondd meg neki a hibáját négy szemközt: ha hallgat rád, megnyerted testvéredet.« (Mt 18,15) »Testvérek, ha valakit előfog is a bűn, ti lelkiek igazításatok helyre az ilyet a szelídség lelkével, ügyelve magadra, hogy te magad is meg ne kísértessél.« (Gal 6,1) A hosszútűrés nem azt jelenti, hogy komor és szomorú, savanyú és keményszívű vagy, hanem pontosan az ellenkezőjét. Próbálj békében élni minden emberrel, és hagyd, hogy a lelkedet körülvevő légkör édes és illatos legyen. Az Úr minden kimondott oktan szót hall. Ha küzdeni fogsz az önző emberi természet ellen, akkor rendületlenül haladsz előre a rossz hajlamok legyőzésének munkájában. Kitartással, állhatatossággal, hosszútűréssel és béketűréssel sokat fogsz elérni. Ne feledd, hogy rád nem hathatnak úgy mások ostoba beszédei, hogy megalázzanak. Amikor meggondolatlan módon válaszolsz, elveszítheted a győzelem lehetőségét, amelyet egyébként megnyerhettél volna. Légy nagyon óvatos a szavaiddal. A türelem és az önzetlenség jellemzi azok szavait és tetteit, akik újjászülettek, hogy új életet éljenek Krisztusban.» (Ellen G. White: *Az én életem ma*, 54. o.)

A bennünket körülvevő egyre durvább légkör ma még sokkal szükségessé teszi a szóban forgó jellemtulajdonságok kifejlődését életünkben.

6 Pál hálaadásra biztatja a gyülekezetet. Mivel indokolja ezt?

Kol 1,12–14 ■ „Hálát adva az Atyának, aki alkalmasakká tett minket a szentek örökségében való részvételre a világosságban, aki megszabadított minket a sötétség hatalmából, és átvitt az Ő szeretett Fiának országába, akiben van a mi váltságunk az Ő vére által, bűneink bocsánata.”

.....

.....

A szakasz végén ismét az Atya dicsérete kerül előtérbe, hiszen Ő az, aki a megváltás művét kigondolta és elindította azáltal, hogy egyszülött Fiát nekünk ajándékozta. A dicséret és hála azonban nemcsak általános értelemben illeti meg Őt, hanem azért is, ahogyan személyes életünkben munkálkodik azért, hogy „alkalmassá tegyen minket a szentek örökségében való részesedésre a világosságban”. Ez az alkalmasság pedig nem embe-ri érdemeken alapul, hanem egyedül Krisztus helyettes áldozatán, az Ő érdemein. A levél következő szakaszában ezért állítja majd az apostol a gyülekezet elé Jézus Krisztust mint az ember üdvösségének alapját és Fejedelmét (a 14. vers valójában már ezt a szakaszt vezeti be).

Vajon miért fogalmaz Pál múlt időben, amikor Istennek a hívők életében végzett munkájáról beszél:

- alkalmassá tett a szentek örökségében való részvételre,
- megszabadított a sötétség hatalmából,
- átvitt az Ő szeretett Fia országába.

A 14. versben leírtak segítenek bennünket ennek a kérdésnek a megválaszolásában. Krisztus megváltó munkája által mindannyiunk számára elérhető az üdvösség. Krisztus helyettes áldozata, „vére által” „van a mi váltságunk”. Nincs szükség más „kiegészítő” dologra. Egyedül a mi döntéseinken múlik, hogy hitben elfogadjuk-e mindezt, és engedjük-e Isten munkálkodását az életünkben.

Hogyan tekintsünk Krisztusra, mit jelent Ő számunkra?

(Kol 1,14–23)

Amint az előző tanulmányban már utaltunk rá, a kolossébeli hívők közé különböző tévtanítások kezdtek beszivárogni. Ezek részleteit nem ismerjük, de annyi megállapítható, hogy a judaizmus és a gnoszticizmus valamiféle keverékéről volt szó. E tanításokkal szemben Pál apostol Jézus Krisztusra, az elbukott ember egyedüli reménységére irányítja a figyelmet, megvilágítva a teremtésben és megváltásban betöltött szerepét. Tanulmányunk jó lehetőség arra, hogy mi is végiggondoljuk, mit jelent számunkra Krisztus.

1 Mit emel ki legelőször Pál apostol Krisztus személyével kapcsolatban?

Kol 1,15 ■ „Képmása a láthatatlan Istennek, minden teremtmény előtt született.”

Vö. Zsid 1,3 ■ „Az Ő dicsőségének visszatükröződése, és az Ő valóságának képmása, aki hatalma szavával fenntartja a mindenséget, aki minket bűneinktől megtisztítva ült a Felséges jobbára a magasságban.”

.....

.....

.....

Miután Pál az előző szakasz végén a 14. verssel már megalapozta az újabb gondolatmenetet, rátér Jézus Krisztus magasztalására és mindarra, amire vele kapcsolatban hitünket alapozhatjuk.

A fenti igékben *képmás*nak fordított eredeti görög kifejezés, az *eikón* külső hasonlóságnál többet jelent. Leginkább talán a *hasonmás* kifejezéssel lehetne visszaadni mélyebb tartalmát, ugyanis egy bizonyos személyiség lenyomatát jelenti.

„Jézus ugyanúgy hordozta a láthatatlan Isten képmását, amint egy érme hordoz egy képmást... Korábban Sátán félreértelmezte Isten jellemét. Most Jézus Krisztus azért jött a világba, hogy bemutassa a Teremtő igazi lényét, és eloszlassa azt a hamis elképzelést, mintha Isten egy kemény, könyörtelen gazda vagy munkafelügyelő lenne, aki csak bajt akar hozni a teremtményeire.” (William Warren Prescott: Az istenfélelem titka, *The Review and Herald*, 1892. november 22.)

„Egyedül Jézus Krisztus volt képes az Istenség bemutatására. Egyedül Ő, aki a kezdetektől fogva az Atya jelenlétében élt és a láthatatlan Isten képmása volt, teljesíthette ezt a feladatot.

Nincsenek olyan szavak, amelyek igazi mivoltában be tudnák mutatni Istent a világnak. Bemutatásához tiszta életre, a törvény iránti teljes tiszteletre, bizalomra és engedelmességre, továbbá olyan életkörülmények elfogadására volt szükség, melyektől a leghatalmasabb mennyei szeráf is visszariadt volna.

E feladat teljesítése érdekében Megváltónk emberi természetbe burkolta isteni természetét. Emberi képességekkel élt, mert egyedül így módon érthette meg Őt az emberiség. Emberként tudott csak közel kerülni az emberekhez. Emberi testben élt, de Isten jelleme szerint. A világ áldására volt azáltal, hogy emberi testében Isten életét élte...” (Ellen G. White: *Szemelvények...* I., 264. o.)

2 Mit szeretne az apostol hangsúlyozni azzal, hogy többszörösen összekapcsolja Krisztust a teremtéssel?

Kol 1,16 ■ „Mert Őbenne teremtetett minden, ami van a mennyekben és a földön, láthatók és láthatatlanok, akár királyi székek, akár uraságok, akár fejedelemségek, akár hatalmasságok; mindenek Őáltala és Őrá nézve teremtetek.”

Vö. Jn 1,3 ■ „Minden Őáltala lett, és nála nélkül semmi sem lett, ami lett.”

.....

.....

.....

A 16. versben három oldalról is megvilágítja az apostol, milyen kapcsolatban van Jézus a teremtéssel:

- **Őbenne** teremtetett minden,
- minden **Őáltala**
- és **Őrá nézve** teremtetett.

Mit is jelentenek ezek a kifejezések?

Bár erről a kérdésről is véges fogalmaink vannak, mégis érdemes néhány gondolattal időznünk e témánál, hogy Krisztus igazi nagyságát szemlélhessük. Az egész el nem bukott világminőség csodálattal adózik Teremtőjének. Az emberiség szeme előtt vált homályossá Krisztus mint Teremtő. Pál elsőként azt említi, hogy Krisztusban teremtetett minden. Ő minden létezés és élet forrása. Ezen a földön mi csak egy részletét szemlélhetjük teremtett műveinek.

Megváltásunk, „újjáteremtésünk” szempontjából is különleges jelentősége van annak, hogy Jézus mindennek a teremtője. Aki mindent teremtett, képes mindent újjáteremteni, az ember lelkivilágát, testét, és mindent a fizikai világban is.

Elgondolkodtató az „Őrá nézve” kifejezés. Ő a cél, akire tekintünk irányítanunk kell, aki felé folyamatosan haladnunk kell, Ő az a példakép, akiben az egész teremtett világ megtalálja létezése célját. Ő adhat értelmet igazán életünknek.

Korabeli források valószínűsítik, hogy azért említ Pál ezen a helyen „uraságokat, fejedelemségeket és hatalmasságokat”, mert a kolossébeli hamis tanítók ilyen megfogalmazásokkal írták le a különféle angyali „rendeket”, amelyek „közbenjárói” munkálkodására szerintük az embereknek Krisztus szolgálata mellett vagy helyett szükségük van.

Ugyanakkor ténylegesen léteznek „mennyei fejedelemségek és hatalmasságok”, akik „Isten sokféle bölcsességét tanulják az egyház által” (Eféz 3,10). Ők is Krisztus által teremtetek, ezért nem fogadnak el imádatot, ami csak Istent illeti meg. Emberekhez viszonyítottan „szolgatárnak” nevezik magukat (Jel 19,10; 22,8–9).

3 Krisztus munkálkodásának mely területére irányítja ezután Pál az olvasók figyelmét? Miért Ő a „feje a testnek”, azaz az egyháznak? Mit jelent az, hogy „mindenben Ő az első”?

Kol 1,17–18 ■ „Ő előbb volt mindennél, és minden Őbenne áll fenn. Ő a feje a testnek, az egyháznak, aki a kezdet, elsőszülött a halottak közül, hogy mindenekben Ő legyen az első.”

.....

.....

.....

Pál folytatja Krisztus istenségének bemutatását, további csodálatra ösztönözve olvasóit annak bemutatásával, hogy Isten

örök időktől létező Fia az, aki – miután létrehozta – „hatalma szavával fenntartja a mindenséget”. És ugyancsak Ő az, aki életét adta az ember megváltásáért, „kimondhatatlan ajándékként” (2Kor 9,15) adta önmagát az emberiségnek. Bármeddig is megyünk vissza az időben, az örökkévalóságban, nem találhatunk olyan pontot, ahol Ő már előbb ne létezett volna.

Minden, ami a világegyetemben létezik, Krisztus teremő és fenntartó munkájának köszönheti létezését és fennmaradását. A „fennáll” szóval fordított görög kifejezés arra utal, hogy itt egy valamikor létrehozott dologról és annak folyamatos fenntartásáról van szó. Ez érvényes mindenre, a legparányibb dolgoktól a leghatalmasabbakig. Ugyanaz az erő és hatalom tartja meghatározott pályájukon a csillagrendszereket, mint amely az emberi szem számára láthatatlan atomokat is kijelölt pályájukon keringeti. Krisztus hatalma által minden tökéletesen „összeáll”. Nemcsak létrehozott, megteremtett mindent, hanem minden pillanatban fenn is tartja azokat.

A fizikai dolgok után Pál rátér arra, ahogyan Jézus az „ekkléziát”, a kihívottak közösségét, a „lelki testet” is fenntartja. Amiképpen a fej biztosítja a tervezést, az irányítást, a döntéshozatalt a test számára, amiképpen a test minden tevékenysége teljes mértékben és folyamatosan a fej működésétől függ, ugyanúgy munkálkodik Krisztus is a lelki testért. Ezt egyetlen emberi lény sem képes megvalósítani. Ezt az ábrázolást más írásaiban is gyakran alkalmazza az apostol (lásd 1Kor 12,12–27; Efész 1,22).

Krisztus a „kezdet” abban az értelemben is, hogy Ő az „elsőszülött a halottak közül”, azaz azok között, akik feltámadnak a halálból. Igaz, hogy Krisztus halála és feltámadása előtt is visszakapták már az életet feltámadás útján (pl. Mózes), de mindezek csak mintegy „előlegként” kapták meg, Krisztus majdani halálára és feltámadására való tekintettel, az Ő érdemei alapján. A „halottak közül” kifejezés azt kívánja hangsúlyozni, hogy Ő is egy volt közülük (lásd Jel 1,18).

A „mindenben Ő legyen az első” gondolattal Pál azt kívánja megerősíteni, hogy Krisztus helyét senki más nem foglalhatja el. Ahogyan az univerzumból nem viselhet gondot egyetlen teremtmény sem, akképpen sem angyalok, sem „uraságok és fejedelemségek” nem vehetik át Jézus vezető szerepét az egyházban (vö. Rm 1,4 és Fil 2,9).

4 Hogyan lakozott Krisztusban az „egész teljesség”? Hogyan békéltet meg „mindent” Krisztus keresztye?

Kol 1,19–20 ■ „Mert tetszett [az Atyának], hogy Őbenne lakozzék az egész teljesség, és hogy Őáltala békéltessen meg mindent Magával, békességet szerezvén keresztyének vére által – Őáltala mindent, ami csak van, akár a földön, akár a mennyben.”

Vö. Kol 2,9 ■ „Mert őbenne lakozik az istenség egész teljessége testileg.”

Vö. 2Kor 5,18 ■ „Mindez pedig Istentől van, aki minket magával megbékéltetett Jézus Krisztus által...”

További igék: Jn 1,14; Rm 5,10; Eféz 2,16.

„A hamis tanítók azt állították, hogy az Istenség csak részben és ideiglenesen lakott Jézusban. Pál ebben a kérdésben helyreigazítja a kolossébelieket. Jézus nemcsak birtokolta mint állandó előjogot az isteni cél és hatalom teljességét, hanem teljes egészében ki is nyilvánította az isteni személyiség vonásait (lásd Eféz 1,23; 3,19; 4,13; Kol 2,9). A Megváltó az Atya dicsőségének visszatükröződése, kifejeződése volt. Ő volt személyének látha-

tó képmása (Kol 1,15). Krisztusban az Istenség tökéletes kifejeződése teljes mértékben megvalósult.” (Gk. Biblia-kommentár, VII. köt.)

A bűn végérvényes eltűnése a világegyetemből nemcsak a földi embereknek hozza el a békességet. „Ádám vétke következményekkel járt a Föld minden részén. Az embertől, a Teremtő legkiemelkedőbb remekművétől kezdve a növényeken, rovarokon és tengeri élőlényeken át egészen az élettelen földig mindenütt romlás következett be. Krisztus megváltó cselekedete végül helyreállítja a tökéletességet és a harmóniát... Bár az angyaloknak csak egyharmada lázadt fel Isten kormányzata ellen, és csak őket űzték ki a mennyből, a többi angyal nem értette meg teljesen a bűn mivoltát vagy annak szörnyű következményeit mindaddig, amíg Krisztus meg nem halt a kereszten. Ezt követően a mennyei lények minden eddiginél jobban felismerték, hogy Isten útjai igazak és igazságosak, és hogy Sátán programja a halálhoz vezet. Így minden dolog, anyagi és lelki, mennyei és földi egyaránt tökéletes harmóniába kerül a kereszttel...” (Gk. Biblia-kommentár, VII. köt.)

5 Kiknek az esetében van a legnagyobb szükség a megbékélésre? Mi volt az ára e békességnek?

Kol 1,21–22 ■ „Titeket is, akik hajdan elidegenültek és ellenségek voltatok gonosz cselekedetekben [gyönyörködő] értelmek miatt, most mégis megbékéltetett. Az Ő emberi testében a halál által, hogy mint szenteket, tisztákat és feddhetetleneket állítson titeket önmaga elé.”

Vö. Efész 2,1–12 ■ „Titeket is [megelevenített], akik holtak voltatok a ti vétkeitek és bűneitek miatt, melyekben jártatok egykor e világ folyása szerint, a levegőbeli hatalmasság fejedelme szerint, ama lélek szerint, mely most az engedetlenség fiaiban munkálkodik... Hogy ti [mon-

dom], abban az időben Krisztus nélkül valók voltak, Izráel társaságától idegenek, és az ígért szövetségétől távol valók, reménységetek nem volt és Isten nélkül valók voltak e világon.”

Vö. Rm 3,25 ■ „Akit Isten előre rendelt engesztelő áldozatul, hit által, az ő vérében, hogy megmutassa az ő igazságát az előbb elkövetett bűnök elnézése miatt.”

További igék: Zsid 2,14; 9,22; 1Pt 1,18–19

„A kolossébeliek megtérésük előtt nemcsak elidegenedtek Istentől – vagyis nem ismerték az emberiséggel kapcsolatos céljait, és közömbösek voltak törvényével szemben –, hanem nyíltan és határozottan ellenségesek is voltak Ővele szemben... Pál itt arra emlékezteti a gyülekezetet, hogy egész gondolkodásmódjuk az Istennel szembeni elidegenedés és ellenségeskedés állapotában volt. Elméjük hozzáállása, minden cselekedetük, alkotásuk vagy döntésük Isten ellen irányult, vagy pedig közömbösek voltak iránta. Reménytelen és elveszett állapotban voltak, külső, mennyei befolyástól függtek, hogy elvezesse őket olyan állapotba, ahol üdvözülhetnek...

Krisztus mintegy kézen fogta a kolossébeli hívőket, és nem szolgaként vagy ellenségként, hanem barátként mutatta be őket az Atyának (Jn 15,14–16). A Golgota keresztese száműzte ellenségeskedésüket, megváltoztatta gondolkodásmódjukat, és Krisztus képására formálta át őket... A bűn zsoldja a halál (Rm 6,23), és mindenki vétkezett (Rm 3,23). Ezért senki sem kerülheti el a halált. Krisztus, magára vállalva az emberiség sorsát, elhatározta, hogy megfizeti az emberiség bűneinek büntetését. Halála minden emberért történt. Ezt a tényt minden igazi áldo-

zat előrevetítette, mióta Ádám elvégezte az első áldozatot Isten parancsára. Az áldozati helyettesítő halál a Krisztus vére általi engesztelésre mutatott előre. Mindezek az áldozati és közbenjárási szertartások az Istennel való végső megbékélésre mutattak előre. A halál volt mindennek az alapja.” (Gk. Biblia-kommentár, VII. köt.)

6 Mi a feltétele Krisztus eredményes munkálkodásának az életünkben?

Kol 1,23 ■ „Ha ugyan megmaradtok a hitben alaposan és erősen, és el nem távoztok az evangélium reménységétől, amelyet hallottatok, amely hirdettetett minden teremtménynek az ég alatt, amelynek lettem én, Pál, szolgálója.”

Vö. 1Kor 15,58 ■ „Azért, szeretett atyámfiain, erősen álljatok, mozdíthatatlanul, buzgólkodván az Úr dolgában mindenkor, tudván, hogy a ti munkátok nem hiábavaló az Úrban!”

.....

.....

.....

A megváltói munka eredménye leginkább azon múlik, hogy megállunk-e, megmaradunk-e azon az alapon, amelyre hitünk épült. Ez az alap pedig maga Jézus Krisztus. Az *alaposan* kifejezés nem az alaposságra szeretné az olvasók figyelmét felhíni, hanem magára a köszikla alapra. Pál figyelmezteti a kolossébelieket, hogy ne mozduljanak el attól az állásponttól, amelyet akkor foglaltak el, amikor először hallották az evangéliumot. Az apostol arra is figyelmeztet, hogy ne ingadozzanak a különféle

tanítások között, hanem erősödjének meg a tiszta evangélium reménységében, azaz csak azt fogadják be, amit ez nyújt nekik.

„Krisztus követője találkozni fog azokkal az okoskodó beszédekkel, amelyektől az apostol óvta a kolossébeli hívőket. Találkozni fog az Írást elspiritualizáló magyarázatokkal. Ne fogadja el ezeket! Tekintetét Krisztusra irányítsa, száműzzön minden olyan tanítást, amely nincs összhangban Jézus Krisztus evangéliumával... Isten ismerete, ahogyan Krisztusban megnyilatkozott, az a tudomány, amelylyel mindenkinek, aki üdvözül, rendelkeznie kell. Ez az az ismeret, amely a jellem átalakulását eredményezi. »Mert más fundamentumot senki nem vethet azon kívül, amely vettetett, aki Jézus Krisztus.«” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómából írt levelek c. fej.)

*Az e heti adomány a nyári Biblia-táborokat támogatja.
– Hozzájárulás a táborok bérleti díjaihoz és költségeihez.*

A dicsőséges „titok”, amelynek hirdetésére az apostol elkötelezte magát (Kol 1,24–2,3)

1 Miért örül Pál apostol annak, hogy a tanítványokért szenved? Miben különbözik ez a szenvedés attól, ami általában a Krisztus-követés velejárója?

Kol 1,24 ■ „Most örülök az értetek való szenvedéseimnek, és a magam részéről betöltöm, ami híja van Krisztus szenvedéseinek az én testemben az Ő testéért, ami az egyház.”

.....

.....

.....

Az emberi természet visszariad a szenvedéstől. Minden igyekezetével próbálja elkerülni. Hiszen a szenvedés ellentétes minn-dennel, amire vágyunk és amitől örömet remélünk. Mégis a Szentírásban nemcsak azt olvassuk, hogy a keresztyén életút szenvedéssel jár (Ap csel 14,22; 1Thess 3,3), de azt is, hogy ez a szenvedés ajándék Istentől, sőt megtisztelő és még örömet is szerez (Fil 1,29; Mk 10,30; Ap csel 5,40–41).

Pontosítanunk kell a szenvedés fogalmát. Van testet-lelket

károsító értelmetlen szenvedés, de létezik jó szenvedés is. Szennvedéssel járnak egyes orvosi beavatkozások, fizikai tevékenységek, a megfeszített munka, de válladjuk őket, mert jó eredményre vezetnek. A hívő élettel járó szenvedés is ilyen. Lemondani a bűnre hajló emberi természet kínzó követeléseiről, ellenállni a kísértéseknek szenvedéssel jár. De a Krisztus iránti hála könnyűvé, sőt egyenesen kívánatossá tudja tenni ezt a szenvedést.

„Ha arra gondolunk, mennyit szenvedett értünk nyomorult bűnösökért Jézus, hogy bűnbocsánatot nyerjünk és szent vére által megváltson minket, lehetetlen, hogy ne vágyakozzunk mi is szenvedni Őérte...” (Ellen G. White: *Korai írások, Készülődés Krisztus eljövételére* c. fej.)

Pál apostol azonban az itt idézett igében egy magasabb szintű, emberek megmentéséért vállalt szenvedésről beszél. Így fogalmaz: „a tiértetek való szenvedéseim...”. „Krisztus szenvedése” ilyen szenvedés. A lelkek mentése soha nem volt egyszerű feladat. Külső-belső, testi-lelki akadályok, ellenállások, üldözések, akár mártírhálál is állhat az evangéliumhirdető útjába. Mégis Krisztus szolgálja örömet tudja lelteni ebben, mert kárpótolja annak öröme, hogy emberek menekülnek meg a halálból. „Krisztus szenvedése” valójában a legszebb, legtisztább örömmel járó szolgálat, amit ember végezhet.

Az idézett ige félreérthető. Azt sugallhatja, hogy Krisztus szenvedése nem volt elegendő, és Pálnak kell kipótolnia, ami hiányzott belőle. A mondat valódi értelme szerint Pál – szenvedéssel járó szolgálatával – olyan mértékben járul hozzá Krisztus egyháza (teste) gyarapodásához, amilyen mértékben annak szüksége van erre. A *betöltöm* szó a hiánytalan szolgálatot érzékelteti. Azt, hogy nem hagy maga mögött elvégzetlen feladatot, hanem amire szükség van, azt maradéktalanul és örömmel megteszi, nem törődve a hátrányokkal, amelyek emiatt érik őt.

Vajon mi észreveesszük-e, ha Krisztus egyházában enyhítésre váró szükséglet látható valahol? Betöltjük-e ezeket a szükségleteket örömmel? Tudunk-e örülni az ezzel járó szenvedésnek?

2 Mit jelent Isten sáfárának lenni? Ki kaphat ilyen megbízást: csak a tanítók, vagy a gyülekezeti tagok is? Az utóbbiak esetében mit jelent ez? Mivel fognak egyszer elszámolni?

Kol 1,25 ■ „Amelynek lettem én szolgájává Isten sáfársága szerint, melyet nekem adott rátok nézve...”

Mt 25,24–29 ■ „Előjött pedig az is, aki az egy talentumot kapta, mondta: Uram, tudtam, hogy te kemény ember vagy, aki ott is aratsz, ahol nem vetettél, és ott is takarsz, ahol nem vetettél, azért félvén elmentem és elástam a te talentumodat a földbe; íme megvan ami a tied. Az ő ura pedig felelt és mondta neki: Gonosz és rest szolga, tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vetettem, és ott is takarok, ahol nem vetettem. El kellett volna tehát helyezned az én pénzemet a pénzváltóknál, és én megjöve, nyereséggel kaptam volna meg a magamét.”

.....

.....

.....

Pál apostolt Isten sáfárrá (gondviselővé) tette az általa alapított gyülekezetek fölött. Szent komolysággal végezte ezt a szolgálatot, annak tudatában, hogy mennyei megbízást teljesít. Útjára indította a pogány missziót, de ő volt az is, aki mindenkinél tisztábban tárta fel a megváltás titkát. Egész munkásságán átvilágított az a gondoskodó és felelősséget hordozó lelkület, amely-

re nagy szükség volt és van ma is a gyülekezetekben: „Mind-ezekén kívül van az én naponkénti zaklattatásom, az összes gyülekezetek gondja. Ki beteg, hogy én is beteg ne volnék? Ki botráncozik meg, hogy én is ne égnék?” (2Kor 11,28–29)

Az átlagos hívő ember hajlamos azt gondolni, hogy ilyen elhívásban nem lehet része. Ezért sokan bátortalanok szolgálni Istennek, testvéreiknek és embertársaiknak. Nem biztosak a dolgukban, megkérdőjelezik saját tudásukat, a Szentlélek késztetéseit, és inkább visszahúzódnak. Pedig mindenki, aki Istennel szövetséget kötött, egyúttal Isten kegyelmének sáfára is lett (1Pt 4,10). A sáfár pedig nem a maga vagyonával, hanem Isten kincseivel, az evangélium igazságaival sáfárkodik, ami azt jelenti, hogy tartozik vele Istennek és azoknak, akiknek az Úr ezeket a javakat szánta (1Kor 9,16–17). Isten senkitől nem várja, hogy képességein felül teljesítsen. De azt, amit meg tud tenni másokért, legyen az akárcsak valamilyen csekély szolgálat, azt számon fogja kérni rajta (Mt 25,24–27).

Mi okoz nekünk nagyobb örömet: ha szolgálhatjuk a gyülekezet szükségleteit, vagy ha a gyülekezet szolgál, közvetít javakat nekünk? Kapni szeretünk, vagy adni? Pál idejében is súlyos problémák voltak a gyülekezetekben. Ő azonban nem elmarasztalta, hanem építette és erősítette testvéreit. Jó sáfárként nem követelt, hanem hiányokat pótolta. Nem kritizált, nem fordított hátat, hanem még buzgóbban küzdött azért, amit Isten a Lelkére bízott.

„Vajon minden gyülekezeti tag tisztában van azzal, hogy minden, amije van, azért adatott neki, hogy Isten dicsőségét növelje? Isten minden ember életét hűségesen nyomon követi. És amikor eljön a számadás napja, a hűséges sáfár nem magának fogja tulajdonítani az érdemeket. Nem azt mondja: »az én girám«, hanem: »a te girád sokat nyert«. Tudja, hogy a rábízott ajándék nélkül nem lett volna gyarapodás. Úgy érzi, hűségesen teljesítve sáfárságát csak a köte-

lességét tette. A tőke az Úré volt, és az Ő ereje által tudott sikeresen kereskedni vele. Csak az Ő nevét lehet dicsőíteni.”
(Ellen G. White: *Tanácsok a sáfársághoz*, A sáfárság alapelvei c. fej.)

3 Mi az a titok, ami „ősidők óta el volt rejtve”? Mennyire értjük ennek lényegét? Hogyan tudjuk ismertté tenni?

Kol 1,25–27 ■ „...hogyan betöltsem Isten ígését, [tudniillik] ama titkot, mely el volt rejtve ősidők óta, nemzetségek óta, most pedig megjelentetett az ő szentjeinek, akikkel Isten meg akarta ismertetni azt, hogy milyen nagy a pogányok között eme titok dicsőségének gazdagsága. Az [tudniillik], hogy Krisztus, a dicsőség ama reménysége, bennetek van.”

.....

.....

.....

.....

Az igeszakasz folytatásában Pál rátér arra a titokra, amelynek hirdetésére elkötelezte magát. Az itt szereplő *müszterion* kifejezés nem olyan rejtett információra vonatkozik, amelyet titokban kellene tartani, hanem Isten „ősidőkben” készült tervére, amit a bűn problémájára dolgozott ki, még annak megjelenése előtt, régen. Ez a rejtett terv Jézus kereszthaláláig ismeretlen volt az emberek, de a mennyei lények előtt is. Jóllehet az ószövetségi messiási próféciaokban az Úr felvillantotta ennek egyes részleteit, a hívők mégsem rendelkeztek kellő világossággal efelől, még az angyalok is csak „vágyakoztak” beletekinteni (1Pt 1,12). Jézus mennybemenetele után azonban mindez lépésről

lépésre kezdett feltárulni a tanítványok előtt. Pál apostol különösen mély bepillantást nyert a megváltás csodálatos titkába (2Kor12,1–7).

De mi is ez a titok? Vajon ha tőlünk megkérdezné valaki, meg tudnánk-e fogalmazni saját szavainkkal tömören, mégis érthetően? Példát vehetünk Pál apostoltól, aki úgy tudta ezt néhány szóval összefoglalni, hogy abból mégsem hiányzik semmi: „Krisztus bennetek van, a dicsőség ama reménysége.” Létezik-e annál jobb hír a népeknek, nemzeteknek, mint hogy Isten újra együtt lakozik az emberrel? Krisztus egyenesen benne lakozik az ember lelkivilágában a Szentlélek által. Az emberi történelem legnagyobb eseménye, amely mellett minden más eltörpül az, amikor ily módon helyreáll a szeretetkapcsolat Isten és ember között, ami az Édenben egykor megszakadt. Ez az a titok, ez az a jó hír, amelynek hirdetésére Pál feltette egész életét.

Mit értsünk azon, hogy Krisztus „a dicsőség reménységeként” lakozik bennünk? A Szentírás a *dicsőség* szóval jelöli Isten tökéletes jellemét (vö. 2Móz 33,18–19; 34,5–7; Jn 1,14; 2Kor 3,18). Ha Krisztus bennünk lakozik a Szentlélek által, akkor ez alapul szolgál ahhoz a reménységhez, hogy a mi jellemünk is fokozatosan átalakul, és végül Krisztus dicsőséges jellemét fogjuk tükrözni.

„»Azért, ha valaki Krisztusban van, új teremtetés az, a régiek elmúltak, és íme újjá lett minden.« (2Kor 5,17) Olyan lelkek, akik Sátán képmását viselték, átalakulnak Isten képmására... Ez az átalakulás a csodák csodája... a legmélységesebb csoda, a legrejtettebb titok. Megérteni teljesen nem tudjuk, de hisszük azt, amit az Írás kijelent: »Krisztus tibennetek van, a dicsőség ama reménysége.« Ha Isten Lelke uralja a szívet és a lelket, a megtért ember új énekbe kezd, mert felismeri tapasztalataiban Isten ígéreteinek beteljesülését...” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómából írt levelek c. fej.)

4 Hogyan lehet ezt a titkot átadni az embereknek? Mi-
re van szükségünk ehhez? Milyen példát mutatott
ebben Pál apostol?

**Kol 1,28–29 ■ „Akit mi prédikálunk, intve minden embert, és
tanítva minden embert minden bölcsességgel, hogy min-
den embert tökéletesnek állítsunk elő a Krisztus Jézus-
ban, amire igyekezem is, tusakodván az ő ereje szerint,
mely énbennem hatalmasan munkálkodik.”**

„Krisztus titkának” előbbi, tömör összefoglalása a világi em-
ber számára magyarázatra szorul. A sötétségben élő embertö-
megek szemét fokozatosan lehet csak felkészíteni a mennyből
jövő világosság befogadására. Ehhez szükséges a lélekmentés tu-
dománya. Pál apostol különleges talentumot kapott ehhez Is-
tentől. Krisztus titkát sajátos nyelvezettel, mély bölcsességgel
adta tovább mind a pogányoknak, mind a zsidóknak, és levelein
keresztül az utókornak is. Egyedülálló képessége volt arra, hogy
a nehéz témákat tömören, egyszerűen fogalmazza meg, de úgy,
hogy ezek mégis nagy mélységbe vezetnek. Mondatai az egyszerű
embert is tanítják, de a legképzettebb teológusoknak sem köny-
nyű egészen feltárni mélységeit (2Pt 3,15–16). Emögött azonban
az állt, hogy Isten ereje őbenne is hatalmasan munkálkodott.
Ezáltal kerülhette el azt, hogy magabizóvá váljon. Ami sok taní-
tó esetében okozott bukást (vö. 1Kor 15,9–11; 2Kor 12,7).

Bepillantást nyerhetünk Pál tanítási módszerébe is. Figyeljük
meg, hogy a „predikálás” fogalmába Pál az „intést” is belevonta.

A tanításnak célja van, mégpedig az, hogy „minden embert tökéletesnek állítsunk elő a Krisztus Jézusban”.

A prédikálás szolgálatának nem sok értelme van, ha nem eredményez változást az ember életében. Érdemes elgondolkodni azon, hogy a Pál által gyakorolt „intő” tanítás, avagy a ma divatos „megnyugtató” prédikációk érik-e el inkább a kívánatos célt?

De Páltól nem csak a tanítás titkait tanulhatjuk el. Példamutató élete ugyanúgy tanított, mint a szavai. Ma is feddhetetlen életű tanítókra van szükség, akik nem csak hirdetik, de cselekszik is az Igét.

„Isten ...megszentelt életet és odaadást vár el az igehirdetés hivatását vállaló szolgáitól, akik oly közel élnek minden dolgok végéhez. Csak akkor fogadhatja el a lelkészek szolgálatát, ha megmutatkozik életükben annak az igazságnak a hatalma, amelyet másoknak hirdetnek. Csakis a buzgó, tevékeny, lángoló szívből fakadó lélekmentésen nyugszik meg áldása. Éberségre és gyümölcsöző tevékenységre van szükség e nagy feladat teljesítéséhez. Isten önzetlen munkásokat akar látni, akik eredményesen fáradoznak, és osztatlanul szentelik figyelmüket szolgálatukra.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II., Felhívás a lelkészekhez c. fej.)

Pál példája elsősorban a tanítóknak és igehirdetőknak szól. De az igazságról való bizonyoságtétel nem csak a hivatásos tanítók kötelessége. Mindenki, aki tapasztalta életében az Istennel való közösséget, akiben „élni tud” Krisztus, elkötelezett megosztani tapasztalatait másokkal. „Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem él bennem a Krisztus, amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem, aki szeretett engem és önmagát adta értem.” (Gal 2,20) Ismerős-e ez a tapasztalat nekünk is? Megosztjuk-e másokkal is úgy, amint Pál tette?

5 Mi az a legfontosabb tulajdonság, amely nélkül nem lehet Krisztus titkát eredményesen megosztani másokkal?

Kol 2,1-2 ■ „Akarom, hogy tudtotokra legyen, milyen nagy tusakodásom van értetek, és azokért, akik Laodiceában vannak, és mindazokért, akik nem láttak engem személy szerint testben – hogy vigasztalást vegyen szívük, egybeköttetvén szeretetben.”

Betekinthetünk itt az apostol személyes érzelmeibe, láthatjuk, hogyan viszonyult testvéreihez, embertársaihoz, akiknek az evangéliumot hirdette. A jól végzett szolgálat igazi titka ez: szeretni azokat, akiket szolgálunk. Ha ez a szeretet bennünk van, sorsukat szívünkön fogjuk viselni, nem mondunk le róluk könnyedén. Észrevesszük, ha szenvednek, ha terheket hordoznak. Nem nyugszunk, míg nem tudunk ezeken enyhíteni. De legfőképpen örök sorsuk foglalkoztat. Hiszen lehet, hogy világi életükben nem nélkülöznek, de vajon mi lesz velük az ítéletben? Külön kiemeli itt Pál a laodiceai gyülekezetet, ahol valószínűleg már érzékelhető volt az a langyosodó és magabízó lelkület, amely később (Jelenések könyvében) említésre kerül. Pál apostol úgy tekintett a gyülekezetekre, mint ha családtagjai lennének. Mindenkiért személyes felelősséget érzett, és rendszeresen, buzgón imádkozott értük.

A végén még hozzáteszi: „mindazokért, akik nem láttak engem személy szerint, e testben”. Felmerülhet bennünk az a gondolat, hogy nem esik-e túlzásba az apostol? Hogyan lehet olyan valakit szeretni, akivel személyesen még nem is találkoztunk? Biztosak lehetünk benne, hogy nem képmutatásról van szó, hanem annak az ígéretnek a beteljesedéséről, amit így olvasunk:

„...Isten szeretete kitöltetett szívünkbe a Szentlélek által, aki adatott nekünk.” (Rm 5,5) Nem lehet embert menteni úgy, hogy előtte már ne szeretnénk őt. E nagy parancsolat: „szeresd felebarátodat, mint magadat!”, nemcsak általában emberi kapcsolatainkhoz ad útmutatást és erőt, hanem az evangélium hirdetéséhez is. Szeretetünk a hiteles tanúskodás Isten szeretetéről, ez buzdít embereket arra, hogy ők is keressék ezt a szeretetet.

„A második [nagy parancsolat] hasonlatos ehhez: »Szeresd felebarátodat, mint magadat!« E két parancsolat foglalja magában a halandók összes kötelelességét... Akik teljesítik mások iránti kötelelességüket, azaz úgy bánnak az emberekkel, amint maguk iránt is kívánnák... azoknak Isten ki nyilatkoztatja magát... A szeretet tökéletessé teszi őket, munkásságuk nem lesz hiábavaló.” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek*, II., Az önzés megpróvása c. fej.)

6 Milyen értékek birtokába kerül az, aki megismeri „Krisztus titkát”? Mi szükséges ahhoz, hogy valóban elnyerjük „a bölcsesség és az ismeret minden kincsét”?

Kol 2,2–3 ■ „[Hogy eljussunk] az értelem meggyőződésének teljes gazdagságára, Isten, az Atya és Krisztus ama titkának megismerésére, amelyben van a bölcsesség és ismeret minden kincse elrejtve.”

A gondolatmenet végén Pál megismétli, hogy a cél minden ember életében az, hogy eljusson „Isten, az Atya, valamint Krisztus ama titka megismerése”. Egyúttal megpróbálja érzékeltetni e hatalmas „titoknak” az értékét: ebben van a „bölcsesség és ismeret

ret minden kincse elrejtve”. E szerint, aki Krisztus titkát megérti, az mindent megért. Nem marad előtte feltáratlan bölcsesség, sem rejtett ismeret. Érdemes ezt a gondolatot ízlelgetnünk. Isten Krisztusban bemutatott mindent, ami az üdvösségünkhöz szükséges. Elolvashatjuk a világirodalom összes művét, meghallgathatjuk a legnagyobb gondolkodókat, de egyikük sem tud újat mondani ahhoz képest, amit Krisztus életével és tanításai-val átadott az őt követőknek.

De van Pálnak még egy fontos kijelentése: az ismeret nem ér semmit, ha nem az értelem meggyőződéséből fakad. Az az ismeret tud minket gazdagítani, amivel lelkünkben azonosulni tudunk. Enélkül csak holt betű vagy szó marad. A belső azonosulással szerzett ismeret válik csak bölcsességgé.

Kívánhatunk-e magunknak nagyobb ajándékot, mint Krisztus titkának megismerését, ami megnyitja a kaput, hogy bejussunk a bölcsesség és az ismeret kincseinek gazdag tárházába?

„Az a tanuló, aki belépett Krisztus iskolájába, a legmagasabb ismereteket szerezheti meg anélkül, hogy megszádnálne attól a magasságtól, ahová eljutott. Miközben igazságról igazságra halad, világosabb ismeretet szerez a tudomány és természet csodálatos törvényeiről, és elragadtatással szemléli Isten emberek iránti szeretetének a bámulatos bizonyítékait. Szemei látják Isten végtelen tökéletességét és bölcsességét. Amint értelme kitárul, lelkébe áradnak a világosság folyamai. Minél többet iszik az ismeret forrásából, annál tisztábbá és boldogabbá teszi őt az, hogy elmerülhet Isten végtelenségében, és egyre inkább vágyakozik arra, hogy elegendő bölcsességet kapjon Isten mélységeinek a megértéséhez.”
(Ellen G. White: *Az evangélium szolgálói*, Önművelés c. fejelet)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.

– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

Óvás a judaizáló tanítóktól, akik eltérítenek Krisztustól

(Kol 2,4–23)

1 Milyen beszédektől óvja Pál apostol a hívőket? Mit jelent „Krisztust venni és benne járni”? Mi minden jót kívánt még az apostol a gyülekezet tagjainak?

Kol 2,4–7 ■ „Ezt pedig azért mondom, hogy valaki titeket rá ne szedjen hitető beszéddel. Mert jóllehet testben távol vagyok tőletek, mindazáltal lélekben veletek vagyok, örülve és látva köztetek a jó rendet és Krisztusba vetett hitetek erősségét! Azért, amiképpen vettétek Krisztus Jézust, az Urat, akképpen járjatok Őbenne! Meggyökerezve és tovább épülve Őbenne, és megerősödve a hitben, amiképpen arra tanítottatok, bővelkedve abban hálaadással.”

.....

.....

.....

Pál – visszautalva a fejezet első verseire – most már megfogalmazza, miért aggódik a kolossébeli hívőket illetően. A gyülekezetben fellépő, ún. judaizáló tanítók szerint minden ószövetségi rendtartás érvényben maradt a keresztyének számára. Ap csel 5,1 szerint főként a farizeusok köréből megtért keresztyének vol-

tak hajlamosak a judaizálásra. A későbbiekből kiderül, hogy e tévtanítók a Bibliától idegen, pogány bölcseletből és vallásokból származó tanokat is vallottak: angyalok imádatát vagy a test gyöttrését (asztkézis). Nagyra tartották a bölcselkedést (az eredeti szövegben: *philosophia*). Mindez ráillik a különböző vallásokat és filozófiákat összevegyítő ókori gnoszticizmus tanításaira. (A gnoszticizmus vallási-filozófiai irányzatok gyűjtőneve. A *gnózis* = tudás, megismerés misztikus úton való megszerzésére törekedtek. Szerintük a megváltás egyfajta misztikus tudás megszerzésén múlik, önmagukra és a világra vonatkozóan. Főként a 2–3. században lépett fel ez az irányzat, a biblikus kereszténység ellenfeleként.)

Pál biztosítja a kolossébelieket, hogy nyomon követi a gyülekezetükben történeteket. Bár a gyülekezet tagjai igyekeztek megőrizni a jó rendet e zavarkeltőkkel szemben, és a hitük is szilárd maradt, mégis szükséges emlékeztetni őket, hogyan fogadták el Krisztust, milyen tanításokat kaptak.

Nekünk is érdemes visszatekintenünk megtérésünk idejére, és megvizsgálni magunkat, hogy az akkor megkezdett úton haladtunk-e tovább? Mennyire sikerült „meggyökereznünk” és „tovább épülnünk”? Mennyire „bővelkedünk a hálaadásban”?

„A zsidó megtértek általában nem voltak hajlandók olyan gyorsan haladni, mint ahogyan Isten gondviselése megnyitotta az utat. Az apostolok pogány területeken elért eredményéből világosan kitűnt, hogy a közülük megtértek száma messze felülmúlja a zsidó megtértekét. A zsidók attól féltek, hogy ha törvényeik, speciális szabályaik megtartása nem lesz kötelező a pogányok számára, a gyülekezeti tagság feltételeként, akkor a zsidók nemzeti sajátossága – amely eddig megkülönböztette őket minden más néptől – eltűnik.

A zsidók mindig is büszkélkedtek Istentől elrendelt istentiszteletükkel. Azok közül, akik Krisztus-hitre tértek,

sokan még mindig úgy érezték, Isten világosan előírta a zsidó istentiszteleti módot, valószínűtlen, hogy valaha is változtatna bármely előírásán. Ragaszkodtak ahhoz, hogy a zsidó törvények és szertartások bekerüljenek a keresztény vallás szertartásaiba. Csak lassan értették meg, hogy minden engesztelő áldozat Isten Fiának halálát jelképezte, és miután a jelkép találkozott a valósággal, a mózesi szertartások rendelkezései többé nem kötelezők.” (Ellen G. White: *Az apostolok története, Zsidó és pogány c. feje.*)

„Amikor a bűnbánó bűnös Isten előtt állva megtörtén felismeri, hogy Krisztus személyesen érte hozott helyettes áldozatot – és ezt úgy fogadja el mint egyetlen reménységét, a jelen és az eljövendő életre vonatkozóan –, akkor megbocsáttatnak a bűnei. Ez a hit általi megigazulás.” (Ellen G. White: *Kiben bízhatunk?*, 898. o.)

2 Mire figyelmeztet az apostol ezután? Mit jelent a „kéz nélküli körülmetélkedés”?

Kol 2,8–13 ■ „Vigyázzatok, nehogy valaki fogjul ejtsen titeket a bölcselkedés és üres csalás által, amely emberek rendelése szerint, a világ elemi tanításai* szerint, és nem Krisztus szerint való. Mert Őbenne lakozik az istenség egész teljessége testileg, és ti Őbenne vagytok beteljesedve, aki feje minden fejedelemségnek és hatalmasságnak. Körül is metéltettetek benne, kéz nélkül való körülmeté-

* A görög kifejezés (*stoicheón tou kosmou*) szó szerinti fordítása: a világ(minden-ség) alaptanításai. A nehezen értelmezhető kifejezés csak ebben a levélben fordul elő (lásd még Kol 2,20). Valószínű, hogy a hamis tanítók filozófiai nézeteire vagy esetleg az anyagi világ különböző képviselőinek tiszteletéről szóló tanra utal (vö. Kol 2,18).

léssel, levetkőzve az érzéki bűnök testét Krisztus körülmetélésében. Eltemetve Ővele együtt a keresztségben, akiben egyetemben fel is támasztattatok Isten erejébe vetett hit által, aki feltámasztotta Őt a halálból. És titeket, akik holtak voltatok a bűnökben és a ti testetek körülmetéletlenségében, megelevenített Ővele együtt.”

.....

.....

.....

A hamis tanítók törekvése a hívek meggyőzése és „behálózása” volt saját tudományukkal. A tévtanítók bölcselkedése zsidó hagyományokon és misztikus (azaz titkos, ember számára megmagyarázhatatlan) filozófiai elképzeléseken alapult, nem Krisztus tanításán. Ezért emlékeztetni kellett a híveket Krisztus istenségére és testtelésének csodájára.

Pál érvelése szerint a fizikai körülmetélkedést szükségtelenné teszi az a tény, hogy kolossébeliek Krisztusban megkeresztelkedtek, ami „kéz nélküli” körülmetélkedésnek tekinthető. Bár korábban a bűn uralma alatt, a lelki halál állapotában éltek, de megtértek. A keresztség által eltemették régi életüket, és Krisztussal együtt feltámadtak egy új életre.

Gondoljuk át, hogy ma milyen eszmék veszélyeztethetik hitünket. Pál apostol idejéhez hasonlóan napjainkban is népszerű az ezotéria (rejtélyes, okkult tanokkal foglalkozó irányzat), a new age mozgalom (ezen belül különösen népszerű a reinkarnáció tana, az asztrológia és a meditáció) és az ezekhez kapcsolódó gyógyító irányzatok (pl. az ún. energiagyógyászat).

„Krisztus előre megmondta, hogy hitetők lépnek fel, akiknek befolyása által „a gonoszság megsokasodik” és „a szere-

tet sokakban meghidegül” (Mt 24,12). Ezek felől intette a tanítványokat, mert innen nagyobb veszélyek fenyegetik a gyülekezetet, mint üldöző ellenségeik részéről. Pál is ismételten óva intette a hívőket ezektől az álnok tanítóktól. Elsősorban ettől a veszélytől óvakodjanak, mert amennyiben befogadják ezeket a hamis tanítókat, a tévelygésnek nyitják meg a kaput. Az ellenségnek lehetővé teszik, hogy az újonnan megtérteknek lelki ítélőképességét elhomályosítsa, és bizalmukat megrendítse. Krisztus a zsinórmérték, akihez szabva kell megvizsgálni az előadott tanokat. Utasítsák vissza mindazt, ami Krisztus tanításaival nem egyezik! Az üdvösség tudománya: a bűneinkért megfeszített, halottaiból feltámadt és a mennybe visszatért Krisztus. Ezt a tudományt kell elsajátítaniuk és tanítaniuk a hívőknek.

Isten igéjének intelmei a keresztyén gyülekezetet minden oldalról fenyegető veszélyekre vonatkozóan ma is érvényesek. Amiképpen az apostolok idejében igyekeztek emberek a Szentírásba vetett hitet hagyományok és bölcseletek által aláásni, úgy igyekszik az igazság örök ellensége ma is az érzékeknek hízogó, ún. »magasabb kritika« (higher criticism) irányzatával, a fejlődéstudománnyal, spiritizmussal, teozófiával és panteizmussal a lelkeket tiltott útra csábítani. Sokak szemében olaj nélküli lámpa a Biblia, mivelhogy gondolataikat helytelen irányba terelték különböző bölcseletek által. E »magasabb kritika« feltevéseken alapuló, analízis és szintetizálás módszere lerombolja a Bibliába mint Isten kinyilatkoztatásába vetett hitet. Megrabolja Isten Igéjét attól az erejétől, hogy embereket befolyásoljon, felemeljen, megihlessen. A spiritizmus vagy spiritualizmus arra tanít tömegeket, hogy a vágy a legfőbb törvény, a féltelenség, a szabadság, és az ember csupán önmagának tartozik felelősséggel.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómából írt levelek c. fej.)

3 Miképpen nyer megbocsátást minden hívő? Mit szegezett Jézus a keresztfára golgotai halálakor?

Kol 2,13–15 ■ „Megbocsátotta minden bűnötöket azáltal, hogy eltörölte a bennünket terhelő kézírást,* az ellenünk szóló rendelkezéseivel** együtt. Eltette azt az útból, oda-szegezván a keresztfára. Lefegyverezve a fejedelemségeket és a hatalmasságokat, bátran közszemlére állította őket, diadalmaskodott rajtuk a keresztfá által.”***

Vö. Jel 12,9 ■ „Vettetett a nagy sárkány, ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és Sátánnak, aki mind az egész föld kerekességét elhiteti, vettetett a földre, és az ő angyalai is övele levettettek.”

A 13–15. verset néhányan úgy értelmezték, hogy az erkölcsi törvény, vagyis a Tízparancsolat felfüggesztését jelenti be. Ennek ellentmond az a tény, hogy Pál többször is utal a levélben a Tízparancsolat egyes részleteire (lásd Kol 3,5–9; 18–21), máshol is csak pozitív értelemben hivatkozik az erkölcsi törvény egyes rendelkezéseire (lásd pl. Rm 7,7). Mi lett tehát a keresztfára szegezve? Az egyik értelmezési lehetőség, hogy a bennünket terhelő *adóslevelet* (ez a *cheirophonon* egyik jelentése) szegezte Krisztus a keresztre. Ezzel Pál drámai módon mutat rá, hogy Jézus kereszthalálakor hogyan törölte el Isten bűnadósságunkat.

* A *cheirophonon* szó szerint *kézírás*, további jelentése: *jogi dokumentum, adóslevél*.

** Az eredetiben: *dogmata*, amely gyakran használatos a zsidó törvények jelölésére.

*** Az eredeti szövegben: *en auto* szó szerint: *abban* vagy *általa*. E kifejezés vonatkozhat az adóslevélre, a keresztre, de magára Krisztusra is. A szövegösszefüggés alapján valószínű, hogy a *keresztfá által* a leghehesebb fordítás.

A másik lehetséges értelmezés szerint az ún. ceremoniális (áldozatokra és ünnepekre vonatkozó) törvényt szegezte Jézus a keresztfára, beteljesítve és ezáltal érvénytelenítve azokat. Ezt erősíti a szakasz Eféz 2,15-tel való párhuzama, ahol Pál szintén a ceremoniális törvényekről szól.

A „fejedelemségek és hatalmasságok” ez esetben nem földi vezetőkre vonatkozik, hanem természetfeletti lényekre, a démonokra. Ugyanez a szóhasználat található Eféz 6,12-ben. Jézus kereszthalálakor Sátán és démonai lelepleződtek, legyőzött és megszegyenült ellenségként váltak láthatóvá immár a világegyetem „színpadán” (vö. Lk 10,18; Jel 12,9).

„A sötétség hatalmasságai és erői összegyűltek a kereszt körül, a hitetlenség pokoli árnyékát vetve az emberek szívére. Amikor az Úr ezeket a lényeket teremtette, akkor még szépek és dicsőségesek voltak. Kedvességük és szentségük összhangban állt tisztségükkel. Isten meggazdagította őket bölcsességével, és körülövezte a menny teljes vértetéssel. Az Úr szolgálói voltak. Ki tudná felismerni a bukott angyalokban a dicsőséges szeráfokat, akik egykor a mennyei udvarokban szolgáltak?

A sátáni erők összeesküdtek a gonosz emberekkel, és arra igyekeztek rávenni a népeket, hogy Krisztust tartsák a bűnösök közül a legnagyobbnak, és tegyék Őt a megvetés tárgyává. Az első nagy lázadó lelkülete itatta át azokat, akik kigúnyolták a kereszten függő Krisztust. Megtöltötte őket aljas és visszataszító beszédekkel. Gúnyolódásaikat ő ihlette. Mindezzel azonban Sátán semmit sem ért el...

Sátán látta, hogy álruhája szétszakadt. Mesterkedése feltárlult az el nem bukott angyalok és a mennyei világ előtt. Gyilkosnak mutatta meg magát. Isten Fia vérének kiontásával gyökerestül kiszakította magát a mennyei lények rokonszenvéből. Ettől kezdve korlátozták működését. Bármivel állt volna elő, nem várhatta többé az angyalokat, amint meg-

érkeznek a mennyei udvarokból, nem vádolhatta előttük Krisztus testvéreit azzal, hogy sötétséggel és bűnnel bemocskolt ruhadarabokat öltöttek magukra. Sátán és a mennyei világ között a kapcsolat utolsó láncszeme is elszakadt.

Sátán azonban még nem pusztult el. Az angyalok még ekkor sem értették meg mindazt, amit a nagy küzdelem magában foglalt. Először szándékának kellett még teljesebben lelepleződnie. Az emberek érdekében Sátán létének folytatódnia kellett. Nekik is, éppen úgy, mint az angyaloknak, meg kell látniuk a világosság Fejedelme és a sötétség fejedelme közötti ellentétet. Az embereknek választaniuk kell, hogy melyiket akarják szolgálni.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, „Elvégeztetett” c. fej.)

4 Mire figyelmezteti a gyülekezet tagjait ezután az apostol? Mi mindent nevez „árnyékoknak”?

Kol 2,16–17 ■ „Senki azért titeket meg ne ítéljen evésért vagy ivásért, avagy ünnep, újhold vagy szombatok dolgában, melyek csak árnyékai a következő dolgoknak, de a valóság Krisztusé.”

.....

.....

A tévtanítók nagy zavart okoztak a gyülekező tagjai között azzal, hogy számon kértek rajtuk olyan szabályokat, amelyek addigra már érvényüket veszítették.

Az evés és ivás egyértelműen az étel- és italáldozatokra utal, tehát az áldozati rendszerre vonatkozik. Egyesek a szakasz alapján arra következtettek, hogy a tisztátalan állatokat is meg lehet enni. Ezzel szemben két ellenérvet lehet felhozni: 1. itt „árnyékokról” van szó, vagyis Jézus áldozatának előképeiről, a zsidó

áldozati rendszerhez kapcsolódó szabályokról, 2. a tiszta-tisztátalan megkülönböztetés egészen a vízözön előtti időszakig megy vissza (1Móz 6,2), tehát jóval megelőzi az áldozati törvények kihirdetését. Ap csel 10,14 szerint Péter és apostoltársai semmi olyasmit nem tanultak Jézustól (miközben Vele jártak három és fél éven át), hogy Ő feloldotta volna számukra a tiszta és tisztátalan, vagyis a fogyasztható és nem fogyasztható állatok közötti különbségtételt.

Az *ünne*p szó a Mózes harmadik könyve 23. fejezete által felsorolt évenkénti ünnepekre vonatkozik, amelyek szintén érvényüket veszítették Jézus kereszthalálával. Az *újhold* minden hónap első napjára utal 4Móz 10,10 alapján, amelyek szintén egyfajta ünnepnapok voltak, amikor az ezüstkürtöket meg kellett fújni. (Az újholdakat azért kellett figyelniük és megkülönböztetniük a papoknak, mert ezek szolgáltak kalendáriumként, hogy ki tudja számítani az ünnepek dátumát, „szabott idejük szerint” – 3Móz 23,4.)

A legtöbb vita e szakasz értelmezésével kapcsolatban a *szombat* említése miatt alakult ki. Az eredeti szövegben szereplő többes számú *sabbatón* egyaránt vonatkozhat a ceremoniális ünnepekhez kapcsolódó nyugalomnapokra és a IV. parancsolat szombatjára is (ez utóbbi eset áll fenn a következő helyeken: Mt 28,1; Lk 4,16; Ap csel 13,14; 16,13). Azt sugallná ezzel Pál apostol, hogy az ószövetségi áldozati rendszerrel és ünnepekkel együtt a szombat is érvényét veszítette? A kérdés eldöntéshez a 17. vers szolgáltat fontos támpontot: az „árnyékai a következő dolgok” kifejezés nem vonatkozhat a heti szombatnapra, mivel az időben visszafelé, a teremtés történetére, s nem előre, a „következendőkre” utal (vö. 1Móz 2,2; 2Móz 20,8–10). Az évi ünnepkör első félévi ünnepei valóban árnyékai, előképei voltak a következőknek, előreutaltak Krisztus kereszthalála, feltámadása, valamint a Szentlélek kiárasztása napjára. (I. sz. 31-ben Jézust a páskaünnepen feszítették meg, a zsengekéve bemutatásának napján támadt fel, és a hetek ünnepén áradt ki a Szentlélek.)

Továbbá, ha Pál szavait a heti szombatnapra vonatkoztatnánk, ez lenne az egyetlen negatív megjegyzés a IV. parancsolat megtartásra nézve az egész Újszövetségben. Így levonható a következtetés: Pál itt a ceremoniális ünnepekhez kötődő munkaszüneti napokra, „szombatokra” utalt.

„A templomi szolgálat szertartásait, melyek Krisztust ábrázolták jelképekben, mintegy árnyék- vagy vázlatrajzban, az Úr érvénytelenítette keresztre feszítéskor, mivel a jelkép összetalálkozott a valósággal, Isten bárányának, az igaz és tökéletes áldozatnak a halálával.” (Ellen G. White, 72. kézirat, 1901)

„Semmi sem utal ebben az igeszakaszban arra, hogy [Pál] azt tanítaná: nincs kötelezettség semmilyen szent időpont megtartására. A legcsekélyebb okunk sincs azt hinni, hogy azt akarta volna tanítani, hogy a Tízparancsolat valamelyike nem kötelező érvényű az emberiségre nézve. A héberek által ünnepként, ceremoniális és jelképes törvényük részeként megünnepelt számos napra utalt, nem pedig az erkölcsi törvényre vagy a Tízparancsolatra. Az erkölcsi törvény egyetlen részét – a Tízparancsolat egyikét sem – lehetett úgy nevezni, mint az »eljövendő jók árnyékát«. Ezek a parancsolatok – az erkölcsi törvény természeténél fogva – örökérvényűek és egyetemesek.” (Albert Barnes presbiterianus Biblia-magyarázót idézi: *Gk. Biblia-kommentár*, VII., 206. o.)

5 Milyen újabb figyelmeztetéssel egészíti ki az eddigieket? Kihez ragaszkodjanak a hívők?

Kol 2,18–19 ■ „Senki töletek a [győzelmi] pálmát el ne vegye, aki kedvét találja az alázatoskodásban és az angyalok tisztelésében, akiket látomásban látott, ezek felől tudakozódva, ok nélkül felfuvalkodva az ő testi értelmével.

Nem ragaszkodva a Főhöz, akiből az egész test, az ízületek és inszalagok által egybeszerkesztetve, növekedik az Isten szerint való növekedéssel.”

.....

.....

.....

Pál rámutat, milyen nagy veszélybe kerültek a gyülekezet tagjai a tévtanítók térnyerésével: Istenhez méltatlanná válva üdvösségüket is elveszíthetik. A hamis tanítások és gyakorlatok, bár látszólag a kegyességet, alázatot hangsúlyozzák, meddő spekuláción, zavaros látomásokon, angyalok imádatán alapultak. Ez a fanatizmus hamar megteremte nem kívánatos gyümölcsét, a büszkeség és az önelégültség megjelenésével. Pál ezután rámutat arra a fontos igazságra is, hogy az egyház mint közösség növekedése egyrészt a Krisztushoz, a Fejhez való ragaszkodáson múlik, másrészt pedig a tagok közötti szoros kötelékeken. A Fejtől elszakadva a lelki növekedés lehetetlenné válik, és éppen ezt veszélyeztetik a hamis tanítók.

„Jézus követője ma is találkozni fog az »okoskodó beszédekkel«, amelyektől az apostol óvta a kolossébeli hívőket. Találkozni fog a spiritualisták Írás-magyarázataival, de ne fogadja el ezeket! Befolyását csupán a Szentírás örök igazságainak határozott megerősítésére használja fel! Tekintetét Krisztusra irányítsa, és szilárdan haladjon az előírt úton! Számúzzön minden olyan eszmét, amely nincs összhangban Krisztus tanításaival! Isten igazsága legyen elmélkedésének és gondolkodásának tárgya. A Bibliát tekintse Isten Szavának, amely közvetlenül hozzá szól! Így megtalálja azt az igazságot, amely Istentől származik.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómából írt levelek c. fej.)

6 Mit kér számon ezután az apostol a gyülekezet tagjain? Minek minősíti az emberi rendelkezéseket?

Kol 2,20–23 ■ „Ha meghaltatok Krisztussal, akkor megszabadultatok e világ elemi tanításaitól. Miért terhelitek meg magatokat, mintha e világban élők volnátok, efféle rendelkezésekkel: Ne fogd meg, meg se kóstold, még csak ne is illesd – az emberek parancsolatai és tanításai szerint (amik mind a velük való élés által elfogyasztásra vannak rendelve), amelyek bölcsességnek látszanak ugyan a maga választotta istentiszteletben és alázatoskodásban, valamint a test gyöttrésében, de nincs bennük semmi érték [semmi hasznuk] a testi vágyak ellen.”*

Vö. Mt 15,1–9

.....

.....

.....

Pál itt ismét emlékezteti a gyülekezet tagjait arra, amit korábban már elmondott: ha Krisztussal együtt meghaltak, és ezáltal egyszer már szakítottak a tévtanítók eszméivel, miért térnének vissza azokhoz? Még inkább beleláthatunk itt abba, hogy miféle szabályokat akartak a hívőkre erőltetni: bizonyos ételektől való tartózkodást, sajátos istentiszteleti formákat, külsődleges, nem

* Az utolsó mondatrészt az egyik legnehezebben fordítható az egész levélen belül. A Ravasz László által javított Károlyi-fordítás így hangzik: „...de nincs semmi értékük, mert csak a testi gőgöt növelik.” Az angol New King James szerint: „...but are of no value against the indulgence of the flesh” („...de semmit sem érnek a test kívánságaival szemben”). A félreértést a *pros* prepozíció okozza, ami többféleképp fordítható, *-hoz, -hez, felé, ellen* jelentéssel. Valószínű, hogy itt Efész 6,12 mitájára az *ellen* a leghelyesebb fordítás.

szívből fakadó alázatot és a test gyötrését. Ez a vallásosság teljesen hatástalan a kísértések ellen. Mennyire szemben állt mindez azzal, amit a Szentírás tanít a helyes istentiszteletről, amelyben a formáknak csak akkor van értékük, ha valódi, szívből fakadó istenfélelem és Isten iránti szeretet van mögöttük. Adjuk hálát Istennek azért, hogy kezünkben lehet Igéje, amely biztos iránytű napjaink zűrzavarában is!

„Isten ismerete, ahogyan Krisztusban megnyilatkozott, az a tudomány, amellyel mindenkinek rendelkeznie kell, aki üdvözülni. Ez az az ismeret, amely a jellem átalakulását eredményezi. Ha belép életünkbe, a lelket újjáalakítja Jézus Krisztus képmására. Erre az ismeretre Isten hívja meg gyermekeit; nélküle minden más egyéb csak hiúság és semmisség.

A jellemfejlesztés tulajdonképpen talapzata minden nemzedékben és minden országban ugyanaz: Isten ígéretének alapelvei. Egyetlen megbízható és biztos irányelv: cselekedni azt, amit Isten mond. »Az Úrnak rendelései helyesek«, és »aki ezeket cselekszi, nem rendül meg soha örökké.« (Zsolt 19,9; 15,5) Az apostolok Isten Igéjével szálltak szembe koruk tévtanaival. »Más fundamentumot senki nem vethet azon kívül, amely vettetett, aki a Jézus Krisztus.« (1Kor 3,1)” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómából írt levelek c. feje.)

Szívből jövő buzdítás a Kolossében élő hívőkhöz: legyenek Krisztus követői minden tekintetben!

(Kol 3,1–17)

1 Milyen döntő változásra utal az apostol a kolossébeli hívők életében? Mi következik természetes módon ebből a tapasztalatból? Hogyan kerülhetjük el a fanatizmust, miközben az „odafelvalókat keressük”?

Kol 3,1–4 ■ „Azért, ha feltámadtatok Krisztussal, az odafelvalókat keressétek, ahol Krisztus van, Isten jobbán ülve. Az odafelvalókkal törődjétek, ne a földiekkel. Mert meghaltatok, és a ti életetek el van rejtve együtt a Krisztussal Istenben. Amikor Krisztus, a mi életünk, megjelenik, akkor majd ti is, Ővele együtt, megjelentek dicsőségben.”

.....

.....

.....

A „meghalás Krisztussal”, amire az apostol itt visszautal (lásd 2,20), alapvető változásra mutat. Amilyen valóságos volt Krisztus halála a kereszten, ennek megértése és önmagunkra vonatkoztatása is valóságos meghalást kell hogy munkáljon az életünkben. Meghalást az önzésnek, annak, hogy gondolataink

szüntelenül önmagunk körül forogjanak, és milyen valóságos volt Krisztus feltámadása a halálból, olyan valóságosan kell új életben járnunk (Rm 6,4).

Jézus is tanított a bűnnek meghalásról és az új életre való feltámadásról, amikor az újjászületés szükségességét hangsúlyozta Nikodémussal folytatott beszélgetése során (Jn 3,3–7). Emellett szólt az odafelvalók keresésének fontosságáról is, amikor arra szólította fel követőit, hogy „keressék először Isten országát és annak igazságát” (Mt 6,33).

Erről a minden ember életében szükséges változásról szól az alábbi idézet is:

„Mindennapi életünk nyilvánvalóvá teszi majd, hogy munkálkodik-e bennünk Isten kegyelme. Változás lesz látható jellemünkben, szokásainkban és törekvéseinkben. Világos, határozott ellentét mutatkozik múltbeli és jelenlegi önmagunk között... Akik új teremtményekké lettek Jézus Krisztusban, azok a Lélek gyümölcseit termik: »szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívettség, jóság, hűség, szelídség és mértékletesség« mutatkozik életükben (Gal 5,22). Nem szabják magukat többé korábbi kívánságaikhoz, hanem Isten Fiába vetett hit által követik az Ő nyomdokait, visszatükrözik jellemét, »megtisztítják magukat, amiként Ő is tiszta« (1Jn 3,3). A korábban gyűlölt dolgokat most szeretik, a korábban szeretett dolgokat gyűlölik. A büszkeség és a magabiztosság szelídséggé, szívbeli alázatossággá változik. Aki egykor hiú és gőgös volt, most komoly és szerény. A részeges józan lesz, a feslett erkölcsű tiszta. A hiú szórakozásokat, a világ divatjának követését feladják... Mindaddig nincs bizonyossága annak, hogy egy ember valóban megtért, amíg ez a megújulás nem mutatkozik életében. A bűnös akkor lehet biztos abban, hogy átment a halálból az életre (Jn 5,24; 1Jn 3,14), ha helyrehozta a kárt, amit okozott, visszaadta azt, amit jogtalanul eltulajdonított, ha megval-

lotta bűneit, ha szereti Istent és felebarátait.” (Ellen G. White: *Krisztushoz vezető lépések*, A tanítványság próbája c. fej.)

„Az újjászületés ritka tapasztalat az emberi történelemnek ebben a szakaszában. Ez az oka annak, hogy oly sok nyomorúság van a gyülekezetekben. Sokan, túl sokan, akik Krisztus nevét vallják, megszensteletlenek és szentségtelenek. Megkeresztelkedtek, de élve temetettek el. Az »én« nem halt meg, ezért nem is támadtak fel új életre Krisztusban.” (Ellen G. White, 148. kézirat, 1897)

Az „odafelvalók keresése” ugyanakkor nem vezethet fanatiz-mushoz, a mindennapi élet kötelességeinek és felelősségeinek elhanyagolásához, mert „viszont meg van írva” (Mt 4,7): „becsületbeli dolognak tartásotok, hogy csendes életet folytassatok, saját dolgaitoknak utánalászatok, és tulajdon kezeitekkel munkálkodjatok, amiként rendeltük nektek, hogy a kívülvalók iránt tisztességesen viselkedjete, és semmi szükségét ne érezzetek.” (1Thess 4,11–12)

„Sok türelemre és lelkiiségre van szükségünk ahhoz, hogy a Biblia vallását behozzuk otthoni életünkbe és a munkahelyre, hogy elviseljük a világi ügyek okozta megterhelést, és szemünket mégis egyedül Isten dicsőségére szegezzük. Krisztus ezen a ponton segít. Ő sohasem volt annyira elfoglalva a világi gondokkal, hogy ne lett volna arra ideje, hogy törődjön a mennyei dolgokkal... Jézus igyekezett megtörni azt az ámtító varázst, mely az embert a földi dolgokhoz lán-colja. Az evilági dolgokat igazi helyükre tette, és alárendelte az örök érdekeknek, de nem becsülte le fontosságukat. Azt tanította, hogy a menny és a föld együvé tartozik, és az isteni igazság ismerete felkészíti az embert a mindennapi élet kötelességeinek jobb teljesítésére.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Jézus gyermeksége és a Kapernaumban c. fej.)

2 Az „odafelvalók” keresése mellett milyen „tennivaló” vár a hívőkre?

Kol 3,5–8 ■ „Öldököljétek meg azért a ti földi tagjaitokat, paráznaságot, tisztátalanságot, bujaságot, gonosz kívánságot és a fősvénységet, ami bálványimádás, amelyek miatt Isten haragja jön az engedetlenség fiaira, melyekben ti is jártatok régen, amikor éltetek azokban. Most pedig vessétek el magatoktól ti is mindazokat, a haragot, fölgerjedést, gonosztságot, szátokból a káromkodást és a gyalázatos beszédet!”

.....

.....

Az ember ösztönös természete – bibliai kifejezéssel élve, az átvitt értelemben vett „test” – a legőszintébb megtérés után is csak „megerőtlenül” (Rm 6,6), és tovább harcol a Szentlélek készletei ellen, hogy ne azokat cselekedjük, amelyeket újjászületett „belső emberünk” döntésével tenni szeretnénk (Gal 5,17; Rm 7,18–23). Pál, Jézushoz hasonlóan, a leghatározottabb „fellépésre” szólít fel a kísértésekkel szemben, amelyek az emberi természet számára mindig vonzóak (Jak 1,14–15). A Megváltó a kísértésre adott határozott „választ” a kéz és a láb levágásával, a szem kivágásával szemléltette (Mk 9,43–48), az apostol pedig a „földi tagok” és „a test cselekedetei” megöldöklésével a Lélek által (Rm 8,13).

„Itt látjuk újra, hogy Pál mit ért ez alatt: „földi”. Ami földi – Pál gondolata szerint –, az az újjászületés nélküli ember jelenségvilágából való... Egy bizonyos életirány ellen küzd Pál, és kívánja, hogy a gyülekezet ezt a küzdelmet folytassa... Paráznaság, tisztátalanság, szenvedély, gonosz kívánság, kapzsiság, ami bálványimádás – a pogány világ ezekben élte ki az ember és a test öncélúságát. Ha magasabb célja nincs az embernek és a testnek, akkor alantas vágyainak él, a lefelé húzó erőknek enged. A keresztények

Krisztusban mennyei célokat kaptak, és testüket minden ízében és teljes egészében eme célok szolgálatába állítják. Ez a küzdelem folytatódik az ember belső érzelmvilágában is, harag, indulat, gonoszság, istenkáromlás, gyalázatos beszéd ellen. Krisztusban nemcsak új célokat kap az ember, de a belső világ új lelki töltést is kap, más szóval: új szívet és új lelket ad Krisztus a hívőknek. Átveszi az uralmat bensőnk felett, és benső világunkat is alkalmassá teszi Isten akaratának elfogadására és követésére.” (Dr. Szathmáry Sándor: *A Kolossébeliekhez írt levél magyarázata*, in *Jubileumi Kommentár. A Szentírás magyarázata*, III., Bp., Kálvin Kiadó, 1995, 333. o.)

3 Milyen újabb szemléletes képet alkalmaz az apostol a hívők életében bekövetkezett nagy változásra?

Kol 3,9–13 ■ „Ne hazudjatok egymás ellen, mivelhogy levetkőztétek amaz óembert, az ő cselekedeteivel együtt, és felöltöztétek amaz új embert, melynek újulása van Annak ábrázata szerint való ismeretre, aki teremtetten azt. Ahol nincs többé görög és zsidó: körülmetélkedés és körülmetéletlenség, idegen, szkíta, szolga, szabad, hanem minden és mindenekben Krisztus. Öltözzetek fel azért mint az Isten választottai, szentek és szeretettek, könyörületes szívet, jóságot, alázatosságot, szelídséget, hosszútűrést. Elszenvedve egymást, és megbocsátva *kölcsönösen* egymásnak, ha valakinek valaki ellen panasza volna, miképpen Krisztus is megbocsátott nektek, akképpen ti is.” (A dőlt betűvel szedett szó az eredeti szövegben nem szerepel.)

.....

.....

Ahogy Jézus a példázataiban az ismeretlent ismert jelenségekkel, a lelki igazságokat az élet jól ismert dolgaival szemléltet-

te, úgy Pál is a levetkőzés és felöltözés mindennapos tapasztalásával emlékezteti ismét a kolossói hívőket az életükben bekövetkezett megújulásra, illetve annak fontosságára, hogy fenn is tartsák azt. Az *óember* és cselekedetei levetkőzésével és az *új ember* felöltözésével Teremtőjük és Megváltójuk „ábrázatára” változnak el a hívők, az Ő jellemét mutatják be (Rm 8,29). Ezért a valódi megújulás gyümölcszeként nem lesz többé „görög és zsidó, körülmetélkedés és körülmetéletlenség, idegen, szkíta, szolga, szabad, hanem minden és mindenekben Krisztus.”

Hérodotosz és más ókori források szerint a 11. versben említett szkíták a barbárság szinonimái voltak. Arra utalhat az apostol, hogy a legvadabb barbárok közül is tapasztalták egyesek életükben az evangélium átalakító hatalmát.

Egy olyan közösségben, amelynek tagjait a legkülönbözőbb háttérrel érkező, eltérő vérmérsékletű emberek alkotják, gyakran szükség lehet egymás elszenvadására, a megbocsátás gyakorlására, ennek azonban csak Krisztus megbocsátása lehet a forrása és ösztönzője. Az eredeti görög szövegben nem szerepel a *kölcsönösen* kifejezés, sőt a Vizsolyi-Bibliában sem. Károlyi Gáspár eredeti fordításában ez a vers így hangzik: „eltűrvén egymást, és megengedvén egymásnak, ha valakinek valaki ellen panasza volna, miképpen Krisztus megengedett nekünk, azonképpen ti is”. A „kölcsönös” megbocsátás a revideált kiadásban jelent meg, de félreviszi a vers eredeti jelentését.

„Aki nem bocsát meg, azt az utat zárja el, amelyen ő is kegyelmet nyerhetne Istentől. Ne gondoljuk, hogy ha az ellenünk vétkezők nem vallják be bűnüket, jogunk lenne megvonni tőlük bocsánatunkat. Igaz, hogy kötelességük volna bűnbánattal és bűnvallomással alázni meg szívüket, nekünk azonban, akár bevallják hibájukat, akár nem, mindenképpen a szánakozó irgalmasság lelkületével kell viseltetnünk az ellenünk vétkezők iránt. Bármilyen súlyosan bántalmaztak is minket, mégse melengessünk neheztelést,

mégse sajnálgassuk magunkat sérelmeink miatt, hanem ahogyan reméljük, hogy Isten elleni vétkeink bocsánatot nyernek, úgy bocsássunk meg mindent mindenkinek, bármit is vétett ellenünk.” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, Az Úr imája c. fej.)

4 Milyen indoklással emeli ki az apostol a szeretetet a felsorolt új jellemtulajdonságok sorából, melyeket a kereszténynek „magára kell öltenie”?

Kol 3,14 ■ „Mindezeknek fölébe pedig öltözzétek fel a szeretetet, mint amely a tökéletesség kötele.”

.....

.....

A korinthusiaknak írt első levelében is hangsúlyozza Pál a szeretet megkülönböztetett jelentőségét a lelki ajándékok között, „kiváltképpen való út”-nak nevezve (1Kor 12,31; 13. fej.). A Lélek gyümölcseinek felsorolásakor is első helyen említi (Gal 5,22). A kolossébelieket pedig arra szólítja fel, hogy „mindezek fölébe” a szeretetet öltse magukra lelki ruházatuk felvétele során.

„Jézus hegyi beszédének felhívásában egyértelmű, világos meghatározást találunk: »Legyetek... tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes.« (Mt 5,48) Kétségtelen, hogy hatalmas életcél, szédítő magasság ez... Ezen az alapvető meghatározáson túl azonban jogos a kérdés, hogy vajon egyáltalán honnét, hogyan, milyen oldalról induljunk el Isten tökéletességének a megközelítése felé? Olyan érzés fog el bennünket, mintha egy roppant fenséges hegy előtt állnánk, és azon gondolkodnánk, hogy ugyan merre is induljunk el az elérhetetlennek tűnő messi csúcs felé. A hegyi beszéd Lukács evangéliuma szerinti lejegyzésében egy fontos támpontot találunk ehhez. A beszédnek ugyanazon a helyén, ahol Máté evan-

géliumában a »legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok« felhívást találjuk, itt a következő ige olvasható: »Legyetek azért irgalmasak, mint a ti Atyátok is irgalmas.« (Lk 6,36; vö. az előző 35. verset Mt 5,44–47-tel) Arra következtethetünk, hogy ezt az utóbbi felszólítást mintegy magyarázatul, útbaigazításul fűzte hozzá Jézus a tökéletességre vonatkozó felhívásához. Az irgalmasság a jogszerű igazságosságon felüli szeretetet, a teljes szeretetet jelenti, amely a viszonzástól függetlenül, a méltatlanok, mi több az ellenségek iránt is megnyilatkozik. »Vannak olyan meredek hegységek, amelyeknek a legmagasabb csúcsát csak egy oldalról lehet megközelíteni. Így vagyunk a tökéletesség legmagasabb isteni eszményével is: az ember csak egy dologban, a szeretet tekintetében követheti Istent« – írja szép és igaz hasonlattal Alfred Vaucher, *Az üdvösség története* című művében. Isten tökéletességének hallatlanul magas hegycsúcsát tehát a jellembeli tökéletesség oldaláról kell megközelítenünk, a szeretet egyedül célhoz vezető ösvényén. Mert hiszen Isten tökéletes jellemének a szeretet – a valódi és teljes szeretet – a lényege. »A szeretetben meggyökerezvén és alapot véve, hogy megérthessétek minden szentekkel együtt, mi a szélessége, hosszúsága, mélysége és magassága Isten jóvoltának. És megismerjétek Krisztusnak minden ismeretet felülhaladó szeretetét, hogy ekképpen beteljesedjete az Istennek egész teljességeig.« (Eféz 3,18–19) Nyilvánvaló, hogy ebben az igében a *teljesség* szó felel meg a tökéletesség fogalmának. Ugyanezt a gondolatot juttatja kifejezésre Pál apostol is, amikor ezt a megállapítást teszi: »A szeretet... a tökéletesség kötele.« (Kol 3,14) E szép hasonlat szerint a szeretet olyan, mint a kötél, amely maga után vonja az egész jellem tökéletességét, és végül az egész ember tökéletességét. Az isteni, mennyei szeretetben való növekedésünkkel arányosan leszünk igazakká jellemünkben és cselekedeteinkben. Ennek megfelelő mértékben ruház fel azután bennünket Isten mind több és magasabb rendű kegyelmi ajándékkal, megbízatással, vagyis egyre több bölcsességet, erőt és hatalmat ad nekünk.» (Vankó Zsuzsa: *A boldogság törvénye. Bibliai etika*, Bp., BIK Kiadó, 1994, 181–183. o.)

5 Hogyan folytatja az apostol ihletett tanácsait? Milyen szerepet kell betöltenie a hívők életében a békességnek és a hálának?

Kol 3,15 ■ „Isten békessége uralkodjék a ti szívetekben, amelyre el is hívattatok egy testben; és hálások legyetek.”

Jézus nevezetes kijelentéseit juttatja eszünkbe a fenti ige:

„Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, nem úgy adom nektek, amint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!” (Jn 14,27) „Azért beszéltem ezeket nektek, hogy békességetek legyen énbennem. E világon nyomorúságotok lesz, de bízzatok, én legyőztem a világot.” (Jn 16,33) Pál ezt írja Jézusról szólva, Efézusbeliekhez írt levelében: „Ő a mi békességünk.” (Eféz 2,14)

„Uralkodjék Isten békessége minden testi indulat felett, amelyek gyakran versengésre, viszálykodásra, civakodásra és ellenségeskedésre ragadnának minket. Megtöltja tehát, hogy odadobjuk a gyepelt az efféle aljas indulatoknak. Minthogy azonban nehéz azokat féken tartani, megmutatja a gyógymódot is, miszerint egészen Isten békességének kell győznie, mert szükség van a testi indulatokat megfékező kötelekre. Ezért mondja: a ti szívetekben, mert ott gerjedünk folyton harcra... Aztán hozzáteszi: „egy testben”, amivel azt fejezi ki, hogy csak úgy lehetünk Istennel egyetértésben, ha mint a test tagjai tartozunk egymáshoz.” (Kálvin János: *A Filippibeliékhöz írt levél magyarázata*, Bp., Kálvin Kiadó, 1992, 164–165. o.)

Dosztojevszkij írja *Feljegyzések az egerlyukból* című művében: „Az ember legjobb meghatározása: kétlábú és hálátlan élőlény.” „Az ember olyan lény, aki hozzászokik mindenhez, a hálátlansághoz is.” Ez a meghatározás is igazolja, mennyire szükségünk

van a hálás lelkületre. Sajnos ez nem annyira magától értetődő, mint gondolnánk.

„Terheinket, bajainkat elfeledve dicsőítsük Istent, amiért neve dicsőségére élhetünk. Minden új nap új áldásai indítsák dicsőítésre szívünket, szerető gondviselésének ezekért a jeleiért! Amikor reggel kinyitod a szemed, köszönd meg Istennek, hogy megőrzött éjszaka! Köszönd meg, hogy béke van szívedben! Reggel, délben, este áldozati füstként szálljon fel hálád a menny felé!... Nincs-e minden pillanatban okunk a hálára, még ha viszontagságos is az utunk?” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, A test és a lélek kölcsönhatása; A gyógyítás ígéretei c. fej.)

A 15–17. versben az apostol háromszor szólít fel a hálára, és ez jól mutatja, mennyire fontosnak tartotta ezt a tanítványok lelkére helyezni. Jól tudta, milyen sok múlik a hálás lelkület megőrzésén, hogy ez az alapja az Istenhez való helyes viszonyulásnak.

6 Hogyan járul hozzá a gyülekezet lelki színvonalának emelkedéséhez Krisztus beszédének az értékelése?

Kol 3,16–17 ■ „Krisztus beszéde lakozzék bennetek gazdagon, minden bölcsességben, tanítva és intve egymást zsoltárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel, hálával zengedezve szívetekben az Úrnak. Mindent, amit csak cselekedtek szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézus nevében cselekedjetek, hálát adva Istennek és az Atyának őáltala.”

.....

.....

.....

Azért irányította az apostol a kolossébeliek figyelmét olyan erőteljesen az Írásokra, mert meg volt győződve arról, hogy a „teljes írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített” (2Tim 3,16–17).

Pál tisztelte az Írásokat, és Isten is megtisztelte őt azzal, hogy bevonta kinyilatkoztatása közvetítésének a munkájába. Az ő írásai is részét képezik a „teljes írás”-nak. Az Újszövetség 27 iratából 14 az ő nevéhez kapcsolódik.

Az apostol második felszólítása az idézett igeszakaszon belül szorosan kapcsolódik az elsőhöz. Ha Krisztus beszéde gazdagon lakozik a tanítványokban, akkor lesz ténylegesen esélyük arra, hogy mindent, amit cselekszenek szóval vagy tettel, az Úr Jézus nevében cselekedjenek.

„Az egész Biblia Isten dicsőségének Krisztus általi kinyilatkoztatása. Ha elfogadjuk, hisszük és követjük, jellemünk átalakításának eszközévé lesz. Ez az a hatalmas ösztönző, kényszerítő erő, amely élénkíti testi, szellemi és lelki képességeinket, és helyes mederbe tereli az életet... A Biblia igazságai – ha elfogadjuk őket – csiszolják értelmünket, nemesítik lelkünket. Isten Igéjének kellő értékelése által mind a fiatalok, mind az idősek olyan feddhetetlenségre és elvhűsége juthatnak, hogy ellen tudnak állni a kísértéseknek.” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, Isten Igéjéből merített ismeret c. fej.)

„Aki felhalmozza szívében Isten igéjének igazságait, az erőt nyer Sátán kísértései ellen, a tisztátalan gondolatok és szentségtelen cselekedetek elkövetése ellen.” (Ellen G. White, *The Youth Instructor*, 1892. július 28.)

„Ha Isten népe értékelné az Ő szavát, akkor mennyorogó lenne a gyülekezetben. A keresztyének törekednének

és éheznek az Ige tanulmányozását. Nyugtalanul várnák az időt, amikor szöveget szöveggel vethetnek egybe és elmélyedhetnek a Szentírásban. Mohóbban várnának az Ige világosságára, mint a reggeli újságra, a folyóiratokra vagy regényekre... Ennek eredményeképpen életük az Ige elveihez igazodna. Annak utasításai olyanok lennének számukra, mint az élet fájának levelei. Kútforrás lenne bennük, amely örök életre buzog. A kegyelem üdítő záporai éltetnék, frissítenék lelküket, és feledtetnének velük minden vesződésget és fáradságot. Az ihletés szavai erősekké és bátrakká tennék őket... Imáik komolyak lennének, telítettek az igazság isteni bizonyosságával... Azok a semmiségek, amelyek sokak idejét felemésztik, visszasüllyednének a maguk igazi helyére, a gyógyító és megszentelő bibliai kegyesség előtt. Micsoda magasságokat érhetnénk el, ha egybehangolnánk akaratainkat Isten akaratával!” (Ellen G. White: *Bizonyságtételek* VIII., 193–194. o.)

*Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja.
– Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.*

Tanácsok a keresztény életvitelhez és szolgálathoz – Záró üdvözletek

(Kol 3,18–4,18)

1 Milyen tanácsokat ad az apostol a hívő családoknak? Hogyan szólítja fel a gyermekeket a szüleik iránti engedelmességre?

Kol 3,18–21 ■ „Ti asszonyok, engedelmeskedjetelek férjetelek, amiképpen illik az Úrban. Ti férfiak, szeressétek feleségeteket, és ne legyetek irántuk keserű kedvűek. Ti gyermekek, szót fogadjatok szüleiteknek mindenben, mert ez kedves az Úrnak. Ti atyák, ne bosszantsátok gyermekeiteket, hogy kétségbe ne essenek.

.....

.....

Az apostol először a családokkal foglalkozik, mai kifejezésekkel élve házassággyongozói és gyermeknevelési tanácsokat fogalmaz meg. A felszólításokhoz kapcsolt buzdítás az Istennek tett sző, Isten szeretettőrvényének megfelelő életvitelre utal: „engedelmeskedjetelek... amiképpen illik az Úrban; sző fogadjatok..., mert ez kedves az Úrnak.”

„Az az engedelmesség, amelyre az asszonyokat buzdítja az apostol..., nem szolgálalkő engedelmesség, hanem önkéntes alárendelődés azokban a dolgokban, amelyekben Isten akarata a férfit a család fejévé tette (vő. 1Mőz 3,16)... A férj válasza felesége

önkéntes alárendelődésére nem az, hogy parancsokat ad, hanem az, hogy szereti társát. Ez a hozzáállás azonnal partnerséggé teszi a kapcsolatot, amely nélkül könnyen uralkodássá válhatna... A szeretet sokféleképpen fejeződik ki, többek között megértő és gyengéd szavakban, figyelmes tettekben... [A hívő férj] minden tekintetben megbecsüli feleségét, tisztelettel bánik vele (1Pt 3,7). A szeretet, amelyről itt szó van (agapé), önzetlen, odaadó szeretet.” (Gk. Biblia-kommentár, VI., 1036. o.)

„»Ti gyermekek, szót fogadjatok a ti szüleiteknek mindenben.« Ezt nem szabad úgy értelmezni, mintha Isten akaratával ellentétes követeléseket is magában foglalna. Az ilyen parancs nem ró kötelezettséget a gyermekekre. Pál keresztény családokhoz szól, ezért nincs szükség bővebb magyarázatra...

Az állandó zsémbelődés, panaszkodás, hibakeresés és bírálat által a szülők elérhetik, hogy gyermekeikben ellenérzés ébred mindenfajta fegyelemmel szemben. A görög *athumó* szó jelentése: *elbátortalanodni, elveszíteni a lelkesedést vagy a reményt...* Ha a gyermekeket folyamatosan provokálják, elveszíthetik kedvüket a küzdelemhez, hogy legyőzzék gyengeségeiket, és akár teljesen feladhatják keresztény életüket. Az apa céljai helyesek lehetnek, de a tökéletesség kikényszerítésére irányuló helytelen módszerei végül pusztító eredményt hozhatnak...” (Gk. Biblia-kommentár, VII., 214. o.)

2 Hogyan szól Pál a rabszolgákhoz és a rabszolgatartókhoz? Hogyan viszonyult az apostol a rabszolgatartás intézményéhez, amely akkor az egyik legérzékenyebb kérdés lehetett a gyülekezetekben?

Kol 3,22–4,1 ■ „Ti szolgák, szót fogadjatok mindenben a ti test szerint való uraitoknak, nem a szemnek szolgálván, mint akik embereknek akarnak tetszeni, hanem szívetek egyenességében, félvén Istent. Valamit teszték, lélekből

cselekedjétek, mint az Úrnak és nem embereknek, annak tudatában, hogy ti az Úrtól veszitek az örökség jutalmát: mert az Úr Krisztusnak szolgáltok. Aki pedig igazságtalanságot cselekszik, jutalmát veszi igazságtalanságának, és nincs személyválogatás. Ti urak, ami igazságos és méltányos, a ti szolgáitoknak megadjátok, tudva, hogy nektek is van Uratok a mennyben.”

.....

.....

.....

A görög *dúlos* szó jelentése: szolga, rabszolga. A rabszolga jogilag alapvetően különbözött más szolgálai munkát végzőktől. Urának tulajdonát képezte, nem volt szabad ember. Jogi státuszától függetlenül – képességeinek megfelelően – magas tisztséget is betölthetett. A bibliai történetekben, példázatokban szereplő rabszolgák legtöbbször ház körüli munkát végeztek. A rabszolgává válás leggyakoribb oka az adósság (adósrabszolga) és a hadifogság volt, továbbá a rabszolga gyermeke maga is rabszolga lett. Fontos különbség a bibliai és római jog között, hogy míg a mózesi törvények alapján a szökött rabszolgát nem volt szabad visszaadni tulajdonosának (lásd 5Móz 23,15), a római jog értelmében kötelező volt visszaszolgáltatni.

Krisztus tanítása nem avatkozik bele radikálisan a társadalmi viszonyokba, tanításával azonban belülről bomlasztja, lazítja fel az ember és ember közötti egyenlőtlenséget, igazságtalanságot, elnyomást. „Nincs személyválogatás” – hangsúlyozza Pál, mind az urak, mind a szolgák felelnek tetteikért Isten ítélőszéke előtt. Az apostol Filemonhoz írt levele tükrözi a leginkább az együttérzést a rabszolgák iránt, továbbá hogy a keresztény rabszolgatartók részéről szolgálk felszabadítása várható el hitükből fakadó magatartásként.

3 Hogyan szól az apostol az igehirdetés felelősségéről, és milyen támogató segítséget kér e szolgálathoz a gyülekezet tagjaitól?

Kol 4,2-4 ■ „Az imádságban állhatatosak legyetek, vigyázva abban hálaadással. Imádkozva egyszersmind miértünk is, hogy Isten nyissa meg előttünk az ige ajtaját, hogy szólhassuk a Krisztus titkát, amelyért fogoly is vagyok, hogy nyilvánvalóvá tegyem azt úgy, amint nekem szólnom kell.”

.....

.....

Pál szolgálata során élő kapcsolatban volt Istennel, és e kapcsolat fenntartásának eszköze az imádság volt. Ezért pontosan tudta, mi minden múlik a kitartó, állhatatos imádságon. Ugyanakkor annak is mindig tudatában volt, hogy Isten kegyelme által újult meg az élete (1Kor 15,10). Ezért az Isten iránti háláról sem feledkezett meg, s ennek fontosságára próbálta hallgatói, olvasói figyelmét is ráirányítani. A Bibliába foglalt 14 levelében szembetűnően gyakran találkozunk az imádságra és a hálaadásra vonatkozó felhívással.

Pál kétségtelenül gyakorlott igehirdető volt, aki igehirdetésével lebilincselte hallgatói figyelmét. Munkálkodása során egymás után jöttek létre a gyülekezetek. A lélekmentés munkájában elért eredményei mellett azonban mindenkor megőrizte alázatát, Istentől való függésének tudatát. A korinthusiaknak például így írt igehirdetői munkájáról: „Az én beszédem és az én prédikálásom nem emberi bölcsességnek hitető beszédében állt, hanem léleknek és erőnek megmutatásában, hogy a ti hitetek ne emberek bölcsességén, hanem Isten erején nyugodjék... Ezeket prédikáljuk is, nem oly beszédekkel, melyekre emberi bölcsesség tanít, hanem amelyekre a Szentlélek tanít...” (1Kor 2,4-5.13)

Munkáját a Szentlélek segítségével végezte, és ezért kérte a gyülekezet imáit azért, hogy elnyerje ezt a mennyei támogatást.

„Az apostol egybefoglalja magát itt igehirdető társaival, és kifejezésre juttatja, hogy bár tapasztalt prédikátor, ő is rászorul a gyülekezet támogató imádságára. Idézett kijelentése jól megvilágítja, hogy milyen két irányban, milyen két feladat tekintetében van szüksége az igehirdetőnek felülről jövő segítségére.

Szemléletes kép, hogy először is »az ige ajtajának« kell megnyílnia előtte. Első látásra úgy kerülhet szembe egy adott igével vagy igeszakasszal, mint egy zárt ajtóval. Nem látja azonnal, hogy mit is mond, és hogy mi a mélysége, mi az aktualitása a hallgatók számára. Benne foglaltatik az apostol kijelentésében az is, hogy az Ige ajtaját csakis Isten nyithatja meg számára, a Szentlélek által. Ő, aki ihlette az Igét, tárhatja fel annak igazi értelmét, Ő tudja elhárítani a tompultságot és az elfogultságokat az ember elméjében, amelyek akadályoznák a megértést.

Másrészt ahhoz van szüksége felülről jövő segítségre, hogy a maga számára megértett ígét hallgatói számára is »nyilvánvalóvá tudja tenni«. A nyilvánvalóvá tételhez főként három dologra van szükség: legyen az igehirdetésnek világos szerkezete, gondolatmenete, legyen jó stílusa, megfelelő nyelvezete, és élő szóval való elmondása jó előadói készséggel történjék. Mindezekben a Szentlélek által nyert lelki ajándék segítheti őt.” (Vankó Zsuzsa: *Homiletika*, Spalding Alapítvány, 2020, 24. o.)

4 Mit jelent a jó alkalmakat a kívül valók iránt áron is megváltani? Milyen beszédre kell törekednünk, miközben számot adunk a bennünk élő reménységről?

Kol 4,5–6 ■ „Bölcsen viseljétek magatokat a kívül valók irányában, a jó alkalmat áron is megvegyétek. Beszédetek mindenkor kellemes legyen, sóval fűszerezett, hogy tudjátok, miképpen kell nektek kinek-kinek megfelelnetek.”

.....

.....

A „kívül valók” nyilvánvalóan azok, akik még nem ismerték meg, így nem is fogadhatták el Jézus tanításait. Pál e helyen kívül még két alkalommal használja ezt a kifejezést: 1Kor 5,12; 1Thess 4,12.

„Ma, amikor Jézus a mennyben van, tanítványai képviselik Őt az emberek között. A lélekmentés egyik leghatékonyabb módja, ha mindennapi életünkkel példázzuk jellemét. Másokra gyakorolt befolyásunk nem annyira attól függ, amit mondunk, inkább attól, amik vagyunk. Az emberek harcolhatnak vagy dacolhatnak érveinkkel, ellenállhatnak felhívásainknak, de az önzetlen szeretetet sugárzó élet olyan érv, amelynek nem tudnak ellentmondani. A Jézus Krisztus szelídségét tükröző, következetes élet hatalom a világon.” (Ellen G. White: *Jézus élete*, Megtaláltuk a Messiást c. fej.)

„Áron is megvegyétek az alkalmat, mert a napok gonoszok” – ismétli meg Pál a kolossébeliekhez intézett felhívását Efézusiaknak írt levelében is (Eféz 5,16). „Minden keresztény kötelessége és kiváltsága az, hogy minden pillanatot a nemes és magasztos célok szolgálatába állítson. Az idő megváltása több, mint egyszerűen tartózkodni a tétlenségtől vagy a könnyelmű tevékenységektől. Keresnie kell az alkalmat, hogy jót tegyen (Gal 6,10). »Mert a napok gonoszak.« Ezért minden adódó alkalmat meg kell ragadni, hiszen az élet folyamatosan ki van téve mindenféle gonoszságnak – nemcsak az erkölcsi romlottságnak, hanem a betegségnek, az üldöztetésnek és a lelki szenvedésnek is – amelyek mind megfoszthatják a keresztényt attól, hogy másokat szolgáljon (vö. Préd 12,1; Ámós 5,13).” (Gk. Biblia-kommentár, VI., 1034. o.)

„A beszéd olyan talentum, amelyet nagy igyekezettel kell csiszolni. Isten ajándékai közül egyikkel sem lehet nagyobb áldást árasztani, mint a beszédünkkel. A beszéd a bizonyítás és a meggyőzés eszköze. Beszéddel mondunk imát, dicsőítjük Istent, és hirdetjük másoknak a Megváltó szeretetét. Milyen fontos tehát olyan szintre fejlesztenünk ezt a képességünket, hogy sok áldást áraszthassunk vele!... Minden hívőnek... igyekeznie kell a tökéletes beszédre. Úgy kell Isten Igéjét feltárnia, hogy tiszteletet keltsen a hallgatókban... A beszédnek szerepe van a családi életben és minden emberi kapcsolatunkban. Szokjuk meg, hogy kellemes hangon, jó stílusban, kedves és udvarias szavakkal beszéljünk. A szívélyes, barátságos szavakat úgy szívja magába a lélek, mint a föld a harmatot és a csendes esőt. A Szentírás ezt mondja Krisztusról: »kedvesség ömledez« ajkán, tudja »erősíteni a megfáradtat beszéddel« (Zsolt 45,3; Ésa 50,4). Az Úr arra szólít fel, hogy »beszédünk mindenkor kellemes legyen«, »áldásos a hallgatóknak« (Kol 4,6; Efész 4,29).” (Ellen G. White: *Krisztus példázatai*, A talentumok; A beszéd c. fej.)

5 Mely munkatársairól emlékezik meg az apostol név szerint, levele befejezésében? Mit tudhatunk meg róluk e szakaszon kívül is, más bibliai utalások alapján?

Kol 4,7-14 ■ „Minden dolgaimat megismerteti veletek Tikhikus, a szeretett atyafi, hű szolga és szolgatárs az Úrban, akit éppen azért küldtem hozzátok, hogy megismerje dolgaitokat és megvigasztalja szíveteket, Onézimussal, a hű és szeretett atyafival együtt, aki közületek való. Minden itteni dolgot megismertetnek ők veletek. Köszönt titeket Aristárkhus, az én fogolytársam, és Márk, Barnabás unokatestvére (aki felől parancsolatokat vettetek, hogy ha hozzátok megy, fogadjátok őt szívesen), és Jézus, akit

Justusnak hívnak, akik a zsidók közül valók. Csak ezek azok a munkatársaim Isten országában, akik nekem vigasztalásomra voltak. Köszönt titeket Epafrás, aki közületek való, Krisztus szolgája, mindenkor tusakodva értetek imádságaiban, hogy megállhassatok tökéletes és teljes meggyőződéssel Isten minden akaratában. Mert bizonyosságot teszek felőle, hogy sokat fárad értetek és azokért, kik Laodiceában és Hierápolisban vannak. Köszönt titeket Lukács, ama szeretett orvos, és Démás.”

.....

.....

.....

.....

Tikhikus – A Kolossé-levél hivatkozása mellett neve még a következő igehelyeken szerepel: Ap csel 20,4; Eféz 6,21; 2Tim 4,12; Tit 3,12. Az Ázsia nevű római tartományból származott (ez a mai Törökország területén létezett egykor), valószínűleg efézusi volt. Az apostol rendkívül fontos feladatokat bízott rá. Pál utalásai szerint mély szeretet és ragaszkodás alakult ki kettejük között az évek során, Tikhikus Pál „hűséges szolgája” maradt az apostol utolsó napjaiban is.

Onézimus – Pogány rabszolga volt, aki miután megkárosította urát, Filemont, egy kolossébeli keresztény hívőt, Rómába szökött. Itt a fogoly Pállal kapcsolatba kerülve megtért. Az apostol úgy beszél róla, mint akit „fogságában szült” (Filem 10).

Aristárkhus – „Pál Thesszalonikából származó útítársa (Ap csel 27,2). Részt vett az apostollal együtt az efézusi zendülés eseményeiben is (Ap csel 19,29). Amikor az apostoli küldöttség Korinthusból Jeruzsálembe utazott, Aristárkhus valószínűleg a thesszalonikai gyülekezet adományát vitte el a júdeai kereszté-

nyeknek (Ap csel 20,4). Elkíserte Pált legalább az út egy részén, amikor az apostolt fogolyként Jeruzsálemből Rómába vitték (Ap csel 27,2). A Filemonhoz írt levél 24. versében Pál »munkatársai« között említi őt. Egyesek úgy vélik, Aristárkhus önként vállalta, hogy osztozzon Pál fogságbeli nehézségeiben, és szolgálja őt. Olyan gyakorlat volt ez, amelyet egyes feltételezések szerint a rómaiak megengedtek. Erre utalhat a »fogolytárs« megjelölés.” (Gk. Biblia-kommentár, VII., 218. o.)

Márk – A János Márk körüli nézeteltérés miatt Pál és Barnabás útjai elváltak (Ap csel 15,36–40). A szakítás után Barnabás – Márk unokatestvére – a fiatalembert gondjaiba vette. Később „Isten áldásával, Barnabás bölcs vezetése mellett, értékes munkássá fejlődött” – írja Ellen G. White (*Az apostolok története, Az evangélium hírnökei* c. fej.). Pál később örömmel ismerte el ezt a változást, és Márkot már munkatársai között említi (Filem 24). Röviddel a halála előtt pedig már úgy ír Márkról, mint aki neki „alkalmas a szolgálatra” (2Tim 4,11).

Justus – Ezen az egyetlen helyen tesz említést Pál Justus nevű munkatársáról, noha maga a név még két másik helyen is előfordul a Bibliában (Ap csel 1,23; 18,7).

Epafrás – „Nem lehet pontosan tudni, hogyan, mikor vagy kinek a közreműködésével alapították a kolosséi gyülekezetet. Pál körülbelül három éven át tette Efézust missziós tevékenysége központjává (Ap csel 20,31). Ezen idő alatt végzett buzgó evangelizációs munkája indította Lukácsot arra, hogy ezt írja: »Mindazok, akik Ázsiában laktak, hallották az Úr Jézus igéjét, mind a zsidók, mind a görögök.« (Ap csel 19,10)... Az Efézus nevű nagy kikötővárosba egész Ázsiából érkeztek látogatók, és Pál üzenetei bizonyára messze eljutottak, amikor ezek az emberek hazatértek. Feltételezhető, hogy Kolossé két polgára, Epafrás (Kol 4,12) és Filemon (Filem 1; vö. Filem 10–11; Kol 4,9) így hallotta meg az üdvösség örömhírét. Ők – másokkal együtt – talán hazavitték az evangéliumot honfitársaikhoz (lásd 1,7).” (Gk. Biblia-kommentár, VII., 183. o.)

Lukács – „Ama szeretett orvos”. Többek között első európai és utolsó római útjára is elkísérte Pált (Ap csel 16,10–14; 27,1–2). Ő a szerzője *Lukács evangéliumának* (valószínűleg 61–63 között), és *Az apostolok cselekedeteinek* (valószínűleg 63–80 között). Egyedül ő maradt a fogoly apostol mellett második, már halállal végződő fogsága idején (2Tim 4,11). „Lukács, a szeretett tanítvány és hűséges barát szolgálatai nagy vigaszára szolgáltak Pálnak. Csakis ez tette lehetségessé számára a hittestvérekkel és a külvilággal való érintkezést.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Ismét börtönben c. fejj.)

Démás – „Egy ideig állhatatos volt, de később elpártolt Krisztus ügyétől. Erre vonatkozóan írja Pál: »Mert Démás engem elhagyott, e jelenvaló világhoz ragaszkodva.« (2Tim 4,10) Démás földi nyereségért felcserélte mindazt, ami magasztos és fennkölt. Milyen esztelen csere! Csupán világi gazdagság vagy tisztelet birtokában, bármennyi legyen is, Démás valóban mégis szegény volt... Démás is elhagyta az üldözött apostolt, mert megfélemllett a viszontagságok és veszélyek mindinkább tornyosuló felhőitől.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, Rómában; Ismét börtönben c. fejj.)

6 Milyen bepillantást nyújt az apostol levele az első keresztény gyülekezetek életébe? Milyen fontos figyelmeztetést tartalmaz a levél utolsó felhívása?

Kol 4,15–18 ■ „Köszöntések az atyafiakat, kik Laodiceában vannak, Nimfást és a gyülekezetet, mely az ő házában van. Amikor felolvastatik nálatok e levél, úgy cselekedjétek, hogy a laodiceaiak gyülekezetében is felolvassátok, és hogy a Laodiceából [átveendő] levelet ti is felolvassátok. Mondjátok meg Arkhippusnak: Vigyázz a szolgálatra, melyre vállalkoztál az Úrban, hogy azt betöltsed! A köszöntés a saját kezemmel, a Páléval [van írva].

Emlékezzetek meg az én bilincseimről! Kegyelem veletek. Ámen.

Vö. 2Thess 3,17 ■ „A köszöntést én Pál [írom] a saját kezemmel, ami ismertetőjegye minden levelemnek. Így írok.”

.....

.....

.....

.....

.....

A 13. versben, amikor Pál Epafrás fáradozásairól szól, Laodicea mellett Jerápolist (vagy más néven Hierápolist) is említi. Ez a két város a Lükosz folyó két oldalán feküdt, egymástól csupán néhány kilométerre. Mindkettőben valószínűleg ugyanabban az időben alapítottak gyülekezetet, mint Kolossében, és Epafrás minden bizonnyal ezeket a gyülekezeteket is ugyanúgy szolgálta, mint a Kolossében lévőket.

Az apostolok cselekedeteiben és Pál leveleiben gyakran olvassuk, hogy a testvérek magánházaknál gyűltek egybe (Ap csel 2,46; 5,42; 20,20; Rm 16,3.5; 1Kor 16,19; Kol 4,15; Filem 2). Valószínűleg nem volt módjukban ingatanok vásárlása, gyülekezeti házak építése, egyrészt azért, mert szegények voltak, másrészt a gyakori üldözések miatt sem.

A laodiceai gyülekezetnek írt levél is minden bizonnyal ihletett tanácsokat tartalmazott az apostol tollából, azonban nem volt olyan üzenete, amely minden kor hívői számára fontos lett volna, ezért nem került bele a Bibliába.

Arhippust még a Filemonnak írt levelében említi az apostol mint harcostársat, bajtársat (Filem 2). Hozzá intézett felhívása ma is mindazoknak szól, akik Isten művében bármilyen szol-

gálatra vállalkoznak. Meggondoltan vállaljunk feladatokat (Préd 5,4-5; Lk 14,27-30), de amit vállaltunk, azt – Isten segítségül hívásával – teljesítsük is!

„A saját kezű aláírás, mint más leveleiben is, azt jelzi, hogy akkoriban Isten szolgálói nevével visszaélve mindenféle hamis leveleket köröztek, így ezen a módon is szükséges volt védelmet biztosítani a csalással szemben.” (Kálvin János: *A Galata, az Efézusi, a Filippi, a Kolossái és a Thesszalonikai levelek magyarázata*, II., Bp., Kálvin Kiadó, 2016, 176. o.)

Az e heti adomány a Tárt-Kapu Alapítvány toleranciátáborait támogatja.
– Hozzájárulás a mozgás-, illetve értelmükben korlátozott barátaink táboroztatásához.

IGÉK MINDEN NAPRA

Január

1. csütörtök	Péld 12,28	
2. péntek	Rm 12,1	Napnyugta: 16:04
3. szombat	Péld 23,26	
4. vasárnap	Jak 1,6	
5. hétfő	Mk 9,23	
6. kedd	Ésa 26,4	
7. szerda	Jn 17,21	
8. csütörtök	Mt 14,31	
9. péntek	Mt 9,21-22	Napnyugta: 16:11
10. szombat	Kol 4,19	
11. vasárnap	Zsolt 5,4	
12. hétfő	Kol 4,2	
13. kedd	Lk 21,36	
14. szerda	Jn 14,13	
15. csütörtök	Jer 29,12-13	
16. péntek	Jn 15,7	Napnyugta: 16:20
17. szombat	Ésa 49,25	
18. vasárnap	Rm 11,33	
19. hétfő	Jer 33,3	
20. kedd	1Pét 1,23	
21. szerda	Zsolt 73,24	
22. csütörtök	Jer 16,15	
23. péntek	Zsolt 119,130	Napnyugta: 16:30
24. szombat	Jób 22,22	
25. vasárnap	Zsolt 95,6	
26. hétfő	5Móz 6,5-6	
27. kedd	Jak 4,10	
28. szerda	Jak 5,16	
29. csütörtök	Ésa 54,13	
30. péntek	2Tim 3,14-15	Napnyugta: 16:41
31. szombat	1Móz 12,6-7	

Február

1. vasárnap	Jn 14,16-17	
2. hétfő	Ef 4,7	
3. kedd	Ef 4,11-13	
4. szerda	Ef 4,1-3	
5. csütörtök	Ámós 3,7	
6. péntek	Jel 19,10	Napnyugta: 16:52
7. szombat	2Krón 20,20	
8. vasárnap	Jn 16,8-9	
9. hétfő	Ef 1,17-18	
10. kedd	Jn 14,26	
11. szerda	2Kor 3,18	
12. csütörtök	Apcs 1,8	
13. péntek	Ésa 59,19	Napnyugta: 17:03
14. szombat	Jn 16,14	
15. vasárnap	Gal 5,22-23	
16. hétfő	Rm 15,13	
17. kedd	Kol 1,11	
18. szerda	2Sám 22,36	
19. csütörtök	Péld 12,1	
20. péntek	Hab 2,4	Napnyugta: 17:14
21. szombat	Zsolt 25,9	
22. vasárnap	Apcs 1,5	
23. hétfő	Apcs 3,19	
24. kedd	Lk 24,49	
25. szerda	Apcs 2,2-4	
26. csütörtök	Apcs 4,33	
27. péntek	Jóel 2,28	Napnyugta: 17:25
28. szombat	Jel 18,1	

IGÉK MINDEN NAPRA

Március

1. vasárnap	Eszter 4,14	
2. hétfő	2Tim 4,16-17	
3. kedd	1Móz 41,38-40	
4. szerda	Apcs 7,59-60	
5. csütörtök	Dn 3,17-18	
6. péntek	1Kor 16,13	Napnyugta: 17:35
7. szombat	Péld 16,32	
8. vasárnap	1Jn 2,15-16	
9. hétfő	Zsolt 24,3-4	
10. kedd	Zsolt 119,30-31	
11. szerda	Zsolt 40,8-9	
12. csütörtök	Dn 6,4	
13. péntek	1Móz 39,9	Napnyugta: 17:45
14. szombat	Jn 14,27	
15. vasárnap	1Kor 9,27	
16. hétfő	Zsolt 119,35-36	
17. kedd	Jn 13,35	
18. szerda	Zsolt 141,3	
19. csütörtök	Péld 10,14	
20. péntek	1Pt 1,13	Napnyugta: 17:55
21. szombat	1Kor 13,4-5	
22. vasárnap	Péld 4,23	
23. hétfő	Zsolt 101,3	
24. kedd	Ámós 5,14	
25. szerda	Ésa 30,21	
26. csütörtök	1Tim 4,13	
27. péntek	Ef 5,18-19	Napnyugta: 18:03
28. szombat	Zsolt 50,23	
29. vasárnap	Mal 3,23	
30. hétfő	1Pét 4,12-13	
31. kedd	1Kor 10,13	